

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3'üncü Toplantı
15 Aralık 2015 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

(1/318)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 2

15 Aralık 2015 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.36

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (İsparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 3'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Sayın Çaturoğlu'na, milletvekilimize de tekrar başsağlığı diliyoruz, Allah'tan rahmet diliyoruz amcamıza da Komisyon olarak. Tasarıyla ilgili sunumlarını yapmak üzere Sayın Bakana söz vermek istiyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili bir şey var.

BAŞKAN – Pardon, özür diliyorum Bülent Bey, görmedim. Usulle ilgili Sayın Kuşoğlu'nun bir söz talebi var.

Buyurun.

II.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu dönemin geçici bütçeden sonra ilk toplantısını yapıyoruz malum. Şimdi, 7 maddelik bir tasarı bu; 2'si yürütme ve yürürlük, kalıyor 5 madde, bunun 3'ü Maliye Bakanlığıyla ilgili, 1'i Hazineyle ilgili, 1 tanesi de Adalet Bakanlığıyla ilgili. Bu bir anlamda bir torba kanun. Biz tabii torba kanun deyince 160-170 maddelik torba kanunları gördük ama bu, kese gibi kaldı bu bir anlamda ama sonuçta torba kanun. Sayın Başbakan "Bir daha torba kanun gelmeyecek." demişti. Bu söze göre, usule göre, İç Tüzük'e de uygun değil... Ona göre gelmesi, Adalet Komisyonu ile ilgili olanın, Ceza ve İnfaz Kanunu'yla ilgili olanın Adalet Komisyonuna gitmesi gerekmiyor muydu, bize gelmeden önce oradan bir görüş alınması gerekmiyor muydu? Bir böyle bir durum var, hem İç Tüzük'ün durumu var hem Sayın Başbakanın sözleri var: "Torba kanun gelmeyecek." şeklinde.

Bir de bu, geçici vergiden sonra getirilen ilk tasarı, sermaye kazançlarına istisna getiriyor. Yani, bu çok acil miydi, onun için mi getiriliyor? Bir sıkıntı mı var, bilmediğimiz bir durum mu var? Bir de onu izah edebilirse Sayın Bakanımız memnun olacağız. Yani, bir usulle ilgili, bir de içeriğiyle ilgili iki konu.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Burası, tabii, 31/12/2015 itibarıyla süresi dolan, daha önce yapılmış olan bazı düzenlemelerle ilgili uzatmalardır. Biz bir torba kanun mantığıyla bakmıyoruz ama evet, doğru, Adalet Bakanlığının bir şeyi bunun içerisine girdi. Biz Adalet Komisyonuna da bunu söyledik, kendileri de zaten tali komisyon olarak görevlendirilmişti ama gündeme alamayacaklarını bize yazıyla bildirdikleri için onların elimize ulaşmış herhangi bir komisyon raporları, tali komisyon raporu yok, sadece gündeme alamayacaklarına dair bir yazıyla bildirdiler. Biz de bugün gündemimize alıyoruz. Ama, tabii bu sözleriniz torba yasayla ilgili...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden? Gündemleri yoğun mudur, neden alamıyorlar?

BAŞKAN – Onu bilemiyoruz, yani bir başka komisyonun iç işlerine bizim buradan müdahalemiz söz konusu değil ama onların bize vermiş olduğu yazıyla kifayet ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geldi mi öyle bir yazı Sayın Başkan?

BAŞKAN – Geldi evet efendim, yazı buradadır, şöyle diyor: "Esas komisyon olarak (1/318) esas numarasıyla kayıt gören kanun tasarısı tali komisyon sıfatıyla komisyonumuza da havale edilmiştir. Komisyonumuz tasarıyı gündemine almamaktadır. Verimli çalışma dileklerimizle keyfiyet Sayın Başkanlığınıza bildirilir. Saygılarımla

Ahmet İyimaya

Ankara

Adalet Komisyonu Başkanı"

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkanım, hangi tarihte bu görev yazısı tali komisyon olarak gitmiş ve hangi tarihte cevap gelmiş?

BAŞKAN – Tasarının sevk tarihine baktığınızda 9 Aralıktır. Bize de yazıyı 9 Aralık itibarıyla göndermişler, alamayacaklarını... Onun üzerine de biz bugün için zaten bununla ilgili gündem yaptık.

Çok teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Usul hakkında söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vereceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 3

Usul hakkında ikinci söz talebi Sayın Erdoğan'da.

Buyurunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, bu açıklama biçiminize, bundan önceki tecrübelerimize baktığımızda kendi adıma çok samimi bulmuyorum.

Mesele şu: Yasama kalitesi açısından cezaevleriyle ilgili ve Ceza İnfaz Kanunu'yla ilgili bir düzenleme dünyanın hangi parlamentosunda Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülür? Bu bizim yasama kalitemiz açısından çok sakıncalı. Anlıyorum, sürekli bir kanun var. Adalet Komisyonu hemen toplanabilir ve hemen toplanıp bu işi yapabilir. Yasamayı hızlandırma adına kalitesizleştirme gibi bir sorunla karşı karşıyayız ve bunun çok daha önemli olaylara sirayet etmesinden endişeliyiz. Bu yüzden bu maddenin bu metinden, bu kanun metninden çıkarılıp ilgili komisyona gönderilmesini doğru buluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdoğan.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, şimdi, arkadaşların ifade ettiği usule ilişkin 4'üncü maddeyle alakalı olarak ben de genele dair yapacağım konuşmada gerekçesini ifade edeceğim üzere bu maddeyle ilgili yapacağımız bazı öneriler Plan ve Bütçe Komisyonundaki üyelerin uzmanlık alanı dışında Adalet Komisyonu tarafından değerlendirilmesi gereken buradaki özellikle bu kanunun öngördüğü denetimli serbestlikle ilgili kapsamın genişletilmesi veya daraltılmasına dair öneriyi biz yapamayız çünkü hukukçuların ağırlıkta olduğu bir ihtisas komisyonu değiliz biz, Adalet Komisyonudur. Ben örneğin genele dair konuşmamda gerekçesini söyleyeceğim, bunun kapsamının genişletilmesini talep edeceğim. Peki, Plan ve Bütçe Komisyonu bunu tartışabilme uzmanlığına ve ehliyetini sahip mi? Bu anlamda ben de bu maddenin önce Adalet Komisyonunda tartışılmasını, -Adalet Komisyonunda partimiz adına görev yapan üye arkadaşların da dile getireceği kapsama dair bazı hususlar olacaktır- Adalet Komisyonuna tekrar sevkini yapılmasını ben de talep ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere bizim Komisyon olarak bir başka komisyona ya da bize havale edilmiş herhangi bir işi bir başka komisyona sevk gibi bir yetkimiz yoktur. İç Tüzük'ün bize vermiş olduğu yetkilerin çerçevesi bellidir ve Adalet Komisyonu da bu işi konuşamayacağını ifade etmiştir.

İkinci noktaya gelince, tabii burası teknik bir komisyondur ve her meslek grubundan arkadaşlarımız vardır. Sadece iktidar tarafına baktığımızda 5 tane hukukçu milletvekili arkadaşımız var. Ama tabii ki gönül isterdi ki Adalet Komisyonu görüşün bize ilgili raporunu bu maddeyle ilgili sunsun, biz de onun raporu üzerinden hareket edelim ama bizim bu manada komisyon olarak bir zorlama yetkimiz yoktur.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, tabii ki Plan ve Bütçe Komisyonu, daha önceki toplantımızda konuştuğumuz üzere, Meclisin kalbidir, çok da değerli arkadaşlarımız var burada her konuda, hukukçular da çok değerlidir muhakkak, fakat bir usul var, usul esastan önce gelir. Şimdi, burada sizin yetkiniz yok bir maddeyi görüşmek üzere bir başka komisyona havale edemezsiniz ama siz de bunu “Bizim komisyonun işi değil.” diye reddedebilirsiniz. Yani, bunu, daha Meclisin dönem başı, bizim usulüne göre yapmamız lazım, doğru yapmamız lazım. Bunlara dikkat etmemiz lazım.

BAŞKAN – Anayasa'ya aykırılığı olmadığını takdirde benim herhangi bir...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Anayasa'ya aykırı değil ama İç Tüzük'e aykırı, buranın çalışma mantalitesine aykırı.

BAŞKAN – Üstadım, biliyorsunuz siz...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Doğru olmadığını siz de biliyorsunuz bunun.

BAŞKAN – Yani, şöyle: Anayasa'ya aykırılığı olmadığı takdirde bizim herhangi bir maddeyi gündemden çıkarmamız mümkün değil. Burada Anayasa'ya bir aykırılık söz konusu değildir. Adalet Komisyonu görüşemeyeceğini bize bildirmiştir. Ama bizim de ilanihaye Adalet Komisyonu bunu görüşecek diye bekleme şeyimiz yoktur. Ayrıca İç Tüzük'te şunu söylüyor, herhangi bir şekilde bildirim yapmazlarsa benim on beş gün bekleme zorunluluğum var. On beş içerisinde komisyon, gene Adalet Komisyonu toplanmadığında İç Tüzük gene bana şu yetkiyi veriyor ki “Sen esas komisyon olarak kanunu görüşebilirsin.” Bu İç Tüzük hükmü olduğu için... Ama pratik olarak baktığınızda tabii Adalet Komisyonu görüşlerini bildirebilirdi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki doğru mu bizim yaptığımız? Yani İç Tüzük'e uygun mudur? Kendi Anayasa'ya uygun mudur?

BAŞKAN – İç Tüzük'e ve Anayasa'ya uygun hareket ediyoruz, evet, İç Tüzük hükümlerine...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Uygun olduğunu söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Usul olarak öyle.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usul olarak uygun.

BAŞKAN – Evet Sayın Bakanım, buyurun...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Not ediyorum Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 4

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Cezaevleriyle ilgili bir yasayı Plan ve Bütçede görüşüyoruz ve İç Tüzük'e uygun.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/318)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; konuşmama başlarken öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nı sizlere sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyoruz. Bu vesileyle, bugün sunacağımız tasarıya yapacağınız katkılardan dolayı hepinize şimdiden ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; her alanda olduğu gibi ekonomi alanında da yeni bir döneme giriyoruz. Hükümet olarak bu dönemde bir yandan makroekonomik istikrar ve kazanımlarımızı güçlendirirken diğer yandan mikroekonomik ve sektörel dönüşümlere odaklanacağız.

Son on üç yılda üst-orta gelir grubuna yükselttiğimiz ülkemizin yüksek gelir grubu ülkeler arasına girmesi temel amacımızdır.

Dışa açık ve dünyayla entegre bir ekonomik yapıyla yatırım ortamının daha da iyileştirilmesi serbest piyasa ekonomisine dayalı ekonomik kalkınma anlayışımızın vazgeçilmez unsurudur.

Büyüme stratejimiz, makroekonomik istikrarın güçlendirilmesi, beşerî sermayenin geliştirilmesi ve iş gücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde beş temel eksen üzerine oturmaktadır.

Önümüzdeki dönemde yurt içi üretimi artırmak ve ithalata bağımlılığı azaltmak" perspektifi ile imalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasla içindeki payının artırılması temel amacımız olacaktır.

64'üncü Hükümet döneminde de önceki AK PARTİ hükümetleri dönemlerinde olduğu gibi mali disiplinden asla vazgeçmeyeceğiz, asla taviz vermeyeceğiz. Ekonomide işletmelerimiz için belirsizlikleri en aza indirecek, müteşebbislerimiz için çok daha sağlıklı ve öngörülebilir, üretimi ve yatırımı destekleyecek bir maliye politikası çerçevesini güçlendireceğiz.

Önümüzdeki dönemde vergi tabanını genişletmek suretiyle vergi gelirlerinin kalitesini artıracak, vergi mevzuatının sadeleştirilmesi çalışmalarına devam edeceğiz, istisna, muafiyet ve indirimleri kapsamlı bir analize tabi tutacağız.

64'üncü Hükümet bir reform hükümeti olacaktır. 2016 yılı için üç, altı ve on iki aylık dönemleri içeren kapsamlı bir eylem planını kamuoyu ile paylaştık. Bu çerçevede diğer vaatlerimizin yanı sıra gelir ve kurumlar vergisi kanunlarını birleştirilerek yeni Gelir Vergisi Kanunu'nun çıkarılması ve Vergi Usul Kanunu'nun güncellenmesi gibi mali konularla ilgili mevzuata ilişkin önemli düzenlemeleri hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; şimdi de izin verirseniz Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nda yer alan düzenlemelere ilişkin kısaca bilgi vermek istiyorum. Her bir madde geldiğinde ayrıca detaylı olarak bilgi vereceğiz.

Bugün huzurlarınıza getirdiğimiz kanun tasarısıyla, yürürlüğü 31/12/2015 tarihinde sona eren çeşitli düzenlemelerin uygulanmaya devam edilmesini sağlamak amacıyla ilgili kanunlardaki sürelerin uzatılması öngörülmektedir. Bu çerçevede, Gelir Vergisi Kanunu'nun, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve katılım bankalarından elde edilen gelirlerin banka ve aracı kurumlarca kaynaktan tevkifat suretiyle vergilendirilmesini düzenleyen -hepimizin bildiği- geçici 67'nci maddesinin süresinin uzatılması öngörülmektedir. Yine, Gelir Vergisi Kanunu'nun Türkiye Jokey Kulübüncü organize edilen yarışmalara katılan jokeyler ile jokey yamağı ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemelerin kesinti yoluyla vergilendirilmesine ilişkin geçici 68'inci maddesinin uygulama süresinin uzatılması öngörülmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun dâhilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin tecil-terkin uygulaması kapsamında KDV ödenmeden yurt içinden temin edilebilmesine imkân veren geçici 17'nci maddesinin, yine, Milli Eğitim Bakanlığına bilgisayar donanımları ve yazılımlarının bağışı ile bağışı yapacak olanların bunları temininde katma değer vergisi istisnası uygulanmasına yönelik geçici 23'üncü maddesinin, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun geçici 1'inci maddesi ile bu madde kapsamındaki taşınmaz ve iştirak hisselerinin devir ve tesliminde katma değer vergisi istisnasını düzenleyen geçici 31'inci maddesinin süresi uzatılmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 2'nci maddesindeki dernek ve vakıfların kesinti suretiyle vergilendirilmiş kira gelirleri ile menkul kıymet ve faiz gelirleri nedeniyle, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullardaki atölye ve uygulama birimleri ile çıraklık ve halk eğitim merkezlerindeki uygulama birimlerine bağlı döner sermaye işletmelerinin gelirleri nedeniyle ve son olarak İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı ve EXPO 2016 Antalya Ajansının elde ettikleri gelirleri nedeniyle iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağına ilişkin düzenlemenin uygulama süresinin uzatılması öngörülmektedir.

Ayrıca, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un geçici 4'üncü maddesinde öngörülen altı ay açık ceza infaz kurumunda kalma şartının uygulanmama süresinin 31/12/2020 tarihine kadar uzatılması amaçlanmaktadır.

Her bir düzenlemeye ilişkin süre uzatımı hususunda, Komisyonunuza ayrıntılı açıklamaları her bir madde itibarıyla yeri geldiğinde ayrıca yapacağız.

Bu vesileyle, öngörülen düzenlemelerin hayırlı olmasını diliyorum, tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 5

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, gelir, kurumlar ve katma değerde ne kadar bir vergiden vazgeçiyoruz? Onunla ilgili bir açıklama yapamadınız, yapabilir miyiz? Yani, yıl itibarıyla...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz her bir madde geldiğinde o açıklamaları da yaparım. Önümde yok sayın vekilim ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Genel görüşme sırasında onları kullanmak istiyoruz da o önemli tabii. Onun için, verebilirseniz memnun olurum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, arkadaşlar çalışıp onları...

BAŞKAN – Tabii ki o bilgileri üretsinler, paylaşalım Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum. Grup sözcüsü arkadaşlarımız ve Sayın Bakanı benim odaya, lütfen, davet edeceğim.

Kapanma Saati: 15.55

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.19

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 3'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Tasarıyla ilgili, geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz talebi Sayın Usta'ya aittir.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın güzide temsilcileri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, önümüzde, tabii, çok önemli bir kanun tasarısı var, bunu görüşeceğiz fakat benim bunlarla ilgili, kurumlardan öğrendiğim kadarıyla, bu kanun tasarısı, örneğin Kalkınma Bakanlığına, örneğin Hazine Müsteşarlığına ancak bugün öğleden sonra gitmiş. Yani, şu anda oraların uzmanları ve yetkilileri tarafından görüşülmemiş, bakılmamış, fikri alınmamış bir konuda burada, Parlamentoda veya bir teknik komisyonda kanun tasarısı görüşüyoruz. Bunu önemli bir eksiklik olarak görüyorum, bunun böyle olmaması gerekir. Mevcut uygulamanın uzatılıyor olması bizim bunu böyle yapmamız için bir mazeret teşkil etmez, zaten o ayrı bir garabetir. Şimdi, birazdan ona geleceğim. Yani, 2004 yılında -mesela geçici 67 sanıyorum 2004, ben o kadar geri gittim, belki daha da geriye gidiyor- geçici madde olarak bir şeyi koyuyorsunuz, on bir yıldır uyguluyorsunuz, bir beş yıl daha uzatma konusunda da böyle paldır küldür, alalecele Parlamente'ya bir yasa tasarısı geliyor ve böyle hayati bir konuda da bununla ilgili kurumların görüşü alınmıyor; bu son derece yanlış bir şey, bunu ifade etmek istiyorum öncelikle.

İkinci husus, bir defa...

BAŞKAN – Yalnız bu bir tasarı olarak gelmiştir ve bütün Bakanlar Kurulunun imzası vardır ve bahsetmiş olduğunuz ilgili kurumların bakanları ve yetkilileri de netice itibarıyla bu tasarıya bakan olarak imza atmıştır. Yani, bu varsayımı bizim Komisyon olarak kabul etmemiz pek mümkün değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, konuşmacının konuşma şeyini bozuyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, o ikisi ayrı husustur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kurumlar ayrı, Bakanlık ayrı.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın bakanların nasıl imza attığını biz biliyoruz; bunun hem fiilî durumunu biliyoruz hem pratik uygulamasını biliyoruz hem de... Yani, Sayın Bakan, hiç kurumuna göndermeden, hatta Bakanlar Kurulunda, hatta boş –yani, biz bu işin içerisinde yıllarca bulunduk- Bakanlar Kurulu kararları imzalatılır, kanun tasarısı arkasına eklenir, gönderilir. Şimdi, bakanın bir şeyi imzalaması ayrı bir şeydir, kuruma bunun resmî olarak sorulması farklı bir şeydir; bakan gönderebilir, o ayrı bir şeydir ancak bunlar ayrıca kurumlara resmî olarak sorulur. Gidilir, “Buna ilişkin Kalkınma Bakanlığının görüşü nedir? Hazine Müsteşarlığının, Dış Ticaret Müsteşarlığının, Ekonomi Bakanlığının, bilmem ne bakanlığının görüşü nedir?” diye bunların sorulması lazım. Hatta bunlarla ilgili çoğu zaman Başbakanlık da mesela, diyelim ki... Veya koordinatör tespit edilen bir bakanlıkta toplantı yapar, “Bu konuyu bir konuşun, görüşün, gelin, farklı bakanlıkların farklı görüşleri var mı?” diye çünkü şu anda bizim konuşacağımız konular öyle “Hemen, haydi ya.” kabul edilecek hususlar filan değil. Yani, bilmiyorum, Komisyon üyelerinin, bir kısım arkadaşların bunların detaylarıyla ilgili ne kadar bilgisi, fikri var ama bunlar, özellikle şu “geçici 67” dediğimiz husus, yani, son derece hayati bir meseledir. Dolayısıyla bunların hem kurumlarda görüşülmesi lazım, belki o kurumların görüşlerinin de buralarda bize aktarılması lazım ki farklı görüşler var mı, yok mu, bunların da bilinmesinde fayda var. Bu önemli bir eksiklik.

Şimdi, Türkiye’de önce vergi sistemine çok kısa bir göz atacak olursak, bizim vergi sistemimiz çok genel hatlarıyla tüketim dayalı, tüketim üzerinden alınan vergilerin büyük, yüksek oranlarda olduğu bir vergi sistemi. Bunun değişik tanımları var, işte, doğrudan vergiler-dolaylı vergiler tanımları, vasıtalı-vasıtasız tanımları var. En kaba tanımıyla, Kalkınma Bakanlığının da şu Ekonomik ve Sosyal Göstergeler kitabındaki tanımı alacak olursak, burada, örneğin, baktığımızda bugün vasıtalı vergilerin yani tüketim ve işlemler üzerinden alınan vergilerin -merkezî yönetim bütçesi için- toplam vergiler içerisindeki payı yüzde 71,2 2014 yılı itibarıyla. Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği yıldan bir önceki, yani 2002 yılında bu yüzde 66,3’ü müş. Yani, genel olarak bunlar tartışılabilir konulardır ama bütün dünyada genel olarak bu oranların çok yüksek olması vergide adaletsizlik göstergesi olarak kullanılır. Bugün itibarıyla baktığımızda, aslında aradan geçen on üç yılda -bu bir adaletsizlikse- bu adaletsizliğin 5 puan arttığını görüyoruz, bu önemli bir husus. Fakat bunun bir kısım makroekonomik yansımaları da var.

Şimdi, biz biliyoruz ki Türkiye tasarrufların düşük olduğu, tüketimin çok yüksek olduğu bir ekonomi. Yani, ülkenin bir tasarruf ihtiyacı var, bu tasarrufların artırılması lazım. İşte, tasarrufu niye yapıyoruz? Yatırım yapıp, ekonominin üretimini artırıp ekonomide büyümeyi artırmak için bizim tasarrufa ihtiyacımız var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

Şimdi, burasından baktığımızda, tasarrufları artırmak için tüketim üzerine vergi konulması, hem de yüksek vergi konulması anlamlı gibi geliyor bize; yani tüketim ne kadar az olursa tasarruf o kadar fazla olacaktır, dolayısıyla yatırım olacaktır, ekonomide büyüme olacaktır. Fakat bizim vergi sistemimizin öyle garip bir hâli var ki biz tüketim vergilerini, “tüketim” adı altında veya “vasıtalı vergi” dediğimiz dolaylı vergileri ne kadar artırırsak artıralım tüketimi kısma imkânımız olmuyor. Dolayısıyla, burada bu vergilerin aslında tamamına bu gözle, bizim makroekonomik hedeflerimiz açısından bir bakmak gerekiyor. Yani, otomobil üzerinde çok yüksek bir vergi var, diyelim ki üç şey, CC’ sine göre, işte, yüzde 40 küsurla başlıyor yüzde 120’ye kadar gidiyordu yanlış hatırlamıyorsam, yüzde 80 küsur, yüzde 100 civarında vergi var ama buna rağmen, işte, bu yıl 900 bini bulacak bizim hafif otomobil ve hafif ticari araçların satışı, yani, bu bizim ekonomimizde yüksek bir şey. Burada yapılması gereken veya bakılması gereken şey, tamam, bu verginin olması aslında bir miktar, baktığınızda, alımını güçleştiriyor, finansman açısından bir sıkıntı çıkartıyor ancak malın değerinin içerisine girdiği için çok da fazla insanlar “Bu vergi var.” diye otomobil almaktan kaçınmıyor çünkü zaten satarken de vergisini bir miktar almış olacak sattığı kişiden ikinci el satışında. Dolayısıyla, bizim aslında vergileri, biraz daha tüketim vergilerini bu anlamda gözden geçirip tüketilen vergiler hâline getirmemiz lazım eğer biz tasarrufları artırmak istiyorsak bu ekonomide. Fakat bu bağımlılığı da, yani bu yüzde 71’e kadar çıkmış bağımlılığı da azaltmamız gerekiyor. Bu da şu nedenle: Şimdi, hem “Tüketimi kısıp tasarrufları artıracam.” diyorsunuz fakat vergi sistemimiz tüketime dayalı. Şimdi, burada bir paradoks var, bir çelişki var. Yani, tüketimi kısıtığınız zaman vergi kaybına uğruyorsunuz. Dolayısıyla, çoğu zaman kamu bürokrasisi için makroekonomik tarafını bir tarafa bırakıp “Ya, tüketim olsun, benim vergim artsın.” diye bekler duruma geldi. Bu çelişkiyi de, bu sıkıntılı durumu da en aza indirmek açısından bizim tüketim vergileri üzerindeki vergiyi bir miktar hafifletmemiz lazım. Tüketim vergileri, biliyorsunuz -az önce ifade ettim- adaletsizliğin en yüksek olduğu vergidir. Yani, siz şu herhangi bir şeyi, şu saati aldığınızda, yani geliri 1 milyar lira olan da bu saat için -kaç liraysa bu saat- o vergi onun için de aynıdır, asgari ücretli için de aynı oranda bu saat üzerinden vergi verir. Dolayısıyla, vergi adaleti açısından son derece mahzurludur. Şimdi, bu vergi adaletsizliği açısından önemli olan, bu konuda da adaletsizliğin sürekli arttığını söylüyoruz. Dolayısıyla, bizim bunları artırmak yerine burayı, tüketim üzerindeki vergileri bir miktar bu bağımlılığı azaltmak için... Yani, burada, bakın, bir çelişki, konuşmamda bir yanlış anlama olmasın, bizim bağımlılığımızı azaltmamız lazım, yoksa, diğer türlü biz vergi kaybına uğramayalım diye, kamu maliyesinde gedik vermeyelim diye sürekli tüketimi daha fazla vergilendirme yoluna gitmek gibi bir durumla karşılaşacağız. Bunun karşısında yapılması gereken ne? Sermaye kazançlarının ve doğrudan gelirlerin daha fazla vergilendirilmesi. Yani, bizim ekonomimizde gelir ve kurumlar vergisi üzerine biraz daha eğilmemiz lazım ama bunun da ötesinde sermaye kazançlarının üzerine daha fazla eğilmemiz lazım. İşte, tam da konuştuğumuz nokta bu, işte geçici 67 dediğimiz bu. Bu sermaye kazançları bugün ya muafiyet, istisna var... Aslında belki biraz yanlış oldu, Sayın Bakan keşke o rakamları verseydi de ben ondan sonra konuşsaydım ve hatta şu oranları filan da vermek lazım, yani buradaki özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi Komisyon üyelerinin de bunu bilmesinde fayda var. Yani, bu ülkede asgari ücretlinin üzerinden şu kadar vergi alınırken milyarlarca liralık faiz geliri elde eden insanlardan vergi alınmamasına bir bakılması lazım, adalet açısından, gelir dağılımı açısından bir bakılması lazım. Bugün burada parmak kaldıracağımız husus bu. Yani, ben işin adalet boyutunun önemli olduğunu söylüyorum, işin gelir dağılımı boyutunun önemli olduğunu söylüyorum ama işin bir diğer önemli yanı da bunların tamamını bir kenara bırakacak olsanız bile makroekonomik çıkarlarımız ve makroekonomik önceliklerimiz, hedeflerimiz açısından burada meseleye biraz daha sermaye kazançlarını, daha fazla tüketime dayalı bağımlılığı azaltmak için sermaye kazançlarını daha fazla vergilendirmemiz gerekiyor. Şimdi, bu, işin birinci yanı. Bunların diğer detaylarını maddeler geldikçe görüşürüz, konuşuruz.

Şimdi, burada diğer bir husus -az önce ifade ettim- bunlar geçici madde. Yani, işte, geçici 67, 5281 sayılı Yasa’yla getirilmiş. Benim gördüğüm kadarıyla -tabii, bunları unutuyoruz zaman içerisinde- 2004 yılında -belki daha eskiye de gidiyor mu, bilmiyorum Sayın Bakan- yani on bir yıldır, 2006...

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – 5281 mi?

ERHAN USTA (Samsun) - 5281.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – Geçici 67...

ERHAN USTA (Samsun) - Geçici 67 5281’le gelmiyor mu? 2004 diye biliyorum.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – 2006.

ERHAN USTA (Samsun) – Yürürlüğü 2006 olabilir, yasanın çıkışı 2004 mü, 2006 mı?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – 2005.

ERHAN USTA (Samsun) – 2005 mi? Neyse, önemli değil, yani bir on yılı var temiz, bir beş yıl da biz uzatacağız. Böyle giderse, yani meselelere reformist bakma anlayışını bir kenara itersak, “Reform reform” deyip hiç reformist bakmazsak bir beş yıl daha gelen birisi uzatır, derken... Böyle “geçici madde” dediğimiz şeyle, yani hepimizin ömründen daha uzun bir geçici maddeyle biz vergi sistemimizi sürdürürüz. O yüzden, bu bir yanlışlıktır, usul açısından ciddi bir yanlışlıktır. Bunların eğer hakikaten olmasını istiyorsak bunları geçici madde olarak değil, kalıcı, sürekli maddeler hâline getirelim, bunu bütün piyasalar da herkes de bunu bu şekilde bilsin. Yani usul açısından diyorum ben, içeriği açısından bu öyle olsun anlamında demiyorum. Ama yani on yıl on beş yıl uygulamışsın, bir beş yıl daha 2020’ye kadar daha tekrar bu geçici maddeyi uzatalım demek insanı rahatsız ediyor, bir teknisyen olarak da rahatsız ediyor, bir siyasetçi olarak da rahatsız ediyor. Hiç olmazsa bunu belki bu tasarıda... Hani, önümüzde Gelir Vergisi Yasası var, onlara bakacağız, işte, öncelikli dönüşüm programlarıyla bir kısım reformlarımız var. 2020 değil de ne bileyim ben işte bir yıl uzatalım da bir bakalım bir görelim, yeri gelirse uzatırız, yeri gelirse sürekli madde hâlinde getiririz, yeri gelirse bunları kaldırırız anlayışı şeklinde bakılmasının çok daha doğru bir yaklaşım olurdu diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 8

Şimdi, 2006 yılında –ben o zaman Kalkınma Bakanlığında, eski ismiyle Devlet Planlama Teşkilatında Genel Müdürken– özellikle devlet tahvili, hazine bonusu, hisse senetleri üzerinden olan faiz gelirleri veya alım-satım kazançlarında stopaj usulü mü devam etsin, beyan usulüne mi geçelim, oranı ne olsun konusu uzun uzadıya tartışılmıştı. Aslında, bürokrasinin ve siyasetin de hemen hemen görüşü o günlerde... Yani biz bunu yıllardır stopajla götürüyoruz, artık beyan usulüne geçelim, yani Türkiye artık bunu kaldırır, Türkiye'nin mükellef yapısı da bunu kaldırır, Türkiye ekonomisi de bunu kaldırır şeklinde ciddi tartışmalar oldu. Bu, çok uzun çalışıldı o zaman, ben de bu çalışmaların içerisinde bulundum.

Bakın, dokuz yıl önceyi, on yıl önceyi konuşuyoruz, dokuz yıl önce, on yıl önce... Yani buradaki kritik şey nedir? Yani bunları işte küçük bir vergiyle alıp bundan sonra hiç vergisine bakmayalım mı, yoksa beyan edilsin bu kazançlar, dolayısıyla beyan edildiği zaman işte müterakki, artan oranlı vergi yapısı içerisine girsin veya işte, beyanname vermenin diğer endikasyonları her nelerse onlara tabi mi olsun, yoksa bundan küçücük bir vergi alalım, hatta bazen de muaf edelim, salalım başına gitsin mi?

Şimdi, bu konu tartışıldı, Türkiye bunu 2006 yılında uzun uzadıya tartıştı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti döneminde tartışıldı bu. O gün, en son gelinen noktada “Türkiye'nin hâlâ finansman sıkıntısı var, Türkiye kaynak ihtiyacı olan bir ekonomi, şimdi, burada biz bunu anlatamayız, bakarsın bir sorun olur, sermaye girişlerinde bir problemle karşılaşırız...” gibi argümanlarla tekrar “Biraz daha stopaja devam edelim.” şeklinde bir noktaya gelinmişti o gün. Bak, 2006-2015, dokuz yıl sonra hiç tartışmadan direkt stopajı beş yıl daha uzatalım noktasındayız. Türkiye'nin kayıp bir on yıldır bu, sadece bu açıdan baktığımızda. Yani 2006'da tartışmaya cesaret ettiğimiz şeyi bugün tartışmadan, bununla ilgili kurumların görüşü alınmadan, Hazine Müsteşarlığının, Kalkınma Bakanlığının veya diğer bakanlıkların görüşleri alınmadan bugün buraya bir yasa tasarısı getiriliyor ve bu konu tartışılmıyor. Yani burada yapacağımız şey -birazdan detaylarına gireceğiz- ciddi faiz geliri elde eden insanların o küçücük vergilerle bir beş yıl daha devam etsinleri bugün burada oylayacağız ve büyük ihtimal karşıdaki saygıdeğer milletvekilleri buna olumlu oy verecekler ve bu yasa geçecek.

Şimdi, bunun neresinden bakarsak bakalım bir sakatlık var. On yıl... On yıl sonra, on yıl önce tartışabildiğimiz konuyu bugün tartışamaz hâle geldik, bu nasıl bir Türkiye yönetimidir, Türkiye nasıl büyük bir ülkedir? Hani, yeri geldiği zaman mangalda kül bırakmıyoruz, “Türkiye şöyle büyük, böyle büyük.” diyoruz, büyük, Türk milleti de gayet büyük, Türkiye de büyük, bunu kabul ediyorum ben. Ama yani eğer hakikaten Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde Türkiye'yi büyütecek iyi icraatlar olduysa, 2006'da tartıştığımız bir konuyu artık bugün gözümüz kapalı bir şekilde yapabiliyoruz. Ama tabii ki, Hükûmet de biliyor biz de biliyoruz Türkiye'nin makroekonomik sorunları 2006'dan daha fazla bugün, maalesef, bunu üzümlere söylüyorum. Bunu tartışmak isteyen arkadaşlarımız varsa da ona ilişkin rakamsal şeylerle de bu görüşümü destekleyebilirim.

Şimdi, dolayısıyla, Türkiye'nin makroekonomik temelleri demek ki geçen dokuz yılda güçlenmedi. Yani, hâlâ Türkiye işte ciddi bir cari açık veriyor, ciddi finansman sorunu var, bunları konuştuğumuz zaman dahi birçok insan şunu söyleyecektir, cesareti olanlar söyleyecektir: “Ya, Türkiye'ye sermaye girişi olmaz, Türkiye cari açığını finanse edemez, aman sermayeyi kaçırmayalım gibi nedenlerle vergideki bu adaletsiz yapıyı devam ettirdim.” şeklinde bir noktaya gidiliyor maalesef.

Şimdi, diğer bir husus, Sayın Başbakanı dinliyoruz, ekonomiyle ilgili sayın bakanları dinliyoruz, işte Maliye Bakanımız ifade ettiler, geçici bütçe kanununu görüşürken de “Birinci nesil reformlar yaptık, ikinci nesil reformlar yapacağız.” dedi. Alın size reform imkânı, bundan daha güzel bir reform alanı olamaz. Burada, şurada, konuştuğumuz konularda, geçici 67'yle ilgili hususlarda özellikle, beyan sistemine geçmek kadar Türkiye'nin önünü açacak bir reform alanı olamaz esasında. Alın, geçelim işte. “Reform reform” diyoruz, reform öyle sözle olmaz ki, reform böyle sadece konuşarak reform olmuyor, reform onunla ilgili düzenleme yaparak, onunla ilgili kanunu çıkartarak, onunla ilgili uygulamayı başlatarak oluyor. Dolayısıyla, reform için çok güzel bir imkân var önümüzde, bu fırsatı değerlendirmek gerekir.

Şimdi, tabii, bu konunun detayları biraz konuşulsa bazı arkadaşlar bize diyecek ki: “Ya, bankacılık sisteminin altyapısı da bu stopaja göre yapıldı ve buraya bankacılık sistemi çok ciddi paralar, ciddi kaynaklar ayırdı.” Mesela böyle bir argüman diyelim ki önümüze gelebilecek. Burada da ayrı bir yanlışlık var. Yani, bizim çağdaş ülkelerde olmayan, ileri, gelişmiş ekonomilerde olmayan bu sistemi ilanihaye sanki bu ülke buna mahkûmmuş gibi bütün bankacılık altyapımızı, sermaye piyasaları altyapımızı da bu ilkel yöntemle göre yapmak o da ayrı bir garabet, ayrı bir şey. Yani, önümüze şimdi bir başka mani olarak da onun normal şartlarda çıkartılmaması gerekiyor.

Şimdi, diğer bir husus, bu kalkınma planının arkasındaki öncelikli dönüşüm programlarında veya Hükûmetin sonradan açıkladığı, hem seçim beyannamesine koyduğu hem de en son açıklanan 64'üncü Hükûmet eylem planlarında da yer alan bir husus, genel olarak, felsefi olarak kabul edilen bir husus vergi sisteminde istisna, muafiyetlerin, indirimlerin, indirimli oranların mümkün olduğu kadar azaltılmasıdır, değil mi Sayın Bakan? Yani, bu bir şey olarak doğrusu bu, bunu kabul ediyoruz. Şimdi, burada herhangi bir azaltma yapmadan bütün buradaki istisna, indirim, indirimli oran ne varsa bunların aynısının beş yıl daha uzatılması. Yani, felsefi olarak da söylediğimiz sözlerle, yazdığımız dokümanlarla, Türkiye'nin politika dokümanlarıyla şu anda burada oylayacağımız, birazdan görüşeceğimiz yasanın içeriğinde ciddi bir çelişki var, bu da ayrı bir sıkıntılı konu arkadaşlar.

BAŞKAN – Toparlayabilir miyiz Sayın Usta?

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, tabii, bu istisna ve muafiyetleri hani “Azaltalım, indirelim.” derken oradaki temel şey şudur: Sistemde ne kadar böyle istisna, muafiyet, indirimli oran varsa bir defa sistemi uygulamak o kadar zor oluyor, sistem kayıt dışılığa çok açık oluyor, vergi kaçırmaya çok açık oluyor, vergiden kaçınılmaya çok açık oluyor. Dolayısıyla, gelir idareniz de eğer çok güçlü değilse böyle indirimli, muafiyetli sistemler ciddi vergi kayıplarına neden oluyor. O nedenle de zaten biz vergi istisna ve muafiyetlerini azaltalım diye bir genel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

olarak... Türkiye'nin, aslında bu devlet politikası neredeyse. Yani, hangi hükümet gelirse gelsin "Bu vergi istisna ve muafiyetleri azaltalım." der genelde, siyasi partilerin de bu tür fikirleri vardır. Ancak burada bunun yapılmadığını görüyoruz, bu da Adalet ve Kalkınma Partisinin söylediği hususlarla, temel olarak yaklaşımlarıyla, sözel yaklaşımlarıyla da aslında -uygulamaya ilişkin değil- bir çelişki ifade ediyor, dolayısıyla, bunların düzeltilmesi lazım.

Hatta, mesela, vergiye ilişkin, kamu gelirlerine ilişkin öncelikli dönüşüm programında bu vergi harcamalarının gözden geçirileceği, vergi harcamalarının azaltılacağına ilişkin hüküm var. Biz şimdi bunları böyle geçireceğiz, iki gün sonra belki Plan ve Bütçe Komisyonuna bunları azaltalım diye... Eğer söylediklerini yapacaklarsa, yani Eylem Planı'na konulan şeyi Hükümet yapacaksa, Hükümet sözünün arkasındaysa "Bunları azaltalım." diyor orada fakat burada "Devam ettirelim." diye bir noktadayız. Yani, bu ciddi bir çelişki, bunlara bu anlamda bakılması lazım.

Tabii, bir de bu işin mali boyutu var. Mali boyuta ilişkin -bilmiyorum, Sayın Bakan herhâlde bilgi verecektir birazdan- ciddi mali boyutunun olduğunu biliyoruz. Çünkü buradan çok az vergi topluyoruz, ciddi bir mali portresi var.

Bakın, "bütçe" demek kaynak tahsisi, ekonomideki kaynak tahsisi demek, yani, nereden alacaksın, nereye vereceksin konusudur. Yani, Türkiye'nin geçmişte sıkıntılı olduğu zamanlarda bir kısım kaynak tahsisini birilerinde hafif tutayım, bir tarafa fazla yükleneyim, dediği hususu yani önümüzdeki bir beş yıl daha devam ettireceğiz, başlangıçta hemen böyle bir peşin kabul olarak devam ettireceğiz şeklindeki bir yaklaşım yanlış bir yaklaşım. O yüzden ben arkadaşlarımızın bunu biraz daha irdemesinin yani belki Bakanlık tarafı değil ama en azından Adalet ve Kalkınma Partisindeki Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bu gözle meseleye bakmasının bu ülkenin menfaatine olacağını düşünüyorum, onu da ifade etmek istiyorum.

Benim genele ilişkin görüşlerim bu şekildedir.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan gelince devam edelim Başkanım.

Bir de bu rakamları verecekti ya ne kadar mükellefi ilgilendiriyor ve ne kadarlık bir meblağdan vazgeçiliyor ona göre eleştirilerimizi yapmak istiyoruz tabii ki.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar, hazırlığı yaptınız mı?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – Arkadaşlarımız hazırlıyor. Sayın Bakan gelince...

ERHAN USTA (Samsun) – Oranları filan da alalım Sayın Başkanım, yani çünkü genelini konuşurken esasında ihtiyacımız olan şeyler yani nedir? Hazine bonosunda, devlet tahvilinde, hisse senedindeki vergi oranları nedir ne değildir, bunu bilmek...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben konuşayım o zaman.

BAŞKAN – Size söz verebilirim yani biz can kulağıyla dinliyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, bana söz verebilirsiniz Başkanım, ben konuşayım.

BAŞKAN – Efendim açık zaten mikrofon.

Sayın Bakanım, buyurun, Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Kuşoğlu'nun hassasiyeti için teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin aslında bir yeri yangın yeriye Plan ve Bütçe Komisyonunda terörün durdurulması, sosyal barışın sağlanması için alınacak ekonomik tedbirleri görüşebilsaydık keşke ama onu görüşemiyoruz onun yerine jokeylerin ve jokey yamaklarının beyanname versinler mi vermesinler mi, ücretleri stopajla mı olsun, beyanname mi olsun konusunu tartışıyoruz. Dolayısıyla olayımız bir noktada, meleklerin cinsiyetini tartışmak gibi bir olay Roma yanarken. Ama bütün bunların ötesinde devletin sürekliliği, devletin devamlılığı denilen bir kavram var, bizim önümüze gelen de bu, zorunlu olarak bunları görüşeceğiz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ne yapıyoruz? Yani bu kanun tasarısıyla Plan ve Bütçe Komisyonu ne yapıyor, neye karar veriyor? Bir buna bakmak gerekiyor. Çok basite indirgeyerek, vulgarize ederek söylemek istiyorum. Şimdiye kadar vergiye tabi olmayan, özellikle de vergilendirmemek suretiyle Türkiye'ye getirdiğimizi zannettiğimiz sermaye gelirlerinin vergilendirilmesiyle ilgili olarak biten bir istisnayı yeniden uzatıyoruz. Peki, şimdiye kadar ne yaptık? Neredeyse on beş yıllık bir serüvendir bu, on beş yılın da ötesine geçer. Her defasında inanılmaz derecede korkutulduk, korktuk. "Aman ha bunları vergilendirdiğiniz zaman sermaye kaçır." dendi, "Aman ha sermayeye ihtiyacımız var, bu sermayenin gelmesi için bu düzenlemeleri yapmamız gerekir." dendi. Yapıldı da, çok ciddi tartışmalara girildi. Hatta bir dönem "Ya, tamam, istisna tanıyalım da hiç değilse bu istisna bu ülkede bir yıl kalan -şimdiki uygulamada olduğu gibi, daha doğrusu uygulanmayan uygulamada olduğu gibi- yabancı sermayeye bunu veya yabancı kaynağa bunu tanıyalım." dendi. Ama bunlar bile kesin olarak onlar tarafından geçerli görülmedi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu konudaki verilerin hepsine ulaşmak mümkün olmadı ama Sayın Bakanlık sanıyorum bu konuda bizi bilgilendirecek. Ben sadece toplayabildiğim verilerle DİBS'ler yani devlet iç borçlanma senetleriyle ilgili olarak bazı rakamlara ulaştım. Türkiye son on iki yıl içerisinde toplam olarak 8,6 trilyon, 8 trilyon -bu rakamların hepsi bire bir aynı değil, ne kadar bulabildiysem o kadar buldum, sadece bu açıdan bakmanızı özellikle rica ediyorum- 8 trilyon 616 milyar 530 milyon liralık işlem yapmış ve buradan da 1,2 trilyon, 1 trilyon 225 milyar lira -636 milyonu da var- faiz ödemiş. Bu kadar faiz ödemişiz ama demişiz ki biz bunları vergilendirmeyelim arkadaş, bunlara dokunmayalım. Bu, sadece ikinci piyasa işlemleri. Bir de Hazinesin birinci piyasası yani ilk ihraç ettiği devlet iç borçlanma senetleri var, onları da kattığınız zaman 1,7 trilyon liraya kadar çıkıyor bu rakam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Katrilyon mu Sayın Bakanım? Eski parayla mı?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Eski parayla değil, yeni parayla söylüyorum, trilyon.

Bu çok önemli bir veridir, bunu çok iyi değerlendirmemiz gerekiyor. Peki, bu koşullar altında bunları yapmak zorunda mıydık? Bu bir tercihtir. Aksi tercihte olanlar veya farklı tercihte olanlar elbette ki vardır ama devlet bu sene de koyduk, sonuç olarak koyacağımız daha doğrusu, daha önceden gelen 2016 bütçesinde 50 milyar dolayında birincil piyasa işlemi olarak faiz giderimiz olacağını koyduk 50 milyar lira. Bu ortalama olarak her yıl 39 milyar lirayla 56 milyar lira arasında değişerek geldi, fiili olarak ödedik bunu. Şimdi bunlardan vergi almıyoruz. Buna karşılık özelleştirme yaptık geçtiğimiz on yıl içerisinde. Varımızı yoğunuzu, cumhuriyetin yarattığı bütün değerlerin hepsini özelleştirdik. 60 milyar dolar topladık. 60 milyar dolarlık özelleştirme yaptık ve geçtiğimiz yıldan itibaren de çok net olarak gördük ki bu 60 milyar dolarlık özelleştirme yaptığımız zaman müthiş bir iş falan yapmadık. Bu işletmeleri alanlar haklı olarak kapitalizmin mantığına uygun olarak kâr elde etmeye ve bu kârlarını transfer etmeye başladılar. Bunlar 6,8 milyar dolara kadar çıktı geçtiğimiz yıl. Önümüzdeki yıllarda da çıkacak. Bizim ömrümüz olduğu sürece bu kâr transferlerini yapacaklar, çocuklarımızın üzerinden de yapacaklar, biz telefonlarla konuşmaya bu şekilde devam ettiğimiz sürece torunlarımızın üstünden de yapacaklar, bu bitmeyecek bir türü.

Şimdi, tercih denilen olay, getirip getirip bizim ülkemizi bu duruma sıkıştırıyor. Şunu söylemek istemiyorum, empati yaparak konuşurum zaten sonuç olarak o kadar fazla da olayların gerçeğinden uzak duran bir insan olarak konuşmuyorum, açık olarak, böyle bir olayı önünüzde bulduğunuz zaman yapabileceğiniz sınırlı şeyler vardır ama bu önlemleri alayım da ondan sonra şu yapısal değişiklikleri yaparak Türkiye'yi ben bu beladan kurtarayım mı, işte şu sırada görmek ister insanlar. Bütün olayımız bizim budur, derdimiz de budur. Şimdi, daha önceden on yıl uzattık bunları, "Vergilendirmeyeceğiz." dedik, şu kadar gelirin olabileceğini bile bile. Ha, bu sadece bununla sınırlı değil, bunun içerisinde çok daha fazla şey var. Burada sadece borsa, borsa dışı işlemlerden bulabildiklerimizi koyuyoruz bunun içerisine. Devlet iç borçlanma senetlerinin dışında bu şekilde istisnadan yararlanan çok büyük değerler var. Onları koyduğunuz zaman olay çok daha fazla büyür. Bu koşullar altında denir ki: On yıllık bu istisnaları veriyorum, vergi almayacağım, sıfır vergi alacağım, güzel. Ama bu süre içerisinde de şu şu yapısal reformları yapacağım ve gelecekte biz böyle bir olaya muhtaç kalmayacağız. Ama şimdi beş yıl birden yeniden uzatıyoruz. Niye beş yıl uzatıyoruz? İşte, çok büyük vergi değilse bile reform paketleri açıyoruz, yapısal reformlar yapıyoruz. Bu yapısal reformlarla biz hâlâ bu şekilde, sürekli olarak faiz geliri elde eden, faizcilere para ödemeye devam etmeyi kesemeyeceksek eğer o zaman ne yapıyoruz? Bir noktada buraya da bakmamız gerekiyor. Bu değerlendirmeleri yapmamız gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, bu gelirler, şu anda istisnasını devam etmesini istediğimiz gelirler eğer vergilendirilmiş olsa, Bakanlar Kurulunca belirlenen oranlar dâhilinde yüzde 10 olabilir, aşağı olabilir, yukarı olabilir buna Bakanlar Kurulunun yetkisi vardır bu konuda, ya stopajla vergilendirilecek ya da beyanname verilecek bazı gelirler için de hem stopaj artı bir de beyanname verilecek. Sistemimiz bu, sistemimiz böyle emrediyor. Çok ayrıntılı olaylar var, her bir kalem için değişik değişik şeyler oluyor. Yani ortalama olarak geliri yüzde 32'lere kadar çıkan yani vergilendirme oranı yüzde 32'lere kadar çıkan bir rejime tabi olacak gelirler bunlar. O açıdan alındığında yapmış olduğumuz düzenlemenin sorumluluğunun ağırlığı gelir omuzlarımızın üstüne biner; bindi, biniyor da daha doğrusu. O nedenle de bu düzenlemelerle ilgili olarak, zorunlulukları da göz önünde bulundurularak, en azından gelecekle ilgili olarak biz hangi dönemde hangi yapısal reformları yaparak bu beladan kurtulacağız, bunu çok net olarak ortaya koymanın bir zorunluluk olduğunu görüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu düzenlemelerle ilgili olarak hızla yapmaya çalıştığımız şeyler bazen zorunlulukları, bazen de sosyal gereklilikleri aşan düzenlemeler oluyor. Örneğin jokeyler, beyanname verseler ne olur, vermeseler ne olur? Bırakın versinler çünkü bu insanlar düzenli olarak herhangi bir şey elde etmiyorlar yani kırk yılda bir Atatürk Koşusu'nu kazanacak da vesaire edecek de 150 bin lira para alacak. O zaman versin beyannamesini; münferit beyannamesini verir kurtulur, bunun için niye uğraşıyoruz biz burada da kalkıp da bu kadar önemli bir olayın sulanmasına veya farklı şekilde tartışılmasına neden oluyoruz. Basit bir olaydır. Dolayısıyla, sadece süresi bitiyor diye kanunları otomatik olarak uzatmak daha önceden yaptığımız düzenlemelerde gerçekten de koymuş olduğumuz on yıllık sürenin hiçbir anlamının olmadığını ortaya koyuyor. Onun anlamı vardır değerli arkadaşlar, mutlaka vardır. Bunu yapan arkadaşlarımızın hepsi o zaman bu değerlendirmeleri yapmışlar, şu zamana kadar şunları şunları gerçekleştireceğiz, orada bitireceğiz demişlerdir. Türkiye'nin özellikle bu yılının zor olduğunu geçici bütçe görüşmesi sırasında söyledik. Rakamlandırmalara çok ayrıntısıyla girmemeye çalışıyoruz çünkü her gün değişken birtakım verilerle karşı karşıya kalma olanağımız var. Dolayısıyla da Türkiye'nin bu kadar yabancı sermayeye ihtiyaç duyduğu bir zamanda çok radikal değişiklikler yapılması vergi sisteminde elbette ki olumsuz etkiler yaratır. Bu konuda düzenleme yapılması, tamamdır, doğrudur, yapılmak zorundadır da zaten ama yapılırken bunun geçişyle ilgili olarak geleceği bizim görmemiz gerekir, sizlerin de görmesi gerekir, "Tamam, bunu yaptık ama bundan sonra böyle yapacağız."

Ben, önümüzdeki dönemlerde böyle bir konuşmanın bir defa daha yapılmamasını temenni ediyorum; inşallah yapmayız, bu işi bitirmiş oluruz.

Ama hepsinin ötesinde son olarak şunu söyleyeyim: Ben kendimi bir nevi zaman tüneline gibi görüyorum. Yok, sanki hiçbir şey değişmemiş de ben burada on yıllarca önce oturmuyorum da sanki biraz önce dışarı çıkmış, içeri yeniden girmiş gibi oldum. O nedenle, Sayın Bakanımız henüz daha çok genç, dolayısıyla onun benim gibi bu olayı yeniden yaşamayacağını umuyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimden geldiğince kanunun geneli üzerinde konuşup maddeler üzerinde söz almamayı düşünüyorum, onun için belki birkaç dakika konuşmam uzayabilir.

Elimizdeki kanunun en önemli maddesi bence 1'inci madde. Usul hakkındaki itirazlarımızı söyledik. Yani, Adalet Bakanlığıyla ilgili bir kanunun burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesinin zararlarını çok kısa da olsa anlattık ama bu kanunun 1'inci maddesi Türkiye ve dünyadaki ekonomik düzeni en iyi özetleyen maddedir. Bunun için de biraz işin geçmişine, hem dünyaya hem de Türkiye'ye bakarak gelmekte fayda var ki bu geçici 67 yani süresi 2020 yılına uzatılan vergi maddesini anlayabilmek için.

Değerli arkadaşlar, ekonomik düzen aslında temelde ikiye ayrılıyor. Bir sürü şeyi vardır ama bir sosyalist ekonomik düzen vardır, bir de kapitalist ekonomik düzen vardır. Sosyalist ekonomik düzen daha çok, ortak mülkiyeti, devlet müdahalesini, ekonomik eşitliği savunan bir ekonomik düzenken; kapitalist ekonomik düzen ise devletin hemen hemen hiç müdahale etmediği, sermayenin tamamıyla önünün açıldığı ve kuralların tamamıyla piyasada konulduğu bir düzeni ifade ediyor. Bunun da çeşitli müdahale biçimleri var. “sosyal demokrasi” dediğimiz sistem gelişmiş, “liberalizm” dediğimiz sistem gelişmiş. Bunların tamamı da aslında 1500'lü yıllardan sonra ortaya çıkıyor. 1500'lü yıllardan sonra ticaretin, muhasebenin, küresel ticaretin gelişmesiyle başlayan süreç, daha sonra ortaya çıkan sanayi devrimi, sanayi devrimi sırasındaki emek-sermaye ayrılığı... Tabii, bunların temel düşünceleri de var; Ricardo, Say, Adam Smith gibi bir ekibin karşısında Karl Marx denen başka bir ekonomistin müdahalesi ve bunun üzerine oturmuş bir literatür tartışması var. Sanayi devrimi sonrasında dünya savaşları ve özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra da iki temel değişiklik var ekonomik hayata etki eden. Birincisi, “John Maynard Keynes” diye bir olgu çıkıyor ortaya, bir de “refah devleti” denen bir olgu çıkıyor. Aslında insanlığın da çok mutlu olduğu bir dönem bu refah devleti. Ben biraz bunu o soğuk savaşın yarattığı tedirginlik üzerinden sermayenin geniş halk yığınlarına taviz vermesi olarak düşünüyorum. Daha sonra, 1980'li yıllar, Margaret Thatcher, Ronald Reagan gibi, şimdi neoliberal kapitalizm denen, iktisadi sistemin ilk temsilcilerinin buna müdahalesi ve bunların dünyaya yeni bir değerler sistemini önermesi. Başında “özeleştirme”, “deregülasyon” veya “mali disiplin”, “uluslararası standart” gibi bir sürü kavramın insanlığa dayatıldığı yeni bir sistem ortaya çıkıyor. Bu dönemde de Rusya'nın yani Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin çöküşü ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin çöküşünün bir felsefenin, Marksizmin çöküşü olarak kabul edilmesi, hatta o dönemde “Tarihin Sonu” ve “Son İnsan” makalelerinin yazılması ve bu özeleştirme dolayısıyla da kamu tarafından üretilen, çoğu tekel nitelikli mal ve hizmet üretimlerinin özel sektöre devredilmesi, özellikle doğal tekel niteliği taşıyan yani piyasanın gereği olarak yeni bir firmanın girip mal ve hizmet üretmesinin zor olduğu alanlarda kamuya ait doğal tekellerin özel sektöre geçmesi ve kamuya ait doğal tekellerdeki fahiş kârlarla özel sektöre geçmesi -mesela Türkiye'de bunun örneği belki kısmen TÜPRAŞ'tır, TELEKOM özeleştirmesidir; yeni firmaların girmesinin zor olduğu doğal tekel alanları- daha sonra, deregülasyonlar... Deregülasyonda kasıt şudur: Bizim vergi kanunlarımızda, imar düzenlemelerimizde, sermaye düzenlemelerimizde, hazine, maliye düzenlemelerimizde bir dolu hüküm vardı, halktan yana sermayeye biraz daha fren koymaya çalışan. De-regülasyon bunların tamamını ortadan kaldırıp bir de bu düzenleyici denetleyici kuruluşlar modası da getirilerek ki düzenleyici ve denetleyici kuruluş şu demektir: Siyasetin etkisinden çıkarıp bağımsız kuruluş diye sermayenin doğrudan etki edebileceği alanlara doğru götürmektir. Bunların hepsi neoliberalizmin dünyaya koyduğu, küreselleşmenin dünyaya koyduğu yeni ekonomik düzenin kodlarıydı. Sonuçta, geldiğimiz noktada kapitalizm krize girdi çünkü Marx da bunu sürekli söylüyordu, “Bunun doğasında genetik bir hastalığı vardır, bu sürekli krize girecek.” diyordu ve kapitalizm üst üste krize girmeye başladı. İşte, Enron krizlerini hatırlıyorsunuz, Mortgage krizlerini hatırlıyorsunuz, uzak Asya krizlerini hatırlıyorsunuz. Hepsi de vahşi kapitalizmin dizginlenemez kâr güdüsünün aslında bir nevi de sistem yolsuzluğu üzerine kurulan krizleriydi ve bu kriz süreci ilerlerken de bir yeni problemle insanlar tanıştı -aslında eski problemin yeni ve dayanılmaz yüzü ortaya çıktı- bunun adı da gelir dağılımı adaletsizliğiydi. Gelir dağılımı adaletsizliğinde bize, dünyaya, bütün halklara, -sadece Türkiye Cumhuriyeti'ne değil- dayatılan üretim modeli, ekonomik model şuna dayanıyor: Zengin daha zengin olsun. Zenginin tasarruf eğilimi yüksektir. Zengin tasarruf etsin. Tasarrufuyla yeni yatırımlar yapılsın. Yeni yatırımlar, yeni iş alanları açsın. Yeni iş alanlarında fakirler çalışsın. Fakirler çalıştıkça ücretleri yükselsin, ücretleri yükseldikçe de dünyada bir refah oluşur. Hatta bunun tersinden baktığınızda da çok şey bir nüfus teorisi vardır, hepiniz bilirsiniz: Fakirler daha çok fakir olursa çocuklar ölür, çocuklar ölürse de işsizlik azalır, ondan sonra tekrar bunlar zenginleşmeye başlar, çocuk yapmaya çalışırlar gibi, gayriinsani ve bence ahlaksızca bir ekonomik düzeni yerleştirmeye çalıştılar ve bu ekonomik düzenin sonucunda, geldiğimizde dünyada küresel bir gelir adaletsizliği ortaya çıktı. Hatta bu gelir adaletsizliği bizim tip ülkelerde çok konuşulmaz çünkü konuşan herkesi arkaik olarak suçladılar. Her kim ki bu ülkede özeleştirmeye karşıdır, ağır suçlamalarla karşılaştılar. Bunu, 1990'lı yılları hatırlayın, bir örnek vereyim hatırlayasınız diye. O dönem TELEKOM'un özeleştirmesine karşı çıkanlara hep şunu söylediler: “Eğer TELEKOM özeleştirilmiş olsaydı Türkiye'nin dış borcu kapatılırdı.” O arkaik kafalar dediğim, mesela Mümtaz Soysal onlardan bir tanesidir, özeleştirmeye karşı çıktığı için korkunç eleştirilere tabi tutuldu ama hiç kimse TELEKOM'un özeleştirilmesinin düşünüldüğü yıllar, 1990'lı yılların başından 2005'e kadar TELEKOM'un ne kadar kâr ettiğini, o kâr üzerinden -Hazineciler iyi bilir- nasıl finansman tertimimizin çözüldüğünü, birikimli olarak o kârları üst üste koyduğunuzda TELEKOM'un bu ülkeye kamudayken neler kazandırdığını, altyapısını, o dönem bile çok ileri hizmetlerini hiç kimse konuşmadı. O zaman ezberletildi hepimize bir şey: “Eğer TELEKOM özeleştirilmiş olsaydı Türkiye'nin dış borcu kapatılırdı.” Böyle değil, onu özeleştirmenin detayına geldiğimizde -çünkü reform yasaları gelecekmiş- orada anlatırız. Ve hızla gelir dağılımı adaletsizliği artmaya başladı ve yeni bir kitap yazıldı dünyada “Kapital” diye. Karl Marx'ın “Das Kapital” kitabının yeni versiyonu Fransız iktisatçı Piketty tarafından yazıldı. Bizim ülkemize hâlâ tartışmalar geç geldiği için bizim ülkemizde çok konuşulmuyor. Ama bir zamanlar bizim de Hazine Müsteşarlığındaki görevim dolayısıyla yakın çalıştığımız, IMF'de, Dünya

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

Bankasında, hatta Avrupa Birliği ekonomistleri arasında Piketty'nin bu yeni kitabı birçok ekonomist tarafından okutulmaya başladı. Özetle, gelir adaletsizliği ve onun stoku hâline gelen servet adaletsizliğinin hem ülkenin insanları arasında hem de ülkeler arasında dağılımını gösteren bir kitaptır "Kapital" kitabı. Dünya şimdi bu adaletsizlikle cebelleşiyor. Bunun dünyadaki birtakım sonuçları çıktı, mesela, "Occupy Wall Street" hareketi. Çünkü en çok adaletsizliğin olduğu yer aslında kapitalizmin kalesi kabul edilen Amerika Birleşik Devletleri'dir. Biz onu hep ihmal ederiz. Orada "Occupy Wall Street" hareketi, Fransa'da sokağa çıkanlar, İngiltere'de sokağa çıkanlar, bu adaletsizliğe sesini yükseltmeye çalışanların -çoğu da dünyanın sol görüşlü insanlarıdır- terbiye edilmesi gerekiyordu ve terbiyesi de işte, o, 11 Eylül saldırıları, üzerine yaratılan bir terör tehdidi, "Charlie Hebdo" saldırısı, Fransa'daki patlamalar, bütün bunlar, bütün bu küresel tehdit adı altında ortaya konulanlar, insanların bu adaletsizliği görmesinin önünde büyük bir şey yaratmak, insanları her türlü güvenlik tedbirine karşı sessizleştirmek ve bu büyük adaletsiz resmi görmeme sonucunu ortaya çıkardı. Ama gelir adaletsizliği sürekli artıyor ve bu gelir adaletsizliğini saklayan çeşitli yöntemler var. Kapitalizmin bize çok iyi bir şey olarak dayattığı, belki iyi olsaydı iyi kullanabileceğimiz borsalar mesela. Borsa niye çıkmıştır ülkelerde? Borsa, büyük sermaye şirketlerinin mülkiyetinin paylara bölünmüş hisse senetleri üzerinden geniş halk yığınlarına aktarılma mekanizmasıdır. Peki, bugün böyle midir? Dünyada ve Türkiye'de böyle değildir. Sadece büyük bankaların büyük fonlarının mülkiyet ilişkisini hamile yazılı kâğıtlar üzerinden saklayan bir mekanizmadır. Yine, büyük şirketlerin dünyada çok az sayılı büyük ortakları vardır ama hepimiz kendimizi şöyle kandırırız: Borsa üzerinden halka açılmıştır. Halka falan açılmamıştır. Mesela, Amerika'da "BlackRock" şirketinin 16 trilyon dolarlık fonuna açılmıştır o. Bizdekiler de böyledir ve gittikçe mülkiyet tekeleşmekte, mülkiyetin getirdiği gelir tekeleşmekte ve geniş halk yığınları fakirleşmektedir. Bunun bir devrim tezi vardır ama bunu anlatmayacağım. Bizim ülkemizde de durum böyle arkadaşlar. Bizim ülkemizdeki düzende, gerek borsa üzerinden gerek faiz üzerinden kurulan düzende, bu adaletsizliği ortaya çıkaran, bu adaletsizliği besleyen ve büyüten bir düzenle karşı karşıyayız.

Sayın Bakana soruyorum: Türkiye'de borsadaki yabancı oranı nedir? Ve bu yabancılardan mümkünse de Türk görünümüyle yabancılara da çıkarak... Çünkü, birçok şirket Türk şirketi olarak kurulmasına rağmen hissedarları yabancıdır. Türkiye'deki borsa sektöründe ve bankacılıkta yabancılaşma oranı nedir, takip ediyor mu Maliye Bakanlığı bunu? Çünkü, çok önemli bir veridir.

Bir de konuşmanın bu kısmında sormak istiyorum: Türkiye'de servet dağılımı üzerine bir hesap var mıdır, Maliye Bakanlığı bunu takip etmekte midir, Türkiye'nin millî serveti ne kadardır mesela? Piketty'nin kitabında Türkiye tipi ülkelerde millî servetin açıklanmadığı söyleniyor. Mesela, İngiltere için millî servetin kabataslak hesabı millî gelirinin 5 katı olduğu söyleniyor. Türkiye'deki millî servet ne kadardır ve millî servetteki yabancılaşmayı takip ediyor mu Sayın Maliye Bakanlığı? Millî servetimizin ne kadar yabancılara eline geçmiş? Küçük örnekler vereyim ben size: Millî servetimizin en önemli unsurları... Çünkü, servet konut, toprak ve sermayeden oluşur. Konutlara falan çok girmiyorum, yabancıya toprak satışı da var, toprak meselesine de girmiyorum ama sermaye meselesinde, en büyük şirketlerimiz; TELEKOM, havalimanlarımız, cep telefon şirketlerimiz, sigara şirketlerimiz, bunun gibi, tamamı, en büyük sektörler, en büyük geliri yaratan, tekel olanlar yabancılara eline geçti ve bu hızla artan bir şekilde yabancılara eline geçti. Bir taraftan yabancılardan nakit borçlar alırken, diğer taraftan millî servetimiz yabancılara eline geçti. Bu ne demek? Aslında bunlar Türkiye'nin en çok gelir yaratan kurumları. Yani, hepimiz havalimanına indiğimizde, TAV şirketine -eskiden Türk bilirdik, Fransızdır o şirket- para öderiz. Hepimiz cep telefonumuzu açtığımızda ya Araplara ya İngilizlere ya da Rus mu İsveçli mi belli değil diğerinin sahibi, bunlara para öderiz. Bu, şu demek: Bir taraftan borcumuz çok, diğer taraftan da elde ettiğimiz gelirin önemli bir kısmını yabancılara... Bu, batmak demektir. Onun için, umuyorum ki Türkiye Cumhuriyeti'nin Maliye Bakanlığı Türkiye'deki yabancılaşma oranını takip etmektedir, fiilen yabancılaşma oranını. Ve yabancılara ne kadar toprağımız satılmıştır? Çünkü, bu da bunun bir parçası olarak... "Son on yılda yabancılara ne kadar toprağımız ve konutumuz satılmıştır?" sorusunu da soruyorum.

Şimdi, geldik bütün bu düzenin geçici 67'nci maddeyle ilgisine. Arkadaşlar, geçici 67 şu demektir: Geçici 67 nazikçe "Biz borsa spekülâtorlerinden ve faizcilerden vergi almayacağız veya düşük vergi alacağız." demektir. Bu, geçici 67'nci maddenin tam tanımı budur? Çünkü, normalde insanların -Sayın Bakanım anlattı- yüzde 30'a, yüzde 32'ye kadar çıkan fiilî vergi yükleri vardır. Bizim tip, neoliberal vahşi kapitalizmin sömürdüğü ülkelerde vergi yükü çalışanın ve dar gelirlinin sırtındadır. Bunu zaten bütçede görebilirsiniz. Kurumlar vergisi ve gelir vergisinin yüksek olması gereken yerlerde, bizde dolaylı vergiler yüksektir. Çünkü, 1 litre süte milyon dolarlık iş adamları da aynı parayı ödemektedir, 1 litre süte Soma'da can veren bir maden işçisinin çocuğu da aynı parayı ödemektedir. Bizim vergi sistemimiz buna dayanır, akaryakıtta ödediğimiz vergiye dayanır. Akaryakıtta ödediğimiz vergi yüzünden zaten... Veya cep telefonları üzerinden geçici diye konulan, sonradan kalıcılaştırmış vergilere dayanır. Bizim ülkemizdeki vahşi kapitalist, bence ahlaksız bu düzenin, dünyaya da hâkim olan bu ahlaksız düzenin en önemli kodları da vergi kanunlarında yazılmıştır. Şimdi, biz bazen düşünüyoruz "Niye taşeronla kadro veremiyoruz?" diye, "Efendim, bütçe imkânları sınırlı.", "Niye biz asgari ücreti 1.500 liraya çıkarırken destek veremiyoruz?", "Bütçe imkânları sınırlı", "Niye memurlara maaş zammı veremiyoruz?" "Bütçe imkânları sınırlı." "Niye sınırlı?" Bütçenin bir geliri var, bir de gideri var. Bütçenin gelirlerini siz böyle affederseniz ve yaklaşık 1,7 trilyon lira... Yeni parayla, eski parayla matematiğe tahayyülünüz yetmez. Ben vergi oranlarına kabataslak baktım. Bu arada, bu ve bundan sonra vereceğimiz oranlarda yanlış olabiliriz çünkü Türkiye'de sağlam veri elde edebileceğimiz hiçbir şey yok. Sayın Bakan da keşke bütün Komisyon üyelerine bu yasal değişikliğin ne anlama geldiğini, ne kadar vergiden vazgeçeceğimizi önceden bildirmiş olsaydı. Ama önümüze 5 satırlık bir kanun geliyor ve ben uzmanlığı olmayan arkadaşlar için de kendi adıma da söylüyorum, arkadaşlar, bu, gerçekten anlaşılmaz. Saatlerce çalışmanız lazım, kimse üzülmessin benim teknik bilgim eksik mi diye. Biz bunu düşünmeyelim diye böyle gelmiş, biz bunu anlayamayalım diye böyle gelmiş. İktidar, muhalefet fark etmez, biz bu halkın vekilleriyiz. Şu vergi kanunuyla halk soyuluyor, halk soyulmaktadır. Anlayamayalım diye böyle geldi. İçine baktığınızda, normal bir mali müşavir, hukukçu, benim gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

bir Hazineci anlayabilir mi ya? Burada, sermayeden vergi almayacaklar, yüzde 30'a yakın vergi alması gereken borsa spekülâtörlerinden, uluslararası fonlardan vergi alınmayacak diye anlayabilir misiniz? Sırf biz anlamayalım diye, biz anlamadığımızda halkımıza anlatamayalım diye bu kanunlar böyle gelmektedir. Keşke Sayın Maliye Bakanı... Şu kanun çünkü... Normal bir yasa çıkarken de böyle olmak zorunda. Bir yasa çıkarken düzenleyici etki analizi yapmak zorunludur. Bu yasanın bize maliyetinin ne kadar olduğunu, bütçeye ne kadar gelir, ne kadar gider getireceğini söylemek zorundalar ama söylemezler, daha önce de söylemiyorlardı, eğer biz ısrar etmezsek bundan sonra da söylemeyecekler. Çünkü, bakın, eski Sayın Maliye Bakanımız Temizel söyledi, 1,7 trilyon lira faizden gelir elde edilmiş. Bir de bunun borsa meselesi var. Borsamız yabancıların elinde, yabancılar kazanıyor bizim ülkemizden. Bizim çocuklarımız madenlerde çalışıyor, bizim çocuklarımız çiftçi, bizim çocuklarımız taşeron olarak çalışıyor ve bizim çocuklarımızın, bizim halkımızın ürettiği değerleri yabancılar geliyor... Eskiden askeriyeye işgal ederlerdi, şimdi sermayesiyle borsasına gelerek, bankanızı alarak, şirketlerinizi alarak işgal ediyorlar. Eskiden Zonguldak kömür madenimize Fransızlar ordusunu koyardı, onu sömürdü, şimdi Fransız şirketi geliyor aynı işi yapıyor. Biz bir sömürge ülke olduk. Şu geçici 67'nci maddeyi uzatmasak ne olur? Kapitalizmin kalesinin savunucuları, şövalyeleri şöyle diyecek: "Faizler artar, daha yüksek faizle borçlanırsınız." Aynı mantıkla baktığınızda, kefenden KDV aldığınızda kefen fiyatları artıyor.

Sayın Bakan, diyelim ki çıktı, kefenden KDV almıyorsunuz, diyelim ki ekmekten alıyorsunuz yani. Bu teknik detaylar... Bakın, başka bir şey anlatayım. Ekmeğin fiyatı artıyor. Ekmekten alınıyor herhâlde? Ekmekten alınmıyorsa şu sudan alınıyordur, ondan da alınmıyorsa kalem örneğini veririm. Hani, bu şeyde bence... Siz bunu yapıyorsunuz demiyorum. Bu ülkede vergiler bütün hizmetlerimizin fiyatını artırıyor diye faizin fiyatını artırmasın? Biz yüzde 30 faizle alsak -şu an yüzde 10 ödüyoruz- yüzde 3 faiz de artacak demektir.

Benim bu Merkez Bankası bağımsızlığı meselesi de kafama çok yatıyor değil. Bu ülkede böyle herkes bir Merkez Bankası, keşke demokratik bir iktidar olsa da keşke halkın bütün beklentilerini getiriyor olsa da... Ne demek Merkez Bankası bağımsızdır? Halkının karşısında kimsenin bağımsızlığı olmaz. Ne düzenleyici denetleyici kuruluşları... Siyasal iktidarların dışına itilmez ama biz siyasal iktidara güvenmiyoruz. Keşke güvenebileceğimiz bir siyasal iktidar olsa çünkü halkı temsil eden biziz, biz halkı temsil edememeye başladık şu an itibarıyla. Çünkü, halkı temsil etmiş olsak "Ey halkım, bu ülkeye getirilen bu vergi düzenlemeleridir bu adaletsiz düzenin sebebi." Geçici 67'yi bugün durdurmuş olsak bırakın 3 puan faiz yükselmiş olsun, zaten Merkez Bankasını tartışıyoruz. Amerika'da FED'in bir faiz artırımı kararı varmış, bütün zavallı, bizim gibi mazlum halkları sömürme aracı hâline gelmiş. FED yüzde bilmem kaç ihtimalle şunu yapar, bir bakıyorsunuz dolar bilmem nereye çıkmış. Yine, dünyada 5-6 büyük bankanın spekülâtörleri Çin'i de, Endonezya'yı da, Türkiye'yi de, Iraklıları da sömürüyor, bilmem ne oluyor. Ve siz Sayın Maliye Bakanım, keşke çıksanız bir uluslararası kürsüye, deseniz ki: "Dünyada sermayenin küresel vergilendirilmesi gerekmektedir." Çünkü, mazlum halklar birbiriyle tehdit ediliyor. Türkiye Cumhuriyeti vergiyle alakalı ahlaklı bir düzen getirdiğinde bütün fabrikaları Bulgaristan'a taşıyorlar. Bulgaristan'a emekle alakalı bir şey getiriyor hepimizin sol diye bildiği Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki vahşi kapitalist uygulamalar bütün ülkeleri tehdit ediyor. Birinin çıkıp Birleşmiş Milletler kürsüsünde "Sermayenin küresel vergilendirilmesi gerekiyor." demesi gerekmektedir. Ve bence, bu halka bakın, sizin bir sürü dış politika hatanız karşısında bile hâlâ durmaya çalışıyor. Çıkin "Biz sermayeden vergi alıyoruz kardeşim, bundan sonra beyana esas olacak." deyin. Çünkü, bir sürü şey yaptınız değil mi siz? Ya, bir kere de bu halktan yana bir şey yapın, biz de arkanızda duralım.

Bakın, biz bu ülkenin ana muhalefet partisiyiz. Böyle bir şans her zaman gelmez. Biz şunu söylüyoruz: Bu vergi, bu geçici 67, faizcileri koruyan bir yasadır; bu geçici 67, borsa spekülâtörleri, bu halkın kanını emenlerin yasadır ve bu kan emme düzeni, bu vahşi kapitalist düzen, bu din soslu vahşi kapitalist düzen -çünkü, insanlar bununla ikna edilmektedir- beş yıl daha uzatılmaktadır. Buna karşı çıkalım. İlk kez bir şey yapalım. Buradan elde edilecek geliri de işçiye verelim, emekliye verelim, memura verelim, başka KDV'leri düşürelim ve halkın lehine olsun diyorum, hepinize saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – "Din soslu" mu dediniz, ben orayı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, din soslu vahşi kapitalizm.

BAŞKAN – Anladım.

Sayın Yıldırım, buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkanım...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, bilgi vermeyecek misiniz vekilimiz başlamadan önce? Bu genel bilgileri alsaydık hakikaten geneli üzerindeki konuşmalarımızı da onun üzerine inşa ederdik.

BAŞKAN – Hazırlık geldi mi Sayın Bakan önünüze?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BAŞKAN – O zaman Sayın Yıldırım, bilgileri alalım, size sonra söz vereyim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tabii.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşların yaptığı teknik bir çalışma, özel olarak kendim çalışmayla ilgili bir detaylı analiz yapmadım ama dahilde işleme rejimiyle ilgili terkin ve iade edilen katma değer vergisi tutarı olarak 577 milyon lira bir yıllık tutar var. Biliyorsunuz, dahilde...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tarhiyat mı ödeme mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tecil ve terkin edilen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

BAŞKAN – Dâhilde işlenmeden.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2014 yılı itibarıyla 2014 yılı için dâhilde işleme rejimi çerçevesinde vatandaşların beyan ettikleri katma değer vergisinden terkin edilen tutar 577 milyon lira. Yani, bu bizim yerli imalatçılarımızın yerli ürünleri almaları karşılığında ihraç kaydıyla yaptıkları teslimattan yaptığımız terkin.

Millî Eğitim Bakanlığının bu bilgisayar yazılım donanım tesliminde 2014 yılında vazgeçilen vergi tutarı 4 milyon TL arkadaşlarımızın bana bildirdikleri rakam. Sandıkların BES'e devrinden doğan istisna KDV tutarı, hani, önümüzdeki dönemde, önümüzdeki üç yıllık için bu istisnayı uzatıyoruz, kaç sandık bu istisnadan yararlanacak, ne kadarlık bir gayrimenkul bu düzenlemeden istifade edecek şeklinde bir tahminde...

BAŞKAN – Bekleyen 60 sandık değil mi, kalan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...bulunamayacağımız için burada bir tahminde bulunamıyoruz açıkçası.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı atölyelerin kârı döner sermayeye... Biliyorsunuz, bu Millî Eğitim Bakanlığının atölyeleri esasen döner sermaye işletmeleri, bunlar kamu işletmeleri, kârları zaten kamuda kalıyor. Yaklaşık olarak bu kapsamda hesaplanan yani döner sermayelerin kârları üzerinden izafi olarak hesaplanan demem lazım, vergi tutarı 5,7 milyon TL.

Geçici 67'yle ilgili olarak alım satım kazançlarından stopaj yoluyla alınan vergi tutarı 1 milyar TL. Yani, bizim stopaj suretiyle aldığımız tutar 1 milyar TL. Ama, biz bu yasal düzenlemeyi uzatmamamız hâlinde buradan ilave beyana dayalı bir sistemde gelebilecek ilave vergi tutarına ilişkin bir tahmini ve çalışmayı arkadaşlar yapamıyoruz diye bana bilgi verdiler. Tabii, o birçok koşula bağlı yani piyasanın büyüklüğüne bağlı, mükelleflerin yapısına bağlı, yerli, yabancı portföy...

BAŞKAN – 2015 yılı işlemleri üzerinden bir projeksiyon belki yapabilirler Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama, şöyle yani burada yerli yabancı yatırım... Beyannameye biliyorsunuz, gelir vergisi tarifesine göre farklı oranlar var. Bunun hakikaten biraz tahmini zor.

Teşekkür ederim.

Bir de son olarak, Türkiye Jokey Kulübünden 2014 yılı itibarıyla stopaj suretiyle tahsil ettiğimiz vergi 7,7 milyon lira. Yani, hani, normalde bu beyannameye tabi olsa idi artan oranlı bir vergiye tabi olacaktı; 7,7 milyon liralık bir vergi tutarı belki bir miktar daha yukarıda olacaktı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geçici 67'ye göre toplam 1 milyar lira mı şey yapıyor?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapılan tevkifat tutarı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bütün geçici 67'deki işlemler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, bu geçici 67'nin (1)'inci fıkrası. En çok tartışmaya konu olan hisse senedi alım satım kazançları... Menkul sermayelerin alım satımına konu işlemlerden kaynaklanan tevkif ettiğimiz tutar 1 milyar lira.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Faiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim mevduat faizlerinden bir yıl içerisinde, 2014 yılında, yaptığımız tevkifat tutarı 6,4 milyar lira. Yani, bu söylediğim rakamları tekraren söyleyeyim, ben burada vazgeçilen vergi alacağını söylemiyorum, mevcut sistemde tevkifat suretiyle aldığımız tutarları söylüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yüzde 10 stopajla veya değişik oranlarda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu şey, mevduat faizi, biliyorsunuz, yüzde 10'la yüzde 18 arasında vade yapısına bağlı olarak farklılaşan oranlar içeriyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Yani, bunu, mesela, müterakki o yapıya uygun olsaydı ne olurdu...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çalışmak lazım yani onu çalışmak lazım, onu değişik senaryolar altında çalışmak lazım.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, sadece 2014'te 50 milyarlık bütçeye konulan faiz var yani bu rakamlar çok dışında kaldı onun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Benim birinci ifade ettiğim zaten senetleri alım satım kazancı, faiz değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, 500 milyara yakın bir borsa işlem hacminden bahsediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlave olarak bunlar var tabii.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Bakın, şöyle: Her nevi tahvil ve hazine bonusu faizlerinden bizim tevkif suretiyle vergilediğimiz tutar 17 milyar lira.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hisse senedi ve hazine bonusu devlet tahvilinin ikinci piyasa işlemlerindeki alım satımından alınan rakam mı bu? Sadece hisse senedi değil herhâlde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamamı.

Arkadaşlarımız bilgi versin.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Geçici 67'nci maddenin (1)'inci fıkrasında menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımından ve bunların elde tutulmasından elde edilen kazançlarla ilgili stopaj yapılıyor. Burada hem özel kesim tahvilleri hem hisse senedi ve hisse senedine benzer diğer menkul kıymetlerin alım satım kazançları ve bunların elde tutulmasından elde edilen kazançlar hem de devlet tahvili, hazine bonusu ve bunların hem alım satımı ve hem de elde tutulmasından

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

doğan kazançlarla ilgili tevkifat var. Geçici 67'nci maddenin (1)'inci fıkrasına göre 2014 yılında alınan vergi tutarı 1 milyar 22 milyon TL. Bu sadece gerçek kişilerden elde edilen stopaj.

BAŞKAN – Tevkifat bu yani.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Tevkifat tutarı. Bu tutarın dışında kurumlar tarafından bu gelirler elde edilmişse bu kurum kazancına dâhil ediliyor. Burada geçici 67'nci maddenin (1)'inci fıkrası sadece gerçek kişilerin elde etmiş oldukları gelirler üzerinden yapılacak stopajı öngördüğü için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Uluslararası yatırım fonlarını nereye koyuyorsunuz?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Uluslararası yatırım fonlarının kazançları bu kapsamda değil efendim.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vazgeçilen vergi nedir Sayın Bakan yıllar itibarıyla?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tevkifat tutarına ilişkin bir çalışmayı arkadaşlar bana getirdiler ama vazgeçilen vergi tutarına ilişkin bir çalışmamız yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Olur mu, bu kanunla vergiden vazgeçiyorsunuz...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaş yarım bıraktı, herhâlde devamı vardı gibi. 17 milyarın, teknik şeyi neydi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu bir açıklayım ben.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bizim hesabımıza göre 20 milyarın üzerinde bir şey çıkıyor ama siz tabii bunu daha...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bülent Bey, devamını da bir açıklasınlar teknik meknik...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mı devamı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Aynen var daha. (1)'inci fıkrayı söyledi 67'ye (1), 67'ye (2), 67'ye (3) onlar daha...

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Şimdi, 67'ye (1) bahsettiğim gibi efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tamam.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – 67'ye (2) özel bir rejim. 67'ye (2) doğrudan ihraççılar tarafından yapılacak stopajı öngörüyor. Dolayısıyla, bu devlet tahvili dışında her nevi tahvil yani özel kesim tahvilleri de dâhil olmak üzere özel şirketler ve ihraççılar tarafından yapılan ihraçlar ve onların stopaj sorumlusu olması hâlindeki düzenlemeyi öngörüyor. Bu istisnai bir düzenleme olduğundan dolayı az önce bahsettiğim gibi devlet kâğıtları bu kapsamda değil. Bundan alınan vergi 2014 yılı sonu itibarıyla 17 milyon 379 bin TL.

BAŞKAN – 17 milyon?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 17 milyon?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Evet, 17 milyon 379 bin TL.

Şimdi, geçici 67'nci maddenin 3 önemli fıkrası var. (1)'inci fıkrası bahsettim. (2)'nci fıkrası bu istisnai düzenleme. (4)'üncü fıkrası ise mevduat faizleri, döviz tevdiat hesapları, repo kazançları ve katılım bankalarının ödenen kâr payları üzerinden tevkifatı öngörüyor. Bunlar da sırasıyla: 6 milyar 381 milyon TL, 1 milyar 61 milyon TL...

ERHAN USTA (Samsun) – Azıcık söyle biz bir anlayalım ya!

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Özür dilerim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mevduat 6.300...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım, bunun fotokopisini almıyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, tane tane kazancın konusunu ve tutarını söyleyelim.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Evet.

Mevduat faizlerinden 2014 yılı sonu itibarıyla yapılan stopaj oranı yaklaşık 6,3 milyar TL, döviz tevdiat hesaplarından bunlara yürütülen faizlerden yapılan stopaj tutarı 1 milyar 60 milyon TL, katılım bankalarının ödenen kâr paylarından yapılan stopaj tutarı yaklaşık 295 milyon TL, repo kazançları üzerinden yapılan stopaj tutarı da yaklaşık 900 milyon TL. Geçici 67'nin bütününe stopaj itibarıyla baktığınız zaman da 2014 yılı sonu itibarıyla rakam 9 milyar 680 milyon TL yaklaşık.

ERHAN USTA (Samsun) – 67'nin tamamı değil mi?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Tamamı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geçici 67'nin tamamına ne dediniz?

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – 9 milyar 680 milyon TL.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, buyurun, lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Aykut Bey ayrıntılı bir şekilde neoliberal politikaların dünyadaki seyrini ve ülkemize yansımalarını aktardığı için ben tekrar olmaması açısından o bölümlere girmeyeceğim ama iki cümleyle geçiştireceğim. Şimdi, özellikle 1980'lerde ve 1990'larda Batılı ülkelerin uyguladığı neoliberal kalkınma politikalarının çıktığı, artık 2000'li yıllarda bunları gözden geçirmeye başladığı ve bunu uygulayan ülkelerin yapısal değişikliklere gittiği dönemde AKP Hükümetleri bu ekonomik politikaları Türkiye'ye uygulamaya kalkmış ve gelinen nokta itibarıyla bugün tablo açısından 2002 sürecinin gerisine düşmüş bulunuyoruz. Bunu birazdan bazı örneklerle ve rakamlarla aktaracağım. Ama şunu ifade edeyim ki bu çarpıcı gerçeklik "istikrar" ve "reform" gibi kelimelerle artık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

boyanamayacak kadar bir derinlik kazanmıştır. Burada şimdi bu, özellikle vergi ve Borsa İstanbul'la ilgili tartışmalarda benden önceki konuşmacı arkadaşlarım ifade ettiler. Başta dış sermaye olmak üzere iç ve dış sermayeyi çok önemseyeceğimizi ifade ediyoruz ve sermayeyi küstürmememiz gerektiğini, kaçırırsak ciddi problemler yaşayabileceğimizi algısı hâkim olmaya başladı. Bu kamuoyunda da hâkim olan bir algı maalesef, ülkenin bütçesini hazırlayan ve bu Meclisin kalbi olarak kabul edilen Plan ve Bütçe Komisyonunda da böyle bir algının giderek hâkim olmaya başlaması benim açımdan üzüntü verici.

Şimdi, bu algı üzerinden şunu ifade ediyoruz: Yani iç ve dış sermayesiz hiçbir şey yapamayız, duygusunun ve düşüncesinin hâkim olması bir kriz olarak ortaya konuyor. Ama sermaye açısından çok önemli ve vazgeçilmez bir hususu da gözden geçiriyoruz. O husus da şudur: Doğası gereği, felsefesi gereği hiçbir sermaye grubu koyduğunun çok üzerinde kazanç elde edemeyeceği hiçbir yere ve zamana yatırım yapmaz. Yani sermaye deyim yerindeyse amiyane bir tabirle babasının hayrına bir yerde işsizliği azaltmak ya da gidermek için, bir ülkedeki ekonomik refah düzeyini kaldırmak için gidip bir yere yatırım yapmaz. Öncelikli amacı orada koyduğunun çok üzerinde bir kâr elde etme ruhu ve felsefesidir. Kâr asla vazgeçemeyeceği bir husustur.

Bunun üzerinden özellikle özelleştirme politikaları açısından birkaç hususa dikkat çekmek istiyorum çünkü ben geneli üzerine konuşacağım, maddelerle ilgili olarak çok ayrıntıya girip oralarda değerlendirme yapmayı düşünmüyorum. Özelleştirme politikalarının Türkiye ekonomisine vereceği zararı biz, bence yeni yeni yaşamaya başladık ve önümüzdeki dönemde özelleştirme politikalarının ülkemize vereceği zararın etkisinin daha net bir biçimde hissedileceğini ve zararın bugünkünden daha ileri boyutlara varacağı konusunda güçlü bir kanıya sahip olduğumu ifade etmek isterim. Kamuya ait özellikle mal başta olmak üzere mal ve hizmetlerin uluslararası ve büyük ulusal sermayeye deyim yerindeyse peşkeş çekilmesi bugünkü ekonomik krizin temel nedenidir. Bu, küresel açıdan değerlendirildiğinde de böyledir, ülkemiz açısından da değerlendirildiğinde böyledir. Bugün eğer ekonomik olarak yaşadığımız bir problemi, sıkıntıyı veya adını nasıl koyarsak koyalım, krizi aşmaya çalışıyorsak, işte, o krizin temel sebebinin bu neoliberal politikalar çerçevesinde uyguladığımız özelleştirme politikalarının olduğunu belirtmek isterim.

Burada özelleştirme politikalarının ülkemize neler getirip neler götürdüğünü, hayırlı mı değil mi olduğunu basit bir örnek üzerinden sorgulayabiliriz. Bakın, özelleştirme iyi miydi, kötü müydü gelinen nokta itibarıyla basit bir örnekle test edelim. Şimdi, az önce Zekeriya Bey şimdiye kadarki bütün özelleştirme politikalarından elde edilen gelirin yaklaşık 60 milyar dolar olduğunu ifade ettiler. Evet, oran bu. Şimdi, Sayın Bakan, biz özelleştirdiğimiz mal ve hizmetleri bugün karar verdik, tekrar olduğu gibi geri almaya çalışalım, kamulaştıralım. Asla ama asla 60 milyar dolara geri alamayacağız, bunun çok çok ötesinde, üstünde rakamlarla kamulaştırabileceğimizi herhâlde buradaki herkes kabul eder.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – 60 milyar doların parasal getirisi ne olacak? 60 milyar dolar Hazineye girdi.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Evet.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Onun parasal getirisi bugüne kadar hesaplandığı zaman...

MUSA ÇAM (İzmir) – Faize gitti.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bakın, burada özellikle şunu ifade edelim, özellikle mal ve hizmetlerden özelleştirilen mal bölümünü ifade edeyim, özelleştirmelerin büyük bir çoğunluğunun hangi sektörde olduğunu göz önünde bulundurursak enerji ve iletişim sektörüne bir bakalım, geri almaya çalışalım bunları, tekrar kamulaştırmaya çalışalım. Rafinerileri, petrol şirketlerini, elektrik şirketlerini, GSM veya sabit iletişim hatlarını, bunları tekrar kamulaştıralım. Bunlar zarar mı ediyordu? Hani yükten söz edeceksek, bunların hepsi zarar eden kurumlar mıydı veya alan sermaye kendisi de bizim gibi zarar etmek üzere mi aldılar bunları, özelleştirildi? Asla bu rakamlara tekrar kamulaştıramayacağımız noktalara vardığımızı kabul etmek durumundayız.

Bir diğer husus, sadece bunlardan alınan vergiler üzerinden değerlendirecek işi çok çok küçük bir noktaya indirgemiş oluruz. Ülkede az önce de arkadaşlar ifade ettiler...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yatırım, istihdam, sigorta...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, böyle mi devam edecek?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tamam ya, siz devam edin, biz kendi aramızda konuşuyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, insicamını bozmayalım konuşmacıların.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yok, yok, hiç kendi aramızda konuşmuyorsunuz.

Hangi hazine arazilerinden ne vergi alıyoruz, bir sorabilir miyiz? Satılan hazine arazileri üzerine neler yapılıyor? Biz sattıktan sonra onun ne vergisinden söz ediyoruz biz?

Bir diğer husus, özellikle Türkiye'nin gelir bölüşümü adaletsizliğinde dünyada en üst sıralarda yer almasıyla ilgili birkaç rakamı paylaşacağım: Gelirin adaletli bölüşümünde Türkiye OECD ülkeleri arasında Şili ve Meksika'dan sonra sondan 3'üncü sırada bulunuyor. Bakın, gelirin adaletli bölüşümünde Türkiye OECD ülkeleri arasında Şili ve Meksika'dan sonra sondan 3'üncü sırada bulunuyor.

Bununla birlikte, Credit Suisse raporuna göre, dünyada servet bölüşümünün en adaletsiz olduğu ülkeler sıralamasında ise 6'ncı sıradayız. Bunu kişisel bir yorum olarak değil, özellikle uluslararası araştırma şirketlerinin ortaya koyduğu veriler üzerinden söylüyorum ben.

Devamla, özellikle ülkenin geldiği nokta itibarıyla ifade edeyim: Ayrıca, AKP Hükûmetlerinin 2002'den 2015'e kadar yoksulu daha fazla yoksullaştıran, zengini ise daha fazla zengin pozisyona getirerek gelir paylaşımındaki makası daha fazla açtığına dair de birkaç örnek vermek isterim. Türkiye'de en zengin yüzde 1'lik kesim ile geri kalan yüzde 99'luk kesimin Türkiye'nin toplam servet birikiminden aldıkları paylara bakalım; 2002'de neydi 2015'te ne: AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında en zengin yüzde 1'lik nüfus

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

Türkiye servetinin yüzde 39,4'üne sahipti. 2002 yılında Türkiye'nin en zengin yüzde 1'lik dilimi Türkiye servetinin yüzde 39,4'üne sahipti, bugün ise 54,3'üne sahip. Zengin daha fazla zenginleşmiş, yüzde 1'lik dilim şişmiş ve düşünün yüzde 99'luk dilimden daha fazla servete sahip olan yüzde 1'lik noktasına bu on üç yılda geldik biz.

Bir diğer husus, özellikle maskelenmiş ekonomi başarı hikâyesi açısından ifade etmek isterim, Türkiye servetinin yıllar içerisinde geçirdiği değişimdir. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında dünya serveti içerisindeki payımız yüzde 0,4 iken bugün bunun altına düştük. Yani dünyadaki servet payımız 2002'ye göre azalmış ama biz on üç yılda efsanevi bir ekonominin başarı hikâyesinden burada söz ediyoruz.

Burada özellikle Sayın Bakana ifade etmek isterim ki şu an geçici bütçe yasa tasarısı önümüzde. Herhâlde öyle sanıyorum ki bir ay sonra da belki de buralarda kalıcı bütçe yasa tasarısını tartışıyor olacağız. Bilmiyorum ne kadar sizin için önemli ama özellikle 2015 yılının ikinci yarısında başlayan ve şu anda içerisinde bulunduğumuz son çeyreğinde şiddetlenen Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki çatışmalı ortamdan kaynaklı bütçeye gelebilecek yükleri ve açığa çıkabilecek riskleri bu tasarı içerisinde dercedtiniz mi veya böyle bir öngörünüz var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geçici bütçe mi?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Gerek geçici bütçe gerekse bir ay sonra gelecek olan kalıcı bütçede bunları hesaplıyor musunuz? Buradan neyi kastediyorum Sayın Bakan: Bir, askerî harcamalar son üç yıla göre artıyor. Askerî harcamalar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artmıyor, artmıyor.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben önümüzdeki dönemi söylüyorum, son üç ayda özellikle adı konulmamış bir iç savaş yaşanıyor. Bakın, burada silah, güvenlik personeli sayısı önümüzdeki dönemde bu konseptle hareket edilirse artacak Sayın Bakan ve bu yönüyle de siz Kabinenin en sıkıntılı koltuğunda oturuyorsunuz. Çünkü sizinle paylaşılmadan alınan güvenlik konsepti kapsamındaki kararlar en çok sizin koltuğunuzu ve yönettiğiniz mecrayı, sektörü zora sokan kararlardır.

Bakın, sadece şuradan söyleyeyim, şu anda 6 ilçede başlayan, savaştan çıkmış Gazze görüntüsü altındaki ilçelerde sokağa çıkma yasağı uygulamaları üzerinden geliştiği için yerel yönetimler, kaymakamlıklar ve valilikler hasar tespit çalışmaları içerisinde girdiler. Benim öngöremeyeceğim kadar büyük hasarlar var, ortada kalmayan konutlar var, onarımına harcanması gereken paralar var. Öldürülen sivil insanların... Özellikle bunlara dönük ödenmesi gereken tazminatlar var ki benim vicdanım nezdinde hiç birinin yaşamının parayla ölçülebilir bir tarafı yoktur.

Bunun üzerine, Orta Doğu'daki yanlış dış politikaların ülkemize yaşatmış olduğu bölgesel kriz riskleriyle birlikte bugün önümüzdeki dönemde bu geçici bütçede göremediğimiz ve öyle sanıyorum ki kalıcı bütçeye de dercedilmesi ihtimali zor olan bu sürecin nasıl bir sıkıntı doğurabileceğini öngörebiliyor musunuz? İşte, Parlamentomuzun en milliyetçi partisinden genel başkanı bugün grup toplantısında söyledi, bugün yaşananların adı artık olağanüstü hâl ötesidir, adı konulmamış bir savaştır ve onun deyimiyle söylüyorum bir etnik kırım süreci yaşanıyor, bir etnik temizlik sürecinin yaşandığını Bahçeli bile itiraf eder bir noktaya gelmiştir. Buradan baktığımızda tam bir savaş ekonomisinin başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine hâkim olduğunu, bunun sadece bölge ekonomisini, yaşam gerçekliğini, sosyal yaşamını felç etmediğini, her kurşunla öldürülen gencin, kimliği ne olursa olsun, aslında bir parça birimizden ve insanlık değer yargılarımızdan bir şeyleri götürdüğünü, sadece bir canın ölmediğini ifade etmek isterim ben. Bunu getirip işte bir hendek kazma olayı üzerinden ülkeyi, askerî, sosyal, siyasal, güvenlik açısından olağanüstü bir cenderenin içerisinde sokmuş olmanın ekonomik maliyetlerini ne kadar hesaplıyorsunuz veya bunun önümüzdeki yıl veya yıllarda bize getireceği yükü ne kadar öngörüyorsunuz bilemiyorum çünkü ben hesaplayamayacağım kadar, devam etmesi durumunda çok ileri boyutlara varacağı hususunda kaygılarımın olduğunu ifade etmek isterim. Şunu da tekrar söyleyerek, öldürülen asker, polis, eli silahlı genç, örgüt mensubu veya bugüne kadar öldürülen son dört aydaki sivil sayısının 170'i bulmuş olması ki savaş kavramını şundan ötürü kullanıyorum, son iki ayda bölgede öldürülen asker, polis, güvenlik güçleri, örgüt mensubu ve sivil halktan sayı 350'yi buldu. Aynı periyotta Suriye'de bu kadar kişi öldürülmedi. Suriye'de bir savaş var. Bakın, son...

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Yapma ya, yüzbinlerce kişi öldü Suriye'de yapma ya!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben son iki aydan söz ediyorum; beyefendi, son iki aydan söz ediyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sizin Rusya'nın bombasından haberiniz yok herhâlde, takip etmiyorsunuz herhâlde.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Son iki aydan söz ediyorum ben. Veya savaşın cereyan ettiği, kaotik ortamın hâkim olduğu, bizim ifade ettiğimiz, gözlemlediğimiz Irak'taki ölü sayısı bu kadar değil. Velez ki dediğiniz gibi olsun, siz çok mu küçümsüyorsunuz son iki ayda 350 kişinin öldürülmüş olmasını, çok mu küçümsüyorsunuz?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Buraya kadar söylediğinin onda 1'ini PKK'ya söyleseydin bunları konuşmayacaktık zaten.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Beyefendi, burada ayırım yapmadan söylüyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yüzde 1'ini.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Söz hakkı alırsınız, karşı ifadelerinizi dile getirirsiniz. Bunun...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Muhatab olarak konuşmayın, ortama konuşun o zaman, genel konuşun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Benim burada muhatabım Sayın Başkan ve Sayın Bakandır.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Böyle bakarak, böyle cevap bekler gibi konuşunca biz de cevap verme gereği hissediyoruz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Size hiç bakmadım beyefendi, nereden çıkarıyorsunuz bunu. Size bir defa bakmadım, yüzünüze de çok hasret değilim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tamam, devam edin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 18

AHMET YILDIRIM (Muş) – Siz cevap verince size dönüyorum. Dinleyin, söz hakkı alırsınız, cevap verirsiniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Biz cevap veriz, alışkınız bunlara, biliyoruz yıllardır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – O zaman araya parazit yaparak girmeyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Bir defa size dönerek konuşmadım ben.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Yıldırım, buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Başkan, lütfen uyarın.

BAŞKAN – Tamam, uyardım Sayın Yıldırım, buyurun siz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, ben bu tartışmayı, bu polemiği yaşadıkdan sonra uyarmanızın maalesef bir önemi yok.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, bu...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – ...Komisyonun doğasında vardır, alışacaksınız.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben burada bir savaş ekonomisinden söz ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Alışacağız...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çıksın söylesin, çıksın cevap versin.

BAŞKAN – Peki.

BAŞKAN – Sayın Günel Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Vicdanlar bu kadar nasırlaşınca çok çocuksu ifadelerle “küsmek” gibi şeylerden dem vurursunuz tabi.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Beyefendi, kendi vicdanınıza önce...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Kendi vicdanım çok net.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Sayın Vekilim...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sizin gibi tek yanlı düşünmüyorum. Öldürülen herkesin vicdanında aynı değere sahip olduğunu ifade ediyorum.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Sayın Vekil, siz tek yanlı düşünüyorsunuz. Vicdanları esas yaralayan şey sizin sesinizi “terörist” diyemediğiniz kişilere yükseltmemenizdir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Şu anda devlet terörü var beyefendi, o zaman ifade edeyim. Şu anda bölgede devlet terörü var. Ben her türlü teröre karşıyım.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bir türlü terör çıkartamıyorsun dağa karşı.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sohbet etmek isteyen arkadaşları komisyonunun dışına alayım, orada sohbetlerini yapsınlar.

Sayın Günel, buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, bunların oradan kaynaklı olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Uyarmayıp üzerine bunlar...

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, biliyorsunuz, onun için kayıkçı kavgasına karışmıyorum, baştan tanımımı yapmıştım, arkadaşların kavgası bitince ben normal gündeme geçeceğim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Kayıkçı kavgası koltukların değiş tokuşuyla olur Mehmet Bey.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, muhatabınız orada, “kayıkçı kavgası” dediğim için ben onlara girmiyorum. Sayın Bahçeli’nin söylediği “Etnik temizlik” söylediğinizin tam tersidir. Oradan göç etmek zorunda kalan insanlar, oradan kaçmak zorunda olan memurlarla ilgilidir ve oradaki verdiği şehit sayılarını da ayrı ayrı arkadaşlar size söylerler, bizim konumuz o değil, oraya alet etmeyin. Siz kendiniz ne konuşuyorsanız ortaklarınızla konuşun, o bizi ilgilendirmiyor, kaç senedir çözümü siz yapıyorsunuz. Bilmiyorum, bozulmuş mu ortaklık?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ortaklık git, bak, RTÜK’te var. Başkanı kim seçti RTÜK’te?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Benim siz muhatabım değilsiniz, sadece Sayın Bahçeli’yle ilgili söylediğiniz için orasını söyledim, gerisini arkadaşlarla siz sonra tartışsınız. Kayıkçı kavgalarına ben pek girmem...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, siz de başkalarının yaptığını yapıyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...onun için onu siz sonra kendi aranızda satışın, bakın, edin, benim burada Sayın Bakanla birkaç konuda bazı görüş ayrılıklarımız var, onları söylemem lazım. Bazı konularda Sayın Bakana geçen gün oturduğumuzda bütçede söyledik ama çok tez canlı olduğu için hemen her şeye cevap vereyim istiyor. Biraz daha yani taç giyen baş akıllanmış Sayın Bakanım. Az daha dinleyeceksiniz, bak, biz seslenmiyoruz neler söylüyorlar, biraz daha dinleyip sonra konuşuyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi biz kayıkçı dövüşüne girmeyelim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, bizde olmaz o. Biz neyi, ne zaman, nasıl söyleyeceğimizi biliyoruz. Ha yani kayıkçı kavgası yapmayız ama kavga gerekirse onu yaparız, o ayrı bir konu.

BAŞKAN – Üzerime alındım ben de.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, maddelerin içeriği ayrı bir şey. Burada, tamam, iyi niyetli bir şekilde bazı süre uzatımlarına ilişkin bir kanun tasarısı görüşüyoruz ama bunların hepsi gelirle ilgili. Şimdi, bir taraftan önceki gün bütçede dedi ki: “Gelir tahmini yok.” Burada gelir kaybına ilişkin bir şey yok. Şimdi, bize sizin “Şöyle yaptık, böyle yaptık.” demenizin bir anlamı yok. Burada defalarca konuştuk, bazılarında siz de vardınız, bazılarında yoktunuz ama Sayın Başkan gayet iyi biliyor yani 5018 sayılı Kanun ne zaman çıktı? 14’üncü maddesini açıp bir daha okuyun. Dönün, Başbakanlık Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği’nin yine 14, 15, 16’ncı maddelerine bakın, etki analizinin ne olduğunu... Hadi Sayıştay’dan vazgeçtik. Orada ne diyor? “Bunlarla ilgili hesaplamalar yapılır, tasarımın ekine konur.” Başka ne diyor? “Varsa buradaki görüşler alınır, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatının -şimdi Kalkınma Bakanlığı- görüşleri eklenir.” Yani, yok, hani siz demin dediniz ya... Bir kanun tasarısı geldiği zaman bu bir tasarıdır Sayın Bakan. Şimdi, siz ne okuduğumu merak etmeyin, ben hoca olarak ne söylediğimi biliyorum, 5018’in 14’ünde genel hüküm var, Mevzuat Hazırlama Yönetmeliği’nde de bunun ayrıntısı var yani her bir yapacağınız gelir artırıcı ve gider artırıcı, gelir azaltıcı kalemlerin tamamıyla ilgili bize etki analizi vermek zorundasınız, yönetmelik öyle diyor ama senelerdir burada söylüyoruz, ben sekiz yıldır bu Komisyondayım, istifa edeceğimi söyledim, bir tanesinde “Dişimi kıracağım.” dedim, olmadı, sonra dedim ki: “İstifa edeceğim, bana yaptığınız bir etki analizini getirin.” Etki analizi şu demek, baştan da söyledik: 67’ye 1’de... Demin söylediğimiz gibi, birazını kısmen tahmini olarak yuvarlak söylediniz ama bu doğrudan doğruya yüzde 100 doğruluğu olmuş değil, yapacağınız tahmin. Nasıl ki sizin koyduğunuz özelleştirme gelirleri, vergi dışı gelirleri biz gerçekçi bulmuyorsak, “Şişiyorsunuz bütçe açığını azaltmak için.” diyorsak onu da koyacaksınız bakacağız. Doğru bulduğumuz kısma bakacağız, yanlış bulduğumuzu eleştireceğiz, diyeceğiz ki: “Kardeşim, sen yüzde 4 büyüme koyuyorsun, seninki yüzde 3 ancak gerçekleşti, yüzde 1 sapma olduğu zaman sen bu vergi gelirleriyle şu kadarını nereden karşılayacaksın?” diye soruyoruz, onun gibi. Gerçekçi bulmazsak tartışırız ama siz oraya bir etki analizi tahmini ekleyeceksiniz, işin özeti bu. Yani, bunun hem yönetmelikte hem kanunda yeri var. Hani, “Kitapta yeri var.” der ya eskiler, kitapta da yeri var, hadiste de yeri var, sıkıntı yok. Haşa benzetmede şey olmaz ama yani kanunda da yeri var, yönetmelikte de yeri var, ikisinde de yeri var. Onun için diyeceğiniz ki, ya arkadaşlar, ben yeni bakan oldum, arkadaşlar da getirdi, bunun zaten Bütçe Kanunu’nda bir kısmı vardı, şimdi bunun yanına da bunları koyduk. Özür diliyorum ama bir arkadaşınız olarak, iyi niyetli olarak ilk başkanlığınız diye biraz daha toleranslı davranıyoruz. “Bir dahaki çalışmalarda böyle bir şey arkadaşlardan rica edeceğim, ben de size bu konularda ayrıntılı bilgi vereceğim.” dersiniz biz konuyu kapatacağız ama dersiniz ki: “Yok kardeşim, o nereden çıktı?” Biz her seferinde kanunu, yönetmeliği, Anayasa’yı, 5018’i, Vergi Kanunu’nu...

BAŞKAN – Sayın Günel, soruyu sen soruyorsun, cevabı sen veriyorsun, bir bekle bakalım ne diyecek.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, diyorum ki ilk başkanlığı, şimdi ilk bütçesi, ilk şeyi, birazcık Naci Bey’e biraz yöntemleri söylüyorum.

BAŞKAN – Bak, “Etki analizi, etki analizi”, Müslim Sarı “Etki analizi” diye geldi, “Etki analizi” diye gitti.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım yani doğrudan ne olduğu kısmını biz bir anlatalım diye diyoruz. Yani, fazla o kadar ayrıntılı bir şey istemiyoruz yani öğrenmeniz gereken şey de atla deve değil demek için bunları söylüyorum.

Şimdi, zaten, bunu sizin yapmış olmanız gerekiyor. Sayın Başkan, size de söylüyorum, geçen sefer buradaydınız, o kanunlar çıktığı zaman da görüştük. Benim sıkça eleştirdiğim sürekli “Öncelikli Dönüşüm Programları” diye 2013’te çıkardığımız şeyi geçen gün söyledim Sayın Bakana da, madde madde eylem planı diye koydunuz. Bunun kamu gelirlerinin artırılmasıyla ilgili eylem planının -bu zannediyorum 5’inci maddeydi- birinci unsuru bir envanter çıkarılmasıydı yani nereden neyiz var, istisna, muafiyet, indirimlerden ne var? Zaten sizin bunun normal şartlarda Aralık 2015 itibarıyla, eylem planına uyduysanız, elinizde hazır olması lazım, oralara bakarsanız hangi kurumdan ne kadar gelmiş, ilgili kurumlar da belli, otomatik bir şekilde arkadaşlar maddeye dokunduğu zaman, Sayın Bilgiç de dâhil olmak üzere, hepimizi beş dakika da bilgilendirebiliyor olmanız zaman eğer bu sistemi kurarsak. Artı şimdi getirdiklerimiz de yine bir kısmı zaten Vergi Usul Kanunu’yla ilgili, gelir vergisinin, kurumlar vergisinin birleştirilmesiyle ilgili, Hükûmetin yeni eylem planında da var. Demek ki o zaman bu konularda bir derli toplu çalışma yapmamız lazım. Bir eksikliğimiz var ki bunları koyuyoruz. Reform içerisinde hem idari hem de vergi kanunlarında yapılması gereken çalışmaları zaten tespit etmiş arkadaşlarımız. Siz de hem geçen sefer eylem planına koymuşsunuz ki çoğu onların planda kalıyor ama bizim istediğimiz budur yani bunları alalım, eksiklerimiz neyse bunları bize söyleyin, vazgeçeceğimiz şeyin ne kadar olduğunu görelim ki bu kaynağı nereden temin ederiz, bunlara bakalım. Onun dışında biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak söyledik, örneğin şimdi arkadaşlarımız getirdi 2 tane önerge, sosyal kesimleri ilgilendiren şeyler. Sayın Genel Başkanımız bize kendisi MYK toplantısında da önceki gün tekrar söyledi. Bizim verdiğimiz vaatler var, bizimkilerle örtüşen varsa, milletimiz için yapılması gereken varsa burada hazır olduğumuzu, eksik varsa tamamlayacağımızı ama yanlışlar varsa eleştireceğimizi söyledik. Dolayısıyla, az sonra görüşeceğimiz bu emeklilerle ilgili maddede artı makine teçhizatına alımına ilişkin BSMV’de aynen bizim beyannamemizde de yer alan hatta bizde teşvikler kısmı daha fazla olan hususlar. Dolayısıyla ama onu da görmek zorundayız ki ne kadar biz bundan vergiden mesela vazgeçeceğiz, bunu hangi vergiden nasıl telafi ederiz veya borçlanacak mıyız, nasıl olacak? Bunları da “etki analizi” deyince görmemiz gerekiyor, istediğimiz odur. Onun dışında biz yapıcı bir şekilde milletimizin lehine olan özellikle gelir dağılımında adaletsizliği giderecek tarzda elimizdeki imkânlarla, bütçe imkânlarıyla yapabileceğimiz ne varsa bunlara destek olmaya devam edeceğiz diyorum.

Bir de bize ayrıntılı bilgi verirsiniz zaten çok fazla tartışmaya gerek kalmaz. “Eksiklerimiz varsa bir dahakinde tamamlarız.” dersiniz, getirirsiniz, biz de o zaman dinleriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu yapıcı konuşmadan dolayı çok teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

Sayın Turhan, buyurun lütfen.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Başkan, Komisyon üyesi değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi şahsım adına en içten duygularıyla sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Komisyon çalışmalarımızın hayırlı olması dileklerini ve temennilerini arz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun tasarısı, temelde daha önce, yine yüce Meclisimiz tarafından, yasama organı tarafından benimsenmiş bazı uygulamalarda süre uzatımıyla ilgilidir. Malumunuz, genellikle bu süre takdirleri yıl sonlarına kadar oluyor ve şu anda da yıl sonuna tabii az bir süre kalmış. Bu anlamda, kuşkusuz, tabii önümüzde daha geniş bir süre olsa ve bu konuları daha ayrıntıyla tartışabilsek iyi olur yani bunda hiç kimsenin herhangi bir tereddüdü yoktur sanırım ancak şöyle bir durumla karşı karşıyayız: Bildiğiniz gibi 1 Kasım günü seçimler oldu ve yemin töreni, komisyonların teşekkülü, hükümetin kurulması ve acil olan tabii ki geçici bütçe bizi bugüne getirdi. Yani dolayısıyla, burada yapmakta olduğumuz hususu, önce bir neyi neden yapıyoruz onu müsaade ederseniz bir takdirlerinize, bilgilerinize bir kere daha arz etmekte yarar görüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii burada işin doğası gereği vergi, sadece ekonomik ve teknik bir konu olmadığı, siyasi bir konu olduğu için bazı siyasi mülahazalarda bulunuldu. Doğrudur yani neticede vergi dediğimiz şey, demokrasinin tarihiyle neredeyse birlikte düşünülebilecek, birlikte mütalaa edilebilecek bir şeydir. Sonuçta, verginin hem kamunun yürüttüğü birtakım hizmetlerin yerine getirilmesi için bir zaruret yönü var, aynı zamanda tabii ki kuşkusuz, gelirler politikası aracı olarak da gelir dağılımını etkileyen bir yönü var.

Tabii, burada yapılan değerlendirmelerle ilgili müsaade ederseniz bir hususu dikkatlerinize arz etmek istiyorum. 1995 yılında Nobel Ekonomi Ödülü kazanan Robert Lucas isimli iktisatçının ki aslında kendisi biliyorsunuz köken olarak iktisat disiplininin olmamasına rağmen tarih konusunda da çok önemli araştırmaları olan bir sosyal bilimcidir aynı zamanda. Fizik konusunda çalışmaları vardır yani çok yönlü bir bilim insanı. Bunun, literatüre kazandırdığı çok önemli bir kavram var “Lucas Critique” diye yani basitçe söylediği şey şu: Şimdi, yaptığımız -özellikle sosyal bilimlerle ilgili tabii- değerlendirmelerde retrospektif yaklaşım yani bugünden geriye dönüp “Geçmişte acaba şöyle olsaydı nasıl bir netice alırdık?” şeklindeki yaklaşım çok sağlıklı neticeler vermiyor.

Mesela, bakın burada ısrarla bir vazgeçilen vergiden bahsediyor arkadaşlarımız. Şimdi, vazgeçilen vergi dediğimiz şey, aslında devletin bir vergi kazancı olabileceği hâlde vazgeçtiği bir şeyden bahsediyoruz. Burada tabii, bir şeyi ihmal ediyoruz. Bu miktarda işlem, bu miktarda iktisadi faaliyet vergilendirmeme sayesinde ya da vergilendirilmemiş bir ortamda gerçekleşmektedir. Yani ta en başından burada bir vergi uygulanmış olsaydı, aynı miktarda iktisadi faaliyetin ya da aynı miktarda finansal işlemin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği hususu tabii ki tartışmaya açıktır. Dolayısıyla, hani böyle noktasal olarak “Biz burada stopajı şuraya indirerek ya da beyannameden vazgeçerek bu kadar vergiden vazgeçiyoruz.” yaklaşımı, hele de sermaye gibi akışkanlığın son derece yüksek olduğu ve yatırımcıların vergi düzenlemelerine bakarak çoğunlukla yatırım tercihlerini şekillendirdikleri konularda, bence çok da sağlıklı bir netice vermez. Yaptığımız şey, tabii ki olsa olsa bir yaklaşık fikir verebilir.

Ancak, burada Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel Beyefendi de çok isabetle ifade ettiler. Özellikle, içinde bulunduğumuz küresel şartlar nazarıdikkate alınırsa ki işte yarın Amerikan Merkez Bankasının yapacağı toplantının neticesine göre belki de küresel finansal çerçevesinde bambaşka bir ortamın başlangıcına şahit olacağız. Böyle ortamlarda çok küçük değişiklikler bile, hani bırakın radikal değişiklikleri Sayın Bakanın ifade ettikleri gibi, çok küçük değişiklikler bile, marjinal etkideki değişiklikler bile büyük miktar sonuçları doğurabilecektir.

Dolayısıyla, bence bu konuya yaklaşırken ne kadarlık bir vergi gelirinden vazgeçiyoruz diye değil gerçekten Türkiye'nin ihtiyaçları, Türkiye'nin yatırım ihtiyaçları, Türkiye'yle ilgili çizmiş olduğumuz vizyon çerçevesinde bir bakış açısıyla konuyu mütalaa edersek daha sağlıklı bir iş yapmış oluruz diye düşünüyorum.

Keza, sistem tartışması yapıldı tabii çok yoğun olarak. Kuşkusuz, neoliberal iktisada, hani sempati falan duymadığımı açıklamaya gerek bile yok. Benimle ilgili küçük bir İnternet araştırması yapanlar da bunu bulurlar. Ancak, neoliberal iktisadi acımasızca eleştirirken -ki gerektiği yerde eleştirelim- aynı zamanda bunun alternatifi olarak ortaya sürülen, öne sürülen sistemlerin dünyaya ve insanlığa nelere mal olduğunu da kuşkusuz, bir an bile olsa aklımıza getirmemizde yarar var. Çünkü, aksi takdirde sanki burada bir Türkiye Büyük Millet Meclisinin komisyon toplantısını değil de bir halk Meclisinin devrimci komisyon toplantısını yapıyormuşuz gibi bir algı olabilir ki hiçbirimiz bunu istemeyiz kuşkusuz.

Şimdi, efendim sermaye kazançlarının vergilendirilmesi hususu, kuşkusuz çok tartışılan bir konu. Zira, sermaye, üretim faktörlerinin en önemlilerinden bir tanesi olması yanında aynı zamanda bunun gelirler politikası bakımından da bir etkisi var. Şimdi, ben açıkçası buraya gelmeden evvel bir çalışma yapmıştım sermaye kazançları nasıl vergilendiriliyor diye. Kuşkusuz bunu daha önceki görevlerimdeki tecrübelerimden biliyorum ama burada zaman zaman biliyorsunuz değişiklikler olabiliyor.

Mevcut durumda, bir kere sermaye kazançlarını elde eden, tam mükellef kurumlar açısından bunların tamamı -birkaç istisna dışında- kurumlar vergisine tabi. Dolayısıyla, hani orada bir vergilendirme yapılıyor. Yine, tam mükellef gerçek kişiler açısından da baktığınız zaman Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senedi alım satımları dışında ki menkul kıymet yatırım ortaklıkları bunun dışındadır, menkul kıymet yatırım ortaklıklarının alım satım kazançları da vergilendirilmektedir. Çünkü onun içerisinde faize dayalı enstrümanlar da olabiliyor. Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetleri dışında yine hepsinde stopaj geliri var. Şimdi, burada tabii stopaj, bir yöntem olarak uygun mudur, yoksa bunların tamamının beyanname usulüyle vergilendirilmesi daha mı doğru olur? şeklinde bir tartışma yürütülebilir. Bu tartışmanın ben son derece faydalı olduğunu düşünüyorum. Önümüzde, gelir vergisi ve kurumlar vergisinin birleştirilmesi şeklinde, Türkiye'de vergi rejiminin kökten değiştirilmesini amaçlayan bir reform gündemimiz de var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

İnanıyorum ki Maliye Bakanlığımız süratle bu konudaki çalışmalarını tamamlayıp en kısa zamanda bunu Medisimizin ve komisyonumuzun gündemine getirecektir. O aşamada, bu tartışmaların ayrıntılı bir şekilde ve uzun uzun yapılmasında kuşkusuz yarar var. Ancak, takdir edilecektir ki önümüzde neredeyse on beş gün kadar bir zaman var. Şimdi, biz bugün, bu vergilendirme usulüyle ilgili bir değişikliği yapacak olsak yani söz gelimi stopajdan beyanname usulüne geçecek olsak bu kadar kısa bir süre zarfında, özellikle sermaye kazançlarıyla gelir elde eden -bankacılık sektörü başta olmak üzere- kurumlarımızın ya da kişilerin ve hatta ve hatta bunların denetimini yapacak bağımsız denetim şirketlerinin, bu kadar kısa bir süre içinde buna hazırlanmaları kuşkusuz ki söz konusu olmayacak ve telafisi mümkün olmayacak mahzurlar doğabilecektir.

Bu bakımdan, reformlarda zamanlamanın ne kadar önemli olduğunu bir kere daha ben hem Sayın Başkan zatlınızın hem de değerli komisyon üyelerimizin takdirlerine arz etmekte yarar görüyorum. Çünkü, Türkiye'nin geçmişinde, yanlış zamanlarda yapılan reformların yol açtığı, son derece önemli kayıplar ve arkasından pişmanlıklarla bunlardan geri adım atılmasına dair sayısız örnek vardır.

Şimdi, tabii ki burada vergilendirme oranları gündeme getirildi yani mesela "Şu kadar faiz ödüyoruz biz devlet olarak, bundan daha fazla vergi almalı değil miydik?" gibi bir düşünce söz konusu olabiliyor. Tabii, burada şunu da nazardikkate almamız lazım: Türkiye, sermayenin ne yazık ki henüz hâlâ kıt olduğu bir ülke. Ben burada, yine, bir kere daha kendisinden bahsedeceğim, Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel Bey'e yürekten katılıyorum. Yani, bu yapısal reformları yapmak suretiyle Türkiye'deki bu sermaye eksikliği meselesini süratle çözümlenmekte yarar var ki Hükümetimizin gündemine aldığı ve partimizin seçim beyannamesinde yer alan, Sayın Günel'in da birkaç defa, yine, Onuncu Kalkınma Planı'na atıfla gündeme getirdiği yapısal reformlar tam da bunları amaçlıyor, bu reformların önemli bir kısmı Türkiye'de yurt içi tasarrufları artırmayı, tasarruf açığını kapatmayı, cari açığı aşağı çekmeyi, sermaye piyasalarımızı geliştirmeyi, bu şekilde de bu sorunu nihai olarak çözmeyi hedefliyor. Ancak bu sorun çözülmediği müddetçe, gerçekçi olmak gerekirse, devletin kendi ödediği faiz yükünü artıracak mahiyette bir vergilendirme yapması kuşkusuz akıllıca olmaz.

Yani, düşünün ki siz borçlanmak mecburiyetindesiniz ve size borç verecek olan kişilere yükleyeceğiniz her türlü verginin size borç maliyeti olarak geri geleceği de izahtan varestedir. Hele de bu devlet iç borçlanma senetlerinin önemli bir kısmının iskonto usulüyle satıldığını nazarı dikkate alacak olursak, yani bir başka deyişle, faiz daha senet satılırken peşin olarak ödeniyor, ta vadesi geldiğinde siz onu tahsil ediyorsunuz, daha doğrusu ödemeyi yapıyorsunuz. Hâlbuki vergi, bu gelir gerçekleşikten sonra tarh edilecek ve tahsil olunacak. O arada geçen zaman zarfında, yani, siz "Vergiye artırdım." diyerek, hani bir yerde sanki vergi gelirinizi artırıcı mahiyette bir adım attığınızı düşüneceksiniz, hâlbuki bunu peşin olarak siz faiz olarak ödeyeceksiniz.

BAŞKAN – İskonto içinden kesiliyor, biliyorsunuz, o.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Daha sonra ta o tarihiyat ve tahsilat zamanı geldiği zaman geri alacaksınız. Bu da yine, dediğim gibi, çok akıllıca bir şey olmaz. Yani, bir başka deyişle, sermaye açığı problemini çözmedikçe, Türkiye'de sermaye piyasalarımızı yeteri kadar genişletmedikçe, yurt için tasarruf havuzumuzu büyütmedikçe sermaye üzerinden, hele de devletin ihraç ettiği borçlanma enstrümanları üzerinden vergi almak, açıkçası -daha doğrusu vergi almak değil de bu vergiyi yükseltmek- çok da akıllıca olmaz diye düşünüyorum.

Tabii, Türkiye'nin bu sorunu mutlaka çözmesi gerektiği konusunda da herhâlde ben büyük bir memnuniyetle görüyorum ki Komisyon üyelerimiz arasında bir ortak görüş var, çok büyük bir ölçüde en azından. Tabii, bu arada, yine, zaman zaman bu özelleştirmeye ilgili konu gündeme geldi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ortak görüşü nereden şey yaptınız?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Efendim, benim kanaatim, tabii siz katılmayabilirsiniz. Ben yaygın bir görüş olduğunu düşünüyorum. Yani bu yapısal reformları yapmak suretiyle sermaye açığını...

BAŞKAN – Siz sadece Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz Sadi Bey'i dinliyorsunuz sürekli herhâlde.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Bakanımız da ifade etti, yani "Bu yapısal reformların yapılıp..."

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama Sayın Bakan farklı bir şekilde ifade etti.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – "...içinde bulunduğumuz bu durumdan kurtulmamızda yarar var." diye, ben de kendisine katıldığımı ifade ettim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlave cümleleri var.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sizin görüşünüz varsa tabii ki ben de büyük bir memnuniyetle, Sayın Kuşoğlu, sizi dinlemekten ve istifade etmekten memnun olacağım.

Şimdi, bu özelleştirmeye ilgili konu da gündeme geldi. Yine, bakın, burada da bir retrospektif yaklaşımın açmazına düşüyoruz çünkü, şimdi, bu özelleştirmeler yapıldı, bu özelleştirmeden elde edilen gelirlerle 2002 yılı itibarıyla yüzde 92'ye yükselmiş olan kamu borcu yükünden kurtulduk. Kamu borcu yükünden kurtulduğumuz zaman sadece o kamu borcuna ödediğimiz faizden değil, geri kalan borçlandığımız kamu borcu üzerindeki yüksek faiz yükünden de kurtulduk. Aynı zamanda, bu şirketleri alanlar bizim tabii ki yapıp...

BAŞKAN – Rakam da tartışmalı yalnız, yani verilen rakam da tartışmalı. Yani 60 milyarın 8 milyarı 2002 öncesi. 52 milyar, bunun içerisinde de 12 milyar lira işletmelere, kurumlara bırakılan sermayenin güçlendirilmesi ve istihdamın yatırımlar için bırakılan kısmı var. Yani hazineye giren rakam orada 36 milyar lira. Onun için özelleştirmenin değerlendirmesini hazineye giren 36 milyar üzerinden yapmak lazım tabii.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, oradaki finanslamayı bütün finansal portresi 60 milyar lira olan bir...

BAŞKAN – Hayır, şöyle, arkadaşlar hani "Bu 60 milyar nereye gitti?" gibi dedi de... Hazineye giren kısmı 36 milyar tabii.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 22

Buyurun.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu işletmeleri alan insanların kâr etmek istemeleri ve zamanı gelince de bu kârı yasalara uygun bir şekilde bütün yükümlülüklerini yerine getirdikten sonra transfer etmeleri eşyanın tabiatı gereğidir. Yani bundan ben endişe edecek herhangi bir durum olduğunu düşünmüyorum. Hele de bu konunun bu kadar eleştiri konusu yapılmasının Türkiye’de çok ihtiyaç duyduğumuz iş ve yatırım ortamını geliştirme noktasında muhtemel yatırımcılar üzerinde nasıl etki yaratabileceği hususunu da yine Komisyonumuzun takdirlerine bırakıyorum. Şimdi, malumunuzdur ki yani bir ülkede girişimcinin ettiği kâr ve bu kârın transfer edilmesiyle ilgili bu kadar çok Parlamentoda eleştiri yapılırsa o ülkeye yatırım yapacak gerek yerli gerek yabancı yatırımcılarda da bir tereddüt husule gelebilir ki bundan kaçınmak gerekir.

BAŞKAN – Finansal piyasaları konuşuyoruz herhâlde, değil mi?

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yok, özelleştirmeyle ilgili efendim. Bugün bahsedildi de...

Tam tersine, ben Türkiye’nin küresel sermaye açısından bir cazibe merkezi hâline getirilmesinin son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Zira Türkiye’nin büyümesi lazım, yatırım yapması lazım, insanları için istihdam yaratması lazım ve bütün bunlar da sermayeyle oluyor.

İnşallah ileride ekonomimiz 2023 hedefleri çerçevesinde ifade edilen 2 trilyon dolar büyüklüğe ulaştıktan sonra yurt içi tasarruflarımız millî gelirimize oranla yüzde 30’lar, 40’lar mesabesine yükseldikten sonra kuşkusuz bu konuda biz de bazı gelişmiş ülkeler gibi çok daha rahat ve esnek davranabileceğiz. Ama bu zamana kadar bence siyasetçi olarak da söylemlerimize dikkat etmemizde son derece büyük yarar olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, tabii, dediğim gibi, özelleştirmeyle özel sektörün hizmetine verilen işletmeler teknoloji yenileme yatırımları yaptılar, işletmelerini rasyonelleştirdiler. Bunlar yapılamamıştı geçmişte ve bunlardan dolayı da, sırf bunlardan dolayı da son derece önemli bir kâr elde edildi.

Şimdi, hep mesela bu telekomünikasyon sektörüyle ilgili örnek veriliyor. Şimdi, telekomünikasyon sektöründeki gelişmeleri eminim Komisyon üyelerimiz de takip ediyorlardır. Mesela birçok kişi evindeki sabit telefon hattını kullanmamaya başladı. Bırakın bunu, cep telefonlarında GSM operatörleri üzerinden değil, İnternet üzerinden haberleşme hızla yaygınlaşıyor. Teknolojinin bu kadar hızlı geliştiği ve temel parametrelerin bu kadar hızlı değiştiği ortamlarda özel sektörün girişimci, müteşebbis ve yenilikçi yaklaşımlarından ve esnekliğinden istifade etmek son derece akıllıca bir davranış olmuştur. Dolayısıyla Türkiye’nin geçmiş on iki yılda sergilemiş olduğu özelleştirme performansının ben sadece kamu maliyesi açısından değil, aynı zamanda stratejik yönetim anlamında da son derece isabetli ve başarılı olduğunu düşünüyorum. Emeği geçenlere de huzurunuzda bir kere daha teşekkür ediyorum.

Efendim, tabii, burada tartıştığımız konular arasında bu sermaye kazançlarının vergilendirilmesi dışında birtakım hususlar da var. Ancak, tabii, bunlar, takdir edersiniz ki diğerleriyle karşılaştırıldığı zaman çok da önemli olmayan hususlardır.

Ben Komisyonumuzun vaktini daha fazla almamak için o maddelere sıra geldiği zaman o maddelerle ilgili fikirlerimizi ifade etme hakkımızı mahfuz tutarak zatiîlerinizi ve Komisyon üyelerimizi saygıyla selamlıyor ve yasamızın ülkemize hayırlar getirmesini diliyor, Maliye Bakanlığımızı da böyle güzel bir çalışmayı yaptığı için kutlayarak sözlerime nihayet veriyorum.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turhan.

İşte Sayın Bakanım, görüyorsunuz, Sayın Temizel, yani bu nasıl baktığınıza, hangi zaviyeden baktığınıza bağlı.

Teşekkür ediyoruz Sayın Turhan.

Evet, Sayın Tamaylıgil, buyurun.

Ya da Sayın Böke, buyurun.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Evet, geçen sefer de önce Bihlun Hanım’ a...

BAŞKAN – Efendim, biliyorsunuz, biraz yani şey o, tabii, eski üye olduğu için biraz pozitif ayırım oluyor.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Biz de kıdeme takdir duyan bir kişiyiz. Onun için bir sakınca görmüyorum ben de.

BAŞKAN – Aslında sizin dostluk kıdeminiz kolejdten başladığı için bundan sonra size ben söz vereyim.

Buyurun.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Fark etmiyor esasında. Aynı şeyi söyleyeceğiz muhtemelen.

Şimdi, öncelikle biraz dehşet içerisinde dinlediğimi itiraf etmeliyim bütün bu konuşmaları. Dehşetim de...

BAŞKAN – İbrahim Bey’ i mi?

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Hayır, hayır, genel.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – O kadar korkutucu bir şey söylemedim.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Estağfurullah.

Bireysel olarak kimseden korkmadım ama tartışmanın içinde bu kadar bilim üretmiş, Türkiye üniversitelerinde yer almış bir akademisyen olarak bilimden bu kadar uzak hissedilen, çeşitli işlerin yapılamayacağına dair ortak bir kanının ortaya çıkmasından biraz endişe duyduğumu söyleyerek başlamak istiyorum.

Şimdi, burada değerli basın emekçilerimiz var. Ben onların yaptığı işi yapıyor olmak istemem ama Türkiye’de basın özgürlüğünden de ciddi bir rahatsızlık olduğu için ister istemez her birimiz birer basın savunucusu hâline dönüştük. Ben de bunu okurken bir “5N1K” felsefesiyle hani “Burada ne var? Ne zaman yapılması düşünülüyor? Nerede göreceğiz etkilerini? Nasıl yapılacak?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 23

Neden yapıyor? Kimi etkileyecek?" gibi sorular sormaktan kendimi alamadım açıkçası. Fakat bu sorular içerisinde itiraf etmeliyim ki "Nasıl?" dışında ben tebrik etmek istemekle birlikte tebrik edilebilecek detaya vâkıf olamadım. "Nasıl?" sorusunun yanıtını biliyoruz. Burada biz uzun uzun tartışacağız, güzel bir entelektüel tartışmaya doğru da gidiyor, hani sisteme dair, ekonomi bilimine dair. Ama nasıl olacak? İşte, 25 kişi el kaldıracak, bu kanun geçecek ama onun ötesinde açıkçası herhangi bir detay paylaşılmış değil. Biraz önce bizimle paylaşılan detaylar da esasında ihtiyacımız olan detaylar değil. Yani verginin nereden toplandığından çok nasıl bir kayıp ortaya çıktığına dair bir öngörünün mutlaka ortaya konulması gerekiyor.

Şimdi, bu öngörünün ortaya konulmasına dair mutlaka bilimsel kısıtlar vardır. Evet, 1970 yılında Lucas "Lucas Eleştirisi" adı altında makroekonomik bilim çerçevesini de büyük bir şekilde dönüştüren bir soru ortaya attı ve dedi ki: "Politikalar değiştiği zaman davranışlar değişebilir. Onun için de o davranışları sanki bir yapı gibi alan modeller geçerliliğini kaybedebilir." Ama bilim 1970'te durmadı. Lucas bu eleştiriyi koyduktan sonra mikro temelli makroekonomik modeller doğdu, dinamik stokastik genel denge modelleri doğdu, yeni Keynesyen dinamik stokastik genel denge modelleri doğdu, bununla eş zamanlı olarak mikroekonometrik büyük bir politika analiz alanı gelişti. Bunu şunun için söylüyorum: Bilimin içerisinden bilgilerle bazı şeylerin yapılamayacağına dair öngörünün konuşulmasını önemsemekle birlikte, bilimin de hızla ilerlediği ve kısıtlar olmakla birlikte bazı şeyleri söyleyebilmemize de imkân verdiğini de anımsatmak istiyorum. Onun için, biz, yeniden, bilimin kısıtlarını bilerek ama o kısıtlar içerisinde ne kadar vergiden vazgeçtiğimiz sorusuna bir yanıt talep ediyoruz. Çünkü eğer biz "Sadece devletin cüzdanı değil, vicdanı." dediğimiz bu bütçe içerisinde neden vazgeçtiğimizi konuşamıyorsak o zaman zaten tartışacağımız fazla bir şey kalmıyor. Yani biz ne kadar milyar liradan vazgeçiyoruz? "Bunu sermayeye vermeyi seçerek kime vermemeyi tercih ediyoruz?"u açıkça tartışabiliyor olmamız gerekiyor. Şimdi, hiçbir veri olmadan, biz, evet, keyif aldığım bir entelektüel tartışma yapıyoruz ama esasında veriyle somut "Kim kaybediyor, kim kazanıyor? Bizlerin siyasi tercihi nedir?"i konuşmalıyız.

BAŞKAN – Sayın Böke, ben de tahmin ediyorum. Mesela şöyle söyleyeyim: Bu menkul kıymet gelirlerinin vergilendirilmesi noktasında, Türkiye'deki finansal piyasalardan ya da direkt borsadan diyelim, ne kadarlık, yüzde kağılık bir hacim kaybı olacağını öngörüyorsunuz?

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Şimdi yani izin verirseniz, bu bilimsel tartışmayı yapacaksa hazırlanalım, gelelim, konuşalım. Bunun yükümlülüğü Bakanlıktayken...

BAŞKAN – Ben hani tahmini olarak yani...

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Ben bir tahmin vermek istemem bir akademisyen olarak, çalışmadığım, net olarak bilmediğim bir rakamı ama şunu söylüyorum: Burada bir yükümlülük var.

BAŞKAN – Kimse onu bilemez şu an, o yüzden söylüyorum.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – Yükümlülük bende değil. Efendim, yani ben yüzde 2,7-8 rakamını beklemiyorum. Lütfen, rica ediyorum, küçümsemeyelim bilimi.

ERHAN USTA (Samsun) – Her yer bu tür çalışmalarla dolu, yapmayın Allah aşkına, çok ayıp.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) – O zaman, bir sonraki seçimde de böyle olmuştur Sayın Başkan. Biz bir alternatif ekonomik model ortaya koyduk. "Kaynağı nerede?" dedi. Biz bir iktidar disipliniyle kaynağı madde madde açıkladık. Şimdi, iktidarda olanlar kaynağı madde madde açıklamaktan imtina ederek bana yükümlülüğü veriyor. İstenirse memnuniyetle bu detayda bir hazırlığı partimiz yapar, sizlere de sunar ama burada yükümlülük bizde değil ama biz istenirse memnuniyetle bu detayda bir çalışma yapabiliriz.

Bu Lucas Kritiği açısından önemli bir noktayı vurgulamak istiyorum. Literatüre baktığımızda, şunu söyler Lucas Kritiği: "Özellikle politikalar keyfiyete dökülmeye başladıkça daha önemli bir sorun hâline gelir." Oysaki politikalar eğer kural temelli olursa yani kurumlar ve kurumların hangi kurallar çerçevesinde işlediği açıkça bilinirse ve gerçekten kurumsal bir istikrari yapıdan bahsedilebilirse içerik olarak ne yapıldığına dair işte, o zaman Lucas Eleştirisi belki de bertaraf edilebilir hâle gelir.

Şimdi, biz yatırım çekme ihtiyacı olan bir ülkeyiz. Peki, bunu bir kenara koyduk. Yatırımı nasıl çekeceğiz? Ranta "Vergi verme, o zaman gel, burası ucuz." diyerek mi çekeceğiz? Yoksa, kuralları belli, açıkça herkese eşit kurallarla oyun imkânı sağlayan bir ekonomik düzen ve kurumsal yapı kurarak mı yapacağız? Esasında tercihimiz bu yönde olmalı. Yani biz keyfiyete bağlı politika çerçevelerinden uzaklaşıp kural temelli politika çerçevesine gittikçe bu eleştirilerden de uzaklaşacağımızı anımsatmak istiyorum.

Ayrıca iş ve yatırım ortamının ilk aradığı şey, tabii ki daha ucuz yere gitmeyi tercih eder, sermaye sahibi mutlaka onu tercih edecektir ama sermaye sahibi her şeyden önce güven arar. Yani kurumsal yapıya güven duyacağı bir ülkeye yatırım yapmayı tercih eder. Türkiye'nin bu açıdan çok yol yürümesi gerektiği bugünkü tartışmalardan da açıkça ortaya çıktı. 2006 yılında etki analizi yapılacağına dair düzenlemeler yapıldı. Gelmişiz 2015'e, 64'üncü Hükûmet Programı'nda hâlâ şu cümle var: "Etki analizinin nasıl yapılacağına dair eğitim verilecektir." Ya, eğer bizim kamu kurumlarımızda çalışan çok değerli insanlarımız, dokuz yıldır hâlâ etki analizinin nasıl yapılacağına dair eğitimden geçmedilerse işte dehşetim buradan kaynaklanıyor. Yani etki analizi yapıp yapılmamasını tartışmıyor olmamız gerekir, zaten sizlerin programlarında var. Fakat durmadan, pişirip pişirip, tekrar karşımızda sizden "Vallahi yapacağız, siz bir bekleyin, 2023'e bir gelelim de 2023'ten sonra yaparız." cümlesini duymaktan ben bir iktisatçı olarak da bir siyasetçi olarak da ama en çok bir Türkiye vatandaşı olarak sıkıldım. Onun için, yeniden burada bir etki analizi ihtiyacı olduğu fakat bu etki analizi yapılırken de artık "cek"le "cak"la değil, açıkça bir aralık sunarak 1 milyardan 20 milyara kadar fark etmez ama varsayımlarınız neyse bunu ortaya koyup dürüstçe konuşmakta hiçbir sakınca olmamalı.

Şimdi, neden bu maddeleri uzatma gerekliliği olduğuna dair bir tartışma yok, elimizde bir metin yok. Evet, ben bir varsayım yapıyorum, işte, aramızda konuştuğumuzda da şu çıkıyor: Sermaye piyasalarının gelişmesi gerekiyor. Ülkeye yatırıma kayabilecek fon

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 24

çekmemiz gerekiyor, onun için de vergi almamız gerekiyor. Peki, ben soruyorum: Elimizde, bu vergiyi almadığımız için sermaye piyasalarının müthiş geliştiği, sermaye piyasaları müthiş geliştiği için de Türkiye’de inanılmaz yatırımlar yapıldığına dair araştırma ve veri var mı? Varsa bunun sunulmasını istiyorum ama ben kaba veriye bakarken bile buna dair bir emare görmüyorum. Yatırımlara bakıyorum, Türkiye’de yatırımların gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payına baktığınızda yok, yok ve azalıyor. Yani 9 tane Türkiye’ye benzeyen ülkeyle karşılaştırdığınızda Türkiye’de yatırım yapılmıyor. Hani biz tasarruf olmadığından bahsediyoruz ama esasında tasarruf zaten hiç yok. Var olan tasarrufla azıcık yatırım yapmaya çalışıyoruz, yatırım da yok. Hani Türkiye’nin hakikaten çok önemli meseleler konuşması gerekirken burada yine geçici bir şekilde “Şurada uzatıverelim, devam edelim.” tartışmalarıyla vakit kaybetmesinin de yine viodanen çok can acıtıcı olduğunu da anımsatmak istiyorum.

Şimdi, ranttan vergi almamayı seçtik. Peki, asgari ücretten de almayalım. Soruyorum buradan: 1 Kasım seçimleri bitti. Bir söz verildi, asgari ücretin artırılacağı söylendi. Biz de söylüyoruz, diyoruz ki: Açlık sınırı 1.391 lira olan bir ülkede asgari ücreti 1.300 liraya artırmayı bir başarı olarak sunmak utanç vericidir ama daha önemlisi, hâlâ biz bu asgari ücret artışının hangi kamu kaynaklarından vazgeçilerek yapılacağına, böyle mi yapılacağına dair bir açıklamayı da duymadık. Esas bunları konuşuyor olmamız gerekiyor. Ranttan vergi almamayı seçenler acaba asgari ücretten de vergi almamayı seçerler mi? Buradan açık destek veriyoruz sizlere, seçin, asgari ücretten de almayalım vergiyi. Kamu kaynağından kaybı biz hesapladık zaten, sormayacağız da. Biz buradan size o rakamı da veririz ama gelin, eğer vergiden vazgeçebilecek kadar güçlü bir ekonomiyse Türkiye ekonomisi o zaman sadece ranttaki vergiden vazgeçmeyelim, asgari ücretten de alınan vergiden vazgeçelim.

Şimdi, bütün bu sorular, işte, “Kim? Ne? Ne zaman?” konusunu ortaya çıkartıyor. Şimdi, bu “Ne zaman?” meselesinin de önemli olduğunu düşünüyorum ben. Yani o kadar çok geçici madde on yıllara yayılıyor ki bunlar esasında kalıcı maddeler. Peki, kalıcıysa niye biz illa acele bir şekilde bugün tartışıyoruz bunu? Çarşamba günü FED kararı açıklanacağı için olabilir mi? Hani o FED kararı açıklandıktan sonra yabancı yatırımcılar “Aman ha, bir dakika, bizim gideceğimiz başka ülkeler çıktı.” dediğinde “Ya, merak etmeyin, sizden vergi almayacağız.” deme ihtiyacımızı çok artırdığınız için mi acaba acele ediyoruz? Eğer bunlar böyle kalıcı olacaklarsa o zaman lütfen kalıcı maddeler olarak konuşalım bunları. Böyle geçici maddeler olarak konuşmak esasında nasıl bir yasama yürüttüğümüze dair de çok önemli bir mesaj veriyor diye düşünüyorum ve kanun koyucunun oluşturmaya çalıştığı o sistemiği -başta dönüyorum- kurmak istediğimiz kural temelli kurumsal yapıyı da tamamen zedelemiş oluyor.

Onun için bir kez daha rica ediyorum, etki analizlerinin bizimle paylaşılması, vazgeçtiğimiz kamu kaynağının ne olduğuna dair bir öngörünün bizlere sunulması, veri temelli gelişmiş iktisat biliminden faydalanacak bir platformun bu zemine acilen taşınması ve bununla birlikte, madem rant vergisinden vazgeçiyoruz, asgari ücrete dair ne yapacağımızı da açıkça bugünden konuşmaya başladığımız bir zeminin oluşturulmasını ben Sayın Bakandan rica ediyorum ve bununla birlikte -burada değil ama eminim iletilecektir- bu sorulara da yanıt vermesini de heyecanla bekliyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Kâtip Emine Nur Günay geçti)

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Böke.

Şimdi sözü Sayın Karabıyık’a veriyorum.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Çok değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar ve değerli basın emekçileri; tasarıyla ilgili görüşlerimi ifade etmeden önce şunu ifade etmek istiyorum aslında: Biz bir çalışma yapıyoruz, gerçek bir projeksiyon yapmadan bir çalışma yapmaya gayret ediyoruz ve bu tahminlerle, hatta tahminsizliklerle maddeleri uzatmayı uygun görmeyi düşünüyoruz. Aslında bu bir yanlışlık çünkü uzun vadeli bir karar almaya çalışıyoruz ve vazgeçilen vergi miktarını bilmiyoruz, böyle bir karar aslında önünü görmeden yürümek gibi bir anlam ifade ediyor. Şimdi, kaldı ki -çok ifade edildi- cari açığın finansmanı için dolaylı yabancı sermaye teşvik ediliyor deniyor bu şekilde. Ama unutmayalım ki ekonomide istikrar ve ülkede risk priminin düşük olması asıl cazibeyi artıran unsurlardan diye ifade edebilirim.

Şimdi, şu noktaya bakalım, az önce sayın vekilimiz dedi ki: “Eğer vergide bir iyileşme yaparsak ya da vergi istisnalarıyla, sermaye daha fazla gelecek.” İyi ama evet, yıllık 200 milyar dolarlık dış kaynak ihtiyacımız var da son iki buçuk yıla bakalım, iki buçuk yılda net bazda sermaye gelmedi ki, net bazda 10 milyar dolarlık net çıkış var. Bu uygulama yok muydu? Bu uygulama vardı ama net çıkış var sonuçta. Demek ki cazibeyi artıran başka faktörler var. Bakın, az önce Selin Hanım da ifade etti, bugün G20 dâhil dünya ülkeleri bizim gelir eşitsizliğimizi eleştiriyor, yaşam koşullarımızı eleştiriyor, açlık sınırının altında olan asgari ücretimizi eleştiriyor. Bir taraftan bakıyoruz, cazibe artırmaya çalışıyoruz ama şirketlere uygulanan bir vergi silahıyla yatırım yapılabilirlikte 6 sıra birden aşağıya düşüyoruz. Yani, bir ifade var, “Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!” diye bir şey söylerler ama gerçekten burada dikkat etmemiz gereken başka noktalar var. Yani, sadece vergide muafiyet sağlayarak veya kolaylaştırarak yatırımcıyı çekmek aslında mümkün değil. Sanırım burada fayda-maliyet analizi yapmamız gerekiyor. Ne kadar, vergiden, muafiyet sağlıyoruz, ne kadar sermaye çekecek ve sermayeyi sadece bu vergi kolaylığı mı çekecek? Yoksa istikrar ne kadar önemli, risk priminin düşük olması ne kadar önemli? Ki, veriler bunu gösteriyor, işte, az önce ifade ettiğim gibi, 10 milyar dolarlık bir net çıkış söz konusu bu vergi uygulamasına rağmen.

Şimdi, Gelir Vergisi Kanunu geçici 67’nci maddede menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılması ve elde tutulması sürecinde elde edilen gelirler ile mevduat faizleri, repo gelirleri ve özel finans kurumlarından elde edilen gelirlerin vergilenmesine yönelik düzenlemelere yer verilmiş, tamam. “Bu düzenlemeler gereğince elde edilen gelir beyan edilmeyecek, sadece stopaj yoluyla vergiye tabi tutulacaktır.” deniyor. Şimdi, bu durum başta, verginin kolay tahsil edilmesi açısından birtakım avantajlar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 25

sağlıyor, bu doğru ama vergi bilincinin yerleşmesi açısından da olumsuz etkiler yaratıyor aslında. Ayrıca, bu şekilde vergilendirme oranı tarife tabi tutulmadığı ve düşük oranlı stopajla yetinildiği için vergi adaleti açısından da aslında olumsuz bir yapı arz ediyor.

Şimdi, buradan diğer, 68'inci maddeye de geçmek istiyorum izin verirsiniz veya maddelere geçtiğimizde mi... Aslında maddelere geçildi gibi bir ortam oluştu ama 68'de de ifademi... Yani, genel olarak söylüyorum ama 68'le de ilgili konuşmak...

BAŞKAN - Madde bazında daha görüşmeye başlanmadı, genel olarak...

LALE KARABIYIK (Bursa) - Evet ama genel anlamda ifade edeyim.

BAŞKAN - Tabii, buyurun.

LALE KARABIYIK (Bursa) - Şimdi, yine tartıştığımız konulardan, tartışacağımız konulardan bir tanesi, ki az önce Sayın Bakanımız da belirttiler, dediler ki: "Bunları konuşmaya ne gerek var, şu anda Türkiye'nin gündeminde başka konular varken?" Şimdi, Gelir Vergisi Kanunu geçici 68'inci maddesinde de 31/12/2015 tarihine kadar Türkiye Jokey Kulübü'nce organize edilen yarışmalara katılan atların jokeyleri, jokey yamakları ve antrenörlerine ücret olarak yapılan ödemeler üzerinden yüzde 20 oranında gelir vergisi yapılması ve ayrıca artan oranlı vergiye tabi tutulmaması şeklinde bir düzenleme yapılmış. Şimdi, bir de buna bakalım, az önce asgari ücretten bahsettik, artan oranlı olup olmamasından bahsettik. Şimdi, bu düzenleme vergi adaletini bozmakta ve aynı geliri elde eden kişilerin farklı miktarda vergi ödemesine de sebep olmakta, bunu da göz önünde bulundurmaya ihtiyacımız var. Bu durum, aynı geliri elde eden fakat farklı miktarda vergi ödeyen mükellefler arasında yatay eşitliği bozacak ve vergiye gönüllü uyumu zedeleyecektir, aslında bunu da göz önünde bulundurmak zorundayız diye düşünüyorum. Bununla ilgili ayrıntıları maddelere geçtiğimiz zaman tekrar dile getireceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz tasarı öz olarak, sermaye kazançlarından vergi alınmamasını yani faiz kazançlarından ve faizden elde edilen gelirden vergi alınmamasını, faizden vergi alınmamasını getiriyor. Yaptığımız kaba hesaplara göre de -bu tartıştığımız konu- yıllık aşağı yukarı 20-25 milyar lira arasında bir vergiden vazgeçiyoruz. Yani, devlet, Maliye Bakanlığı, Hazine 20-25 milyar liralık bir vergiden vazgeçiyor bu şekilde. Konuştuğumuz kısaca bu. Önemli bir rakam değil mi? 20-25 milyar liradan Maliye Bakanlığı, Hazine, devlet vazgeçiyor. Kime terk ediyor bunu? Faizcilere terk ediyor. İktidarın şeyiyle söylüyorum tırnak içerisinde, faiz lobisine terk ettiğimiz rakam 20-25 milyar lira arasında, yıllık.

Şimdi, normalde bunu konuşurken 2007'de çıkan bir Başbakanlık yönetmeliği var, mevzuatı düzenleme yönetmeliği, ona göre bir etki analizi getirilmesi lazım. Yani, gelir artırıcı, ekonomik etkisi olan bir kanun tasarısı görüşülüyorken muhakkak etki analizi yapılması, getirilmesi lazım. Maliye Bakanlığı bunu çok iyi biliyor. Ayrıca, 5018'in -biraz önce telaffuz edildi, Sayın Günel söyledi- 14'üncü maddesine göre de etki analizi yapılması gerekiyor. Burada milletvekillerinin ne yaptıklarını, neye imza attıklarını, neye el kaldırdıklarını ya da neyi reddettiklerini, neyi kabul ettiklerini bilmeleri lazım, üstü kapalı bir şekilde geçmemesi lazım. 25 milyar liraya yakın bir devlet gelirini sonuç olarak faizcilere teslim ediyoruz, kısaca bunu yapıyoruz. Bunun ne faydası olacak? Biraz önce İbrahim Bey açıklamaya çalıştı, o açıklama yapılabilecek en ince, diplomatik üsluptur.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Şunu yapabiliriz, bakın, "Biz bu vergiden vazgeçiyoruz ama buna karşılık olarak ben bir para alacağım, bir gelir elde edeceğim, borç alacağım; o parayla da yatırım yapacağım, karşılığında da şunları şunları yapacağım." diyebilirsiniz. Hani dedi ya "Retrospektif bir yaklaşımda bulunulmaması lazım Robert Lucas'ın teorisine göre." ama bulunmak da gerekiyor. Şimdi, geçmişte biz bunlardan vazgeçtik, yıllık bu kadar gelirden vazgeçtik de ne yaptık? Yatırım yaptık mı? Tasarruflarımızı mı artırdık? Tam tersine, düştü tasarruflarımız. Eşit gelir dağılımını mı daha iyi hâle getirdik? Yok. Ne yaptık? Ağırlıklı olarak, bu aldığımız parayı, borçları gayrimenkule yatırdık, maalesef, gayrimenkule yatırdık ağırlıklı olarak. Bunları yatırıma dönüştürüp, özellikle yapısal reformları yapıp Türkiye için gerçek anlamda, ekonomik anlamda bir yatırım yapıp da bunu fazlasıyla çıkarmadık biz. Şimdi, onun için, bundan sonra da bu yapacağımız, fedakârlık ettiğimiz paraları, rakamları niye yatırıma dönüştüreceğimizi düşünüyoruz? Dönüştürmeyeceğiz yine, aynı şekilde devam edeceğiz. Evet, bunu yapalım, yapmamız gerekiyor, yapalım ama bunu yatırıma dönüştürüyorsam bir anlamı var. Yoksa, ne anlamı var? Borçlanıyorsun, daha da fazla borçlanıyorsun. Sayın Bakanım çıkardı, 2002'den beri olan rakamları çıkardı, biraz önce de verdi. Kümülatif 1 trilyon 700 milyar lira. Çok büyük bir para. Bunların bir anlamı olması yapıldıktan sonra, yoksa hiçbir şekilde değmez. Bu yapılan fedakârlıklar yatırıma dönüşmediği sürece, toplum için bir fayda mülahaza etmedikten sonra hiçbir anlamı yoktur.

Biliyorsunuz, son yıllarda özellikle, önemli bir dönemdeyiz, hepimiz bir sorumluluk altındayız, bir vebamız var, iktidar milletvekillerinin daha fazla var tabii ki, bizlerin de var aynı şekilde. Hepimiz yaptığımız işi düşünmek zorundayız, tartmak zorundayız. Dünya ekonomisi hakikaten sıkıntılar içerisinde. Geçen, Sayın Bakan da belirtti: FED'in faiz artırımı, IBRD parasal genişleme içerisinde, Çin ekonomisi küçülüyor, bu, dünya için sıkıntılar getiriyor, emtia fiyatlarında düşüş var, petrol fiyatlarında petrolün varili ilk defa 40 doların altında indi. Bütün bunlar dünya dengelerini etkiliyor. Bu dengeler etkilenirken bizim de yeni ekonomi politikaları ortaya koymamız gerekiyor. Var mı böyle bir ekonomi politikası? Yapısal reformlar var mı? Geçen perşembe günü burada üç aylık geçici bütçeyi görüşürken, aynı zamanda, Sayın Başbakan eylem planını açıkladı. 200'ün üzerinde 240'a yakın madde var. Üç aylık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 26

dönem için 20 madde var ama hiçbir yapısal reform niteliğinde değil. O zaman, bu vazgeçtiğimiz vergiler, Maliye Bakanlığının vazgeçtiği vergiler, Hazine'nin vazgeçtiği rakamlar ne olacak? Yapısal reformlar yoksa bütün bunların bir anlamı olabilir mi toplum için? Bakın, devlet sisteminde çatırdamalar var, Sayın Cumhurbaşkanı da ifade ediyor. İki başlık söz konusu, sistem sıkıntıları içerisinde, toplumda büyük sıkıntılar var. İfade edildi burada, toplum içerisinde büyük bir bölünme var, çok önemli, ruhlar, gönüller bölünüyor. Siyasi sistem içerisinde de sıkıntılar var. Böyle bir ortamda bu kadar borçlanmanın bir anlamı yok, tekrar tekrar borçlanmanın. Bunun sonucunda ülke, toplum, devlet büyük sıkıntılara girer, bu borçlanma ülkeyi çok büyük sıkıntılar içerisinde bırakır yatırıma dönüşmezse, doğru dürüst kullanılmazsa bu paralar.

Dünyada bir finans ekonomisine geçildi, hocalarımız daha iyi bilir. Üretim ekonomisi aşağı yukarı terk edildi. Bu "Bretton Woods Sistemi" de altına dayalı, daha sonra üretime dayalı sistemlerden de vazgeçildi, parasal sistemler çok anlamsızlaştı. Bugün, çok çok farklı bir noktaya geldik artık para sistemi açısından da. Bütün bunların sonucu olarak yapılması gereken, daha fazla AR-GE'dir, high tech ekonomi oluşturmaktır, farklı bir ekonomi yaratmaktır. Böyle bir anlayış var mı, böyle bir vizyon var mı, böyle bir kadro var mı? Bunları göremiyoruz. Bakın, yüzde 50 oy almış, 1 Kasım'da, bir ay önce, bir iktidar var, on üç yıllık bir iktidar var ama o coşku yok. Bugün, para kaçıyor Türkiye'den, döviz yükseliyor, yatırımcı kaçıyor, borsa düşüyor, tam tersine, olumsuz bir hava var Türkiye'de. Hâlbuki, çok daha olumlu olması lazım, yüzde 50'lik bir iktidar tek başına gelmiş, çok güçlü bir iktidar olması lazım, çok güçlü bir vizyon veriyor olması lazım Türkiye ama bunu göremiyoruz. Yapısal reformlar böyle bir şeye işaret etmiyor, daha doğrusu yapısal reformların işaretini alamıyoruz maalesef. Dolayısıyla da bu yaptığımız işin çok anlamı da olmayacaktır değerli arkadaşlarım. Yani, Maliye Bakanlığının vazgeçtiği bu meblağlar sonuç olarak da bir anlam ifade etmeyecektir.

Şunları okumaktan kendimi alamayacağım. Önce okuyayım da sonra kime ait olduğunu da söyleyeyim. "Şunu da söylemem lazım: Faiz lobisi, kendine çekidüzen ver. Faiz lobisi yıllarca benim milletimin alın terini sömürdü. Bundan sonra sömüremeyeceksin. Çok sabrettik. Olay, sadece bu lobiyi oluşturan -bir banka, üç banka, kim varsa hepsi için aynı şeyi söylüyorum- siz ki bize karşı böyle bir mücadeleyi başlattınız, bunun bedelini ağır ödeyeceksiniz. Utanmadan, sıkılmadan borsayı çökertme gayretleri içerisinde girenler, borsada benim param yok, çökerse sen çökeceksin..." ve buna bezir konular. Yine aynı kişi "1 puan faizin ülkeye maliyeti 2,5 milyar dolardır." diyor. Bunu Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan söylüyor, biraz önce söylediklerim ve bunlar ona ait. Şimdi, bunlar ortadayken, böyle bir görüş varken, bizim, kalkıp da "Efendim, tekrar her şey iyi olacaktır. Çok düzgün yatırımlar yapacağız, yapısal reformları tekrar getireceğiz. Onun için, daha fazla borçlanalım. Daha iyi şartlarda borçlanabilmek için de üzerindeki vergi yükünü kaldıralım." dememiz pek bir anlam ifade etmiyor. Şunu söyleyebilseydiniz, Sayın Bakan şunu söyleyebilseydi: "Bakın arkadaşlar, biz bu kadar yıllık 20-25 milyar liralık vergiden vazgeçiyoruz ama daha rahat bir şekilde borçlanacağız, şu yapısal reformları da yapacağız." Bunu deseydi, amenna, biz de kabul ederdik, mutlu olurduk. Belki eleştirirdik, yapısal reformların içeriğiyle ilgili eleştirilerimiz olabilirdi ama bir anlam ifade ederdi. Hiçbir şekilde yapısal reform yok, izi yok, yapılacaklar belli değil, sadece o 240 maddelik eylem planı içerisinde seçimde vad edilenlerle ilgili bazı hususlar var. Vergi reformuyla ilgili olarak dahi bazı şeyleri Sayın Bakan telaffuz edemedi, sadece gelir ve kurumlar vergisini ki geçen dönemde o getirilmişti buraya, kadük oldu, Plan ve Bütçe Komisyonunda bekledi.

Böyle bir ortamda bunu kabul etmemiz, muhalefet tarafından bunun kabul edilmesini beklemeniz doğru olmaz. Ben, iktidar milletvekilleri tarafından da, Komisyon üyeleri tarafından da bunun kabul edilebileceğini, en azından vicdanlarının rahat olmayacağını düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Turhan.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; atalarımızın güzel bir sözü var: "Söyleyenden dinleyen arif gerek." diye. Yani, tabii, dinleyenler hep konuşandan daha arif kişiler olunca sohbet de çok keyifli oluyor. Ben, Komisyonumuzun tartışmalarının gelmiş olduğu entelektüel düzeyden hakikaten son derece mutluyum. İnşallah, bütün çalışmalarımızı bu düzeyde ve bu entelektüel derinlikte yürütürüz. Kuşkusuz burada muhalefet partisindeki kıymetli milletvekili arkadaşlarımızın katkıları da son derece önemli. Ben, benim yorumlarım üzerine değerlendirme yapan milletvekillerimize teşekkür ediyorum ve Komisyonumuzun gündemini gündeme getirdiğim bu "Lucas Eleştirisi"nin bu kadar belirlenmesinden de büyük bir memnuniyet duyduğumu ifade etmiş olayım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başka komisyon da yok.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Şimdi, tabii, bir yüz yıl daha geriye gitme riskini göze alarak... Yani, belki başka eleştiriler de gelebilir, 1970 tabii tarihte geçmişte kaldı, ben bir yüz yıl daha geriye gideceğim ve Jevons, Menger ve Walras'ın "Marjinal Devrim" diye bilinen yaklaşımını gündeme getireceğim.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kuşkusuz, yani herhangi bir düzenlemenin olmadığı bir ortamda ilk defa bir düzenlemeyi yapıyor olmakla mevcut, devam etmekte olan bir düzenleme üzerinde değişiklik yapmak aynı şey değil. Yani, marjinal etkinin stok üzerindeki sonuçları, her ikisi noktasında farklı oluyorlar. Yani, bu tartışma öyle bir noktaya geldi ki sanki bugüne kadar rant gelirleri vergilendiriliyordu, şu anda bu vergiden vazgeçiyormuşuz gibi bir algı oluştu, en azından bende. Belki ben öyle anladım ama yani durumu bir kere daha, belki, ortaya koymakta fayda var. Bir kere, ranttan vergi almama diye bir durum söz konusu değil. Bütün gelirler, sadece demin arz ettiğim gibi Borsa İstanbul'da işlem gören tek hisse senetlerinin... Yani menkul kıymet yatırım ortaklığı şeklinde oluyor, olursa onlar da vergiye tabi ama sadece Borsa İstanbul'da işlem gören tek hisse senetlerinin ve vadeli işlem

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 27

sözleşmelerinin alım satımından doğan kârlar, alım satımından doğan kazançlar vergilendirilmiyor. Yoksa, Sayın Kuşoğlu'nun ifade ettiği gibi, faiz gelirlerinin tamamı, benim bildiğim kadarıyla, istisnasız vergilendiriliyor aslında. Ha, bu verginin oranı yükseltilmeli mi, yoksa şimdiye kadar olduğu gibi bir müddet daha devam mı ettirilmeli, tartıştığımız konu budur.

Tabii ki bu düzenlemenin de geçici olmasında büyük fayda var. Yani kalıcı hâle getirmek bu istisnaları bence de doğru değil. Yani, o bakımdan, muhalefet milletvekillerimizin ortaya koyduğu görüşleri ben de destekliyorum. Yani ilanihaye bunların bu şekilde düşük -daha düşük oranlı diyelim- vergilendirilmesi, diğer kazançlara göre, doğru değildir. Bu, gerçekten, kalkınma sürecindeki, hele de sermaye açığı çeken ülkelerin, yatırım ihtiyacı yüksek olan, genç nüfusundan dolayı yatırım yapma ihtiyacı olan ülkelerin hemen hepsinin istisnasız olarak gelişme dönemlerinin belli bir aşamasında uyguladıkları geçici bir önlemdir. Bu da bizde de tabii ki geçici bir önlem olması gerekir. Demin de arz ettim, yapısal reformlar ki mesela bu yapısal reformlar arasında, eminim, yine, Komisyon üyeleri -yani öyle ümit ediyorum diyeyim- destekleyeceklerdir, mesela, imar rantından vergi alma şeyi var, bizim teklifimiz var. İnşallah yakın zamanda bu gündeme gelecek. Özel istihdam büroları var, İstanbul Tahkim Merkezinin faaliyete geçmesi var. Demin de bahsedildi, Gelir Vergisi ve Vergi Usul Kanunu gündeme gelecek. Kamu sermayeli kuruluşlarda yönetim reformu yapılacak, yönetim uygulamaları daha etkin hâle getirilecek. Araştırma, geliştirme ve inovasyon konusunda destekler var, erken aşama yatırımlar konusunda destekler var. Yani bu desteklerle birlikte kuşkusuz ülkemizin bu sermaye açığı da büyük ölçüde kapatılacak.

Bir de yani, tabii ki ben Sayın Cumhurbaşkanımızın, partimizin hem kurucusu hem de bu hareketin tabii lideri olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın sözlerinin Komisyonda ifade edilmesinden büyük bir memnuniyet duydum. Tabii ki görüşlerine de yüzde 100 katılıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, faiz lobisiyle ilgili olarak bu kanunu imzalamayacaktır diye söyledim, faiz lobisine karşı.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Ancak kastedilen, buradaki bu istisnalar faiz lobisine yönelik istisnalar değildir. Bakın, sermaye piyasalarının gelişmesi, hakikaten, ülkedeki sadece az sayıdaki küçük bir grubun -hani, bu da zaman zaman ifade edildi ya- menfaatlerini korumak için değil.

Bakın, ülkemizde bireysel emeklilik sistemi geliyor. Bireysel emeklilik sistemine üye olan milyonlarca vatandaşımız var. Bunların tamamı bu düzenlemelerden istifade ediyorlar. Yani, burada sadece nüfusun çok küçük bir kısmına veya onları ilgilendiren bir düzenleme yapmak söz konusu değil. Kaldı ki sermaye piyasalarının gelişmesi, sermayenin tabana yayılması, servetin daha geniş kesimler tarafından paylaşılması açısından da son derece büyük önem taşımaktadır.

Ben bunları bir hatırlatmak istedim Sayın Başkan.

Çok teşekkür ediyorum efendim, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Tamaylıgil.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları, değerli arkadaşlar; gerçekten dinlerken oldukça, herhâlde, hem bilgi sahibi olduk, iktisat tarihi ve akımlarla ilgili yaşanan dönemsel ve bugüne taşınan etkilerini dinledik. Umut ediyorum, faydalanılması gereken noktaların kullanıcılar tarafından doğru tespitlerle değerlendirme imkânı yaratılmış olur.

Şimdi, biz bugün bir geçici madde üzerinde yoğunlaşarak bir tasarımı görüşüyoruz. Ama tasarının içinde, en başta usulde söylediğimiz gibi, Adalet Bakanlığını ilgilendiren, alalece geçmesi gereken bir hızlandırma, bir “Hadi bitirelim.” yasası şeklinde bir çalışmayı da ortaya koyduğumuz çok açık. Yani, “Burada, üzerinde çalışılıp, etkilerinin değerlendirilip o etkilere göre bu yasamada herhangi bir ekleme yapalım, yapmayalım, nedir, sonunda, karşılığında bize ne sonuç çıkacak?” diye bir değerlendirme yok. “Aydın 14’ü, 15’i, ayın 31’ine az kaldı. Hadi, tarihleri değiştirelim, şu işi hızla halledelim. İş bitsin, biz de bu yükümlülüğün kurtulalım.” mantığıyla gelmiş olan bir tasarı. Ben bu tasarımı imzalarken veya hazırlarken içeriğindeki maddelerin etkileri noktasında geçmişteki uygulamalardan neler olduğu ve nedir sonucu diye bir araştırma, bir değerlendirme yapıldığını da açık yüreklilikle söylemek gerekirse kesinlikle beklemiyorum. Beklemiyorum, yani bu sadece “Aman, az kaldı, hadi şunu bitirelim.” mantığıyla yapılmış bir yasal düzenlemeden öteye gitmeyen bir tercih.

Şimdi, böyle baktığımda... Çünkü niye bu bana böyle baktırıyor? Dün bizim ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı, AB’den sorumlu Bakan ve Dışişleri Bakanımız AB’yle yeni bir fasıl açılması için görüşmelere gittiler ve bu fasılın açıldığını da basın toplantılarıyla beraber Türkiye’ye duyurdular. Öyle değil mi? Peki, bu başlık, yani açılan başlık hangi konuda? Ekonomi ve parasal politikalarla ilgili. Doğru mu? Doğru. Peki, ekonomi ve parasal politikalarla ilgili AB müktesebatı içerisinde, görüşmeler içerisinde bir yeni fasıl açılıyor ve biz ekonomi ve parasal politikalarla ilgili bir kanunu vadesini de üç sene gibi bir vadeye getirerek bugün burada kanunlaştırıyoruz. Dönüyoruz, yani, şimdi, böyle bir vade uzatımı, bunun içerisindeki, işte, etki analizleri yapıldı, yapılmadı, bunun kanunsal altyapısı gerekli, bunlar dikkate alındı, alınmadı ama AB ülkelerinin kendi arasında kurmuş oldukları komisyonlarla, yapılan anlaşmalarla vermiş oldukları hem vergi açısından kararlar var hem uygulamaya dönmüş olan başlıklar var. Yani, hani, biz vergi avantajı yaratalım derken, vergi cenneti adalar var, biliyorsunuz, onlarda bile uygulamalar değişmişken AB ülkeleri tarafından, şimdi biz apar topar, “Süresi az kaldı, hadi, nasılsa yarın FED faizle ilgili bir karar çıkartır, bu karar bizi olumsuz etkiler.” diyerek acil bir yasa yapıyoruz.

Şimdi, yasa yapmanın, gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisi açısından çok büyük bir kredibilitesi var. Biz yasaları tepki yasaları diye yapmamalıyız, biz yasaları günü kurtarma yasaları olarak yapmamalıyız. Geçtiğimiz geçici bütçeyle ilgili görüşmeler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 28

sırasında da aynı şeyi paylaştık, yasalar vizyonu olan bakış açısıyla geleceğin stratejisini oluşturacak ve kurduğunuz -en önemlisi işte- bu AB süreciyle ilgili açılan faslın da içeriğini dikkate alan ve AB'ye gerçek anlamda... Yok, hayır, geçici olarak biz AB'yle ilgili süreci, hadi, mülteci konusunda bize verilmiş olan bir havuç gibi görüyoruz, önemsemiyoruz diye bakıyorsanız o başka ama gerçek anlamda o süreci değerlendiriyorsanız o zaman onun içeriğindeki var olan kurallar, yapılan anlaşmalar ve görüşmeleri de dikkate alarak burada düzenleme yapmak durumundayız diye düşünüyorum açıkçası.

Diğer taraftan, biraz önce yine.. Sayın Turhan çıktı ama keşke Sayın Turhan burada olsaydı da bazı şeyleri paylaşırken beraberce değerlendirme imkânına sahip olsaydık. Sayın Turhan tabii, halka arzlar, daha doğrusu sermaye piyasalarını değerlendirirken milletvekilliği öncesi sürecinde hem İMKB hem de Merkez Bankasında almış olduğu görevler itibarıyla çok isteğini ve olumlu bakış açısını ortaya koyan sözler söyledi ama şimdi ben de soruyorum. Ben de 1987-1988 yılından itibaren para ve sermaye piyasalarında görev almış bir kişiyim. Ve bugüne geldiğimizde bakıyorum yani sermaye piyasalarının gelişmemesinin önündeki tek engel Türkiye'nin doğru dürüst bir vergi avantajı sağlayacak kararlılığı göstermiş olması ve olmaması mıdır diye bakıyorum? Yani piyasaların halka açıklık oranları, hisse senetlerinde hepsi dile getiriliyor "Efendim hisse senedinden vergi almıyoruz ama hisse senetlerinin dışındakilerden vergi alıyoruz." İyi, hisse senedinden vergi almıyoruz da peki kaç tane şirket Türkiye'de halka açık? Türkiye'de sanırım bu sene 420 şirket halka açık. Karşımızda İsrail'e bakıyorsunuz, İsrail'de 620 şirket; hadi Amerika'yı saymıyorum 5 bine yakın şirketle; Hindistan'ı saymıyorum yine aynı şekilde 5.200'e yakın şirketle; hadi karşımızda Finlandiya'yı söyleyeyim, 850 şirketi halka açık. Yani biz sermaye piyasasını geliştireceğiz. Hatırlıyorum 2002 yılında bugünün Sayın Cumhurbaşkanı o günün Başbakanının -ki sanırım daha Başbakan da değildi- Türkiye'nin görüşmeler için tarih aldığı o toplantılardan çıkarken şöyle bir sözü vardı: "Türkiye'den bununla ilgili, bir işlemeye başlayan süreçle ilgili gök gürültüleri geliyor, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasından o gürültüler geliyor, bereket olarak yağacak." dendi. Ondan sonra orada işlem yapanlar belirli bir lobinin üyesi olarak görüldü ve on üç yıllık şu sürece baktığınız zaman, hadi şimdi çok büyük bir koruyucu kimlikle bakılan borsa ve sermaye piyasasına ne yapıldı dediğinizde en önemli derinliktir ve halka açıklık oranıdır, içler acısı bir rakam.

Onu geçiyorum, özelleştirmeyle ilgili yine bazı değerlendirmelerde bulunuldu. Özelleştirme ekonomi için önemli bir kaynak yaratır ama temelinde sermayenin tabana yayılması vardır, yeni teknoloji getirmesi vardır, o teknolojiyle beraber sermaye gücünün artması vardır ama bizdeki özelleştirme; özelleştirmeyi yap, gayrimenkulleri alsın birileri satsın, kendine esas gelir elde etmeye çalışsın mantığıyla yapılmıştır. Bakın, yapılan özelleştirmelere... Hatta 60 milyar değil Hazinesin sayfasını açıp bakarsak buradaki rakamlarda 64 milyara yakın bir özelleştirme var bütün özelleştirme döneminde yani 2003 öncesi ve 2003'ten bugüne kadar olan rakam açısından baktığınızda. Sonraki rakamlarda özelleştirmeyle yapılan işlemlerde toplumun genel toplumsal yapısına kim ne kadar katkı sağlamış, hangi teknolojiyi getirmiş, hangi sermayenin tabana yayılmasında zenginleşme oluşmuş veyahut kapatılan, özelleştirilen o fabrikaların veya iş yerlerinin sonu ne olmuş? Yani bir şeye bakarken geniş çerçeveye bakmanın da açıkçası şart olduğunu düşünüyorum.

Diğer taraftan, yine, İMKB açısından bakıldığında sermaye piyasası işlemleri dendiği zaman sermaye piyasası sadece hisse senedi değildir ve ne yazık ki AKP iktidarı döneminde de sermaye piyasasının ezici menkul kıymet yapısı devlet iç borçlanma senetleridir. Kısa vadeli hazine bonusu, bir yıldan uzun vadeli tahvil isminde işlem görür. Ve bu işlemlerle ilgili baktığınızda da İstanbul Menkul Kıymetler Borsası ve ona bağlı yapı Türkiye'ye sermaye kazandırıp teşvik edilen yapıdan ziyade hazine bonusu ve devlet tahvillerinin ezici yoğunluk ve ağırlıkta işlem gördüğü bir borsa kimliğindedir. Şimdi, o yüzden, yapılan düzenlemelerin adalet, eşitlik ve bu eşitliğin içerisinde baktığınızda, fırsat penceresini açma yanı sıra değerlendirildiğinde toplumdaki tüm kesimlere aynı çerçevede, aynı bakış açısıyla ve aynı değerlendirme içerisinde gerçekleşmesi gerekliliğinin altını çizmek şart.

Bir yönetimin vergi avantajı sağladığı kişilerin yanında olduğunu dünya literatüründe her şey ortaya koyar. Vergi avantajı kime sağlanıyorsa yönetim, irade onun yanındadır. Tabii ki şu anda Türkiye açısından baktığınızda hem borçlanma, borçluluk, borçlanma vadeleri ve en önemlisi de ortalama faiz oranları açısından bunların hepsini değerlendirmek lazım. Şimdi, faiz veya o faizin üzerindeki bir iki puanlık değerlendirmeyle kısıtlı kalmamak gerek. Bugün eğer bu ülkede bir portföy varsa ve bu portföyü birileri döndürerek kullanıyorsa uygulanan politikalar ve ülkenin riskine bağlı olarak değişen faiz oranları sizin vergiyle ilgili adalet sağlama noktasında korktuğunuz yapılacak işlemlerden çok daha ağır faturaları yatırımcı olan kişilere ödetirir. Nasıl mı ödetirir? Bugün baktığınızda sanırım portföylerin ortalama faiz oranı yüzde 12-13 civarındadır Türkiye'de, borçlanma senetlerinin portföy faizi. Türkiye'de olası istikrarsızlık, krize bağlı oluşabilecek her türlü soru işareti ve onun getireceği herhangi bir şekilde bir en azından dünyadaki para dolaşımıyla ilgili ortaya çıkacak olan yeni beklentiler herhangi bir faiz hareketliliği sağlarsa sizin karşısında direkt olarak daha doğrusu sermaye vergilendirme sonrasında açısından alacağınız tedbirler yeterli olmaz. O yüzden burada vergi tedbirleri olduğu kadar ekonomik istikrar ve reformların acilen ortaya konacağı ve bu reformların da böyle yasama ve yasama içerisinde uygulamalarda hızlandırılmış tepkiye dayalı günlük uygulama yerine gerçek anlamda, biraz önce başta söylediğim gibi, eğer ciddi olarak Avrupa Birliği görüşmelerini devam ettirip müktesebat içerisindeki kurallarla değerlendiriyorsanız oradaki uygulamaları da gözardı ederek herhangi bir uygulama yapmanın imkânı yoktur.

Vergi adaleti çok önemli. Adaleti hem dikey eşitlikte hem yatay eşitlikte sağlamak çok önemli. Bazen eşitsizlikler de adaleti sağlar ama vergilendirme açısından baktığınızda, bugün 5 milyon, 6 milyon civarındaki asgari ücretliden alınan vergiye bir bakalım gelir vergisi açısından, bir de 100 gelir vergisi rekortmeninin ortaya koyduğu rakama bakalım. Yani karşılaştırmaları ve istatistikleri buna göre gerçekleştirmekte fayda var. Eğer gelir vergisi rakamının yüzde 90'a yakın kısmı çalışan emekçinin üzerinden alınan vergilerle oluyorsa adaletin o hassas terazisini bu şekilde tartmanın da çok önemli olduğunu unutmayalım. Ve diğer taraftan bu ülkede vergi gelirleri... Ki daha önümüzde bekliyoruz inşallah. Bu sene vergi gelirlerinin nerelerde harcandığına dair raporun hazırlanacağına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 29

dair Sevgili Bakanımız böyle bir söz verdiler. İnşallah bunu da önümüzdeki aylar içerisinde gördüğümüz zaman hem kamuoyunun hem de biz yaşamayı gerçekleştirenlerin önemli bir bilgi ve en azından şeffaflık noktasında bir sonuca ulaşacağımızı düşünüyorum açıkçası. Ve geneline baktığımız zaman tasarrufların içerisinde işte yani Jokey Kulübüyle ilgili jokeylerin bir istisnası var, onlar haricinde geçici 67'nci madde var -işte, altı ay erken- daha doğrusu, ceza infaz kurumlarında, açık ceza infaz kurumunda altı ay kalma şartının ortadan kaldırılması var ve bireysel emeklilik sistemiyle ilgili de bazı istisnaların ve teşviklerin devam etmesi var.

Şimdi, o zaman da düşünüyorum, yanlış mı düşünüyorum diye bakıyorum. Sayın Mehmet Şimşek herhâlde yakın bir geçmişte bir açıklama yaptı. "Biz, bireysel emeklilik sistemiyle ilgili çok olumlu bir süreç içerisinde bakarak düşündük ama zaman içinde bize gösterdi ki bu devletin beraberce burada, yaşamada yaptığımız devletin katkısı ve onun üzerinde oluşan maliyetler bizim için oldukça olumsuz bir sonucu getiriyor, tekrar değerlendireceğiz." Şimdi "Tekrar değerlendireceğiz." diye ekonomiden sorumlu Sayın Başbakan Yardımcısının bir açıklama sürecinin akabinde tekrar bir düzenleme getiriyoruz. Onun sonrasında, bireysel emeklilik sistemi Türkiye'deki tasarrufların eksikliği noktasında önemli, önemli bir başlıkta ve daha da gelişmesi... Ki dünya fonlarına baktığınızda, sigorta ve emeklilik fonları çok önemli. Ama, ben bir soruyu da kendi içimde burada... Hazineden arkadaşlarımız da vardır, bu fonların bir portföy yapısı var, bu portföy yapısının özellikle ortaya koyduğu rantabilite, daha doğrusu kârlılık nasıl gidiyor? Bunun karşısında ortaya çıkabilecek risklere karşı yapılan denetim ve alınacak önlemlerin yeterliliği nedir? Tabii, bunları da herhâlde burada acil yasa yaparken bunlara paralel olarak düşünmekte fayda olduğunu düşünüyorum.

Son olarak da şunu söylemek gerektiğine inanıyorum açıkçası: Biz, Türkiye açısından adaletin kantarını maalesef yoksulun lehine çok olumlu şekilde yansıtmıyoruz. Yoksul o kantarda o adaletten, adaletin gücünden, en önemlisi her konuda eşit olarak faydalanmıyor. Ama, bir ülkede huzur istiyorsak, bir ülkede barış istiyorsak, bir ülkeye güven, bir ülkeye istikrar ve bu ülkeye gerçek anlamda yatırımcının gelip burada hem doğrudan yatırım olarak hem sermaye yetersizliğini finanse edecek bir yatırım düşüncesiyle gelmesini istiyorsak, öncelikle demokrasi ve hukuk açısından baktığınızda kuralların, hukukun herkes için eşit uygulandığı bir ülke görmek istediğini unutmamamız gerekiyor ve o mantıklı bir yasama faaliyeti içinde olmanın gerektiğine inanıyorum.

Son olarak da Türkiye, İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde 69'uncu sıradan 72'nci sıraya düştü. UNDP bugün bununla ilgili rapor da açıkladı. Ve dilerim ki neden biz İnsani Gelişmişlik Endeksi'nde geri gidiyoruz, ne anlam ifade ediyor? Özellikle İnsani Gelişmişlik Endeksi'nin Türkiye'nin bundan sonraki süreçteki hedef vizyonunda ne kadar önemli bir uyarıcı olduğunu da unutmamak gerektiğini düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çam, özür diliyorum sözünüzü kestim ama.

Değerli arkadaşlar, aslında maddeler üzerinde de... Yani geneli üzerindeki görüşmelerde de yoğun bir görüşme oldu, maddelere de geçeceğiz. Ben bitirelim, ondan sonra şey yapalım diyorum, bir yemek arası vermiyorum; bir meyve ikramı, elma ikramı var Isparta'dan, onu size ikram edelim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu, çok emrivaki bir durum.

BAŞKAN – Hayır, uygun mudur diye soruyoruz. Yani, bakın görüş ortaya koyarak onayınızı alıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Aslında, Sayın Tamaylıgil'in bu geniş açıklamalarından sonra söylenecek çok fazla bir şey kalmadı. Ancak, birkaç şeyin altını özellikle çizmek isterim. Şu anda görüşmekte olduğumuz kanun, yürütme ve yürürlük maddelerini çıkardığımızda toplam 5 madde ve bunlardan 1, 4 ve 5'inci maddeler 2020 yılına kadar, 2 ve 3 no.lu maddeler de 2017 yılına kadar uzatma maddeleri.

Şimdi, burada esasen üzerinde durulması gereken konu, örneğin, 1'inci maddedeki geçici 67'nci maddeyle ilgili olan konu, 30/12/2004 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmüş ve o zaman 2015 yılına uzatılmasıyla ilgili Parlamentoda, aşağıda, Genel Kurulda karar alınmış. Normal süresi 2006 yılına kadardı ama 2004 yılının on ikinci ayında yine bu zamanlarda görüşülmüş daha bir yıl zaman varken ve 2015 yılına kadar uzatılmış.

Şimdi, AKP sürekli aynı oyunları oynuyor, aynı numaraları yapıyor. Yani, kanun yapma biçimi, tarzı, şekli itibarıyla baktığımızda, mutlak çoğunluğun vermiş olduğu bu kibirli tutum ve davranış biçimiyle sürekli ama sürekli Komisyonu ve Parlamenti emrivakilerle karşı karşıya bırakıyor. Şimdi, bu kadar bu kanunlarla ilgili uzatmalar yapılmış ve tekrar uzatılma yapılıyor. Peki, on üç yıldır, on dört yıldır iktidar olan AKP bununla ilgili gerçek anlamda yasal düzenlemeleri neden ve niçin yapmıyor? Geçen dönemde de Sayın Şimşek de buradayken ve bugün Sayın Bakanın Müsteşar olarak katıldığı, sağında ve solunda, arkasında bulunan birçok bürokratin buraya geldiği dönemlerde hep söyledik. "Ne zaman geniş çaplı bir vergi reformu paketini getireceksiniz?" dediğimizde, "Hazırlanıyor, hazırlanıyor, hazırlanıyor; getireceğiz, getireceğiz." Dört yıldır aşağı yukarı her bütçe döneminde bunları konuştuk ve bize verilen cevap "Hazırlık yapılıyor, hazırlık yapılıyor, getireceğiz, getireceğiz, getireceğiz." Yine getirilmiyor ve yine gördüğümüz gibi 5 maddeyle ilgili kimini 2017 yılına kadar kimini de 2020 yılına kadar uzatmayla yine geçiştireceğiz. Burada o zaman insanın aklına ister istemez başka şeyler geliyor yani "Gerçekten, Türkiye'de köklü bir vergi reformuna

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 30

İhtiyaç varken neden böyle uzatmalarla süreyi geçiriyoruz?" diyoruz. Ve o zaman bizim de "Evet, bunun altında bir hinlik var, bunun altında başka hesaplar var." diye aklımıza geliyor. Ve zaten benden önceki değerli konuşmacıların da yaptıkları konuşmalarda değindikleri gibi yaklaşık olarak bu düzenlemeyle devlet, kamu ne kadar miktarda gelirlerinden vazgeçiyor, bunu bilmiyoruz. Sayın Kuşoğlu'nun verdiği rakama göre baktığımızda yaklaşık 25 milyar lira kamu gelirlerinden vazgeçiyor. Vazgeçmek bir tarafa acaba kimlere ve nasıl aktarılacak, hangi kalemlerden gönderilecek, bunu da bilmiyoruz yani. Yine bir havuz medyası mı oluşturuluyor, yeni bir yandaşlar mı oluşturuluyor, kimlere aktarılacak bu paralar bunları bilmiyoruz. Yani, yakaladığınız kamu çalışanlarından, 2,5 milyon devlet memurundan, hemen bordrosundan kesiyorsunuz, asgari ücretinden kesiyorsunuz, ondan kesiyorsunuz bundan kesiyorsunuz ama mücevher satan insanlardan bunu alamıyorsunuz, bunu tahsil edemiyorsunuz yani. Dolayısıyla, burada çok ciddi sıkıntıların olduğunu görüyoruz.

Yine, Tamaylığı'nın söylediği gibi, ceza ve güvenlik tedbirleriyle ilgili infaz kanununda bir şey... Adalet Komisyonunda görüşülmesi gereken bir şey. Mahkûmların belki çok lehine olan bir durum bu konu, bu düzenleme, uzatılma. Doğru, olabilir ama sonuç itibarıyla görüşülmesi gereken yer Adalet Komisyonunun olması gerekirken yine her zaman yapıldığı gibi, işin kolayına kaçılarak buraya, Plan ve Bütçe Komisyonuna getiriliyor. Sayın Komisyon Başkanı diyor ki: "Bu Komisyonunda 5 hukukçu var." Ondan hiçbir endişemiz yok ama usul konuştuğumuz konu, yöntem ve usul konularını konuşuyoruz; yine bunlara uyulmuyor.

Yine, buradan yoksullardan gelir vergisi, KDV, ÖTV gibi sayısız isimlerle vergi alan bir Hükûmetin, sizin deyiminizle faiz lobisine ya da rantiyeye ne kadar bir kaynak tahsis ettiğini öğrenmek istiyoruz. Bunu bugün için veremiyorsunuz ama önümüzdeki günlerde bununla ilgili çok daha geniş, ayrıntılı rakamlara ihtiyacımız var.

Bugün uygulama süresi beş yıl daha uzatılması talep edilen bu Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesinin uygulanması nedeniyle devlet, alması gereken vergilerden ne kadar vazgeçiyor, bunun da rakamlarını çok geniş bir şekilde almak isteriz. Devletin bu geçici maddenin uygulanması nedeniyle almaktan vazgeçtiği vergi miktarı kalemleri itibarıyla tam olarak ne kadardır? Ne kadarlık bir vergiden vazgeçtiğimizi dolayısıyla bu kesimlere ne kadarlık bir kaynak transfer ettiğini de öğrenmek bizim, Parlamentonun, en doğal hakkımız.

Türkiye devlet borçları için yaklaşık 50 milyar lira faiz öder. 2016 yılında devletin ödeyeceği faizin yaklaşık 55 milyar lirayı bulacağını Türkiye Büyük Millet Meclisine gelip görüşülmeyen 2016 Bütçe Yasa Tasarısı'nda gördük; görüşemedik bunu ama orada bunu görmemiz mümkün. Bankalar yılda 70-75 milyar lira faiz ödüyorlar. Hisse senedi alım satım kazançları, devlet tahvili alım satım kazançlarının ne kadar olduğunu tam olarak bilmiyoruz. Bunları öğrenmemiz gerekir. Ortada 130 milyar liraya yakın bir faiz rakamı var. Diğer vatandaşların her bir kuruş gelirinden vergi alırken bu ölçüde bir gelirin çok düşük oranda vergilendirilmesinin bu ülkenin halkına ne getirip ne götürdüğünü açıklıkla bize izah etmek ve anlatmak konumundasınız, durumundasınız.

Yine, son olarak, Türkiye, faiz ve diğer menkul kıymet gelirini daha düşük oranda vergilendirerek ya da hiç vergi almayarak cari işlemler açığının diyetini ödemektedir. Zira, Türkiye de sadece iç ve dış borçlarını değil, cari işlemler açığını da sürdürebilmek için bu diyeti vermektedir. Bunun önlenmesi için hangi tedbirleri ve hangi önlemleri almaktasınız, bunları da Sayın Bakandan duymak isteriz.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, tasarının geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz on beş dakika, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; sözlerime başlarken, önce, yapılan bütün eleştirilere, katkılara teşekkür ediyorum. Bizim size getirmiş olduğumuz tasarılar ne kadar iyi tartışılırsa, üzerinde ne kadar görüş alışverişinde bulunursak, bana göre, yasama faaliyeti, o kadar daha değer katan bir çerçeveye kavuşur.

Sözlerime başlarken, biliyorsunuz, bugün güvenlik güçlerimiz tarafından yürütülen güvenlik operasyonları sırasında 3 polisimiz şehit oldu, 2 polisimiz ise yaralandı. Öncelikle, milletimizin başı sağ olsun. Şehit olan polis kardeşlerimiz bu millet için en mukaddes olan canlarını hiç çekinmeden feda etmişlerdir, mekânları cennet olsun. Kederli ailelerine sabır ve metanet diliyorum. Ayrıca, yaralı polis kardeşlerimize ise Allah'tan acil şifalar diliyorum. Bu milletin selametine kastedenlerin asla başarılı olamayacaklarını da bir defa daha ifade edeyim. Ayrıca, tüm terörist unsurlar etkisiz hâle getirilinceye kadar operasyonların kararlılıkla sürdürüleceğini bir daha üzerine basa basa söyleyeyim. Hiçbir şekilde bu operasyonlardan en küçük bir adım bile geri atılması söz konusu değil. Bu operasyonlar sonuna kadar sürdürülecek.

Yine, bugün, gün içerisinde ifade edilen bazı değerlendirmeler vardı. O konuyla ilgili de söylemem gerekirse, güvenlik konusunda gerekli her türlü kaynak ihtiyacı bugüne kadar karşılandığı gibi, bundan sonra da karşılanmaya devam edilecektir. İhtiyaçların karşılanmasında bir sıkıntı asla söz konusu olmaz. Milletimizin gücü her şeye yeter ve her şeyin üzerindedir. Bunu da sözlerimin başında özellikle belirtmek istiyorum.

Yapılan değerlendirmelerde, geçici madde şeklinde yapılan düzenlemelerin tekraren uzatılması hususu esas olarak eleştirildi, "Keşke bu düzenlemeler asıl düzenleme olarak, bir reformun parçası olarak getirilseydi." şeklinde değerlendirmeler oldu. Özellikle geçici 67'nci madde bağlamında ifade etmem gerekirse, geçen sene Medise sevk etmiş olduğumuz Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı içerisinde bu geçici 67'nci madde düzenlemesi kalıcı olarak bir madde şeklinde düzenlendi ve Komisyonumuza kadar geldi. O dönemde alt komisyona sevk edildi ama alt komisyon görüşmeleri yapılamadı. İnşallah önümüzdeki günlerde Hükûmet olarak yenilediğimiz bu kanun tasarısının, Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nın içerisinde menkul sermaye gelirlerinin vergilendirilmesi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 31

konusunu esas Gelir Vergisi Kanunu içerisinde uzun uzadıya zaten değerlendiririz. Alt komisyon çalışmalarında da bu ifade edilen görüşler tekrar tekrar orada ifade edilir. İlk belirtmem gereken husus bu.

Yine, Gelir Vergisi Kanunu'yla ilgili tasarının içerisinde yer alan birkaç konu aynı şekilde Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı'nın içerisinde esasen var ama ister istemez Gelir Vergisi Kanunu'nu Meclisten henüz geçirmediğimiz için ve bu düzenlemeler de 31/12/2015 tarihinde sona erdiğinden bu düzenlemeyi yapma ihtiyacımız var.

Sayın Böke FED kararı çıkacak mı diye acele ediliyor şeklinde bir değerlendirmede bulundular. Aslında biz geçici 67'nci madde düzenlemesiyle ilgili sürenin uzatılacağını aylar öncesinden ifade ettik çünkü bu, piyasalarda bir noktada –süre- sona yaklaşıldığı için konuşulan bir konuydu. O zaman Mehmet Şimşek Bakanımız da, ben de Genel Başkan Yardımcısı olduğum sürede bu maddenin süresinin uzatılacağını daha önce ifade ettik. Dolayısıyla böyle bir aceleyle, bir telaşla yapılmak istenen bir düzenleme olmadığını söylememde fayda var.

Bu düzenleme... Hepimiz biliyoruz ki, oturduğumuz yerler bazen değişiyor. Bazen Sayın Bakanımız orada oturuyor, ben burada oturuyorum yani konumlarımız değişiyor ama ben inanıyorum ki Sayın Bakan burada otursaydı, bugün Cumhuriyet Halk Partisinin de Maliye Bakanı olsaydı en az benim kadar bu maddenin süresinin uzatılması gerektiğini savunacaktı. Akademik değerlendirmeler veri olsa da, akademik değerlendirmeler önemli olsa da hayatın gerçekliği karşısında bazı düzenlemelerin ülkenin ihtiyaçları çerçevesinde yapılması gerektiğini her şekilde biliyoruz. Örnek vereyim: Erhan Usta Bey de herhâlde Milliyetçi Hareket Partisinin Maliye Bakanı olarak buraya otursaydı bu düzenlemeyi pekâlâ savunacaktı. Hani, bunu bir şey olarak görün, farklı bir anlamda değil, olumlu anlamda değerlendirin. Hepimiz biliyoruz, zaman zaman Hükümet olmanın getirdiği gerçeklikler ve ihtiyaçları biliyoruz. Her zaman için söylenebilir. Sermaye üzerindeki vergilemenin vergi adaleti bakımından mutlaka değerlendirilmesi lazım. Bunları yadsımıyorum. Ülkelerin durumlarına göre, ihtiyaçlarına göre, sermaye ihtiyaçlarına göre kendine göre bir vergileme rejimi oluşuyor. Aslında burada şu anda menkul sermaye iratlarıyla ilgili mevcut bir uygulama var, stopaja dayanıyor ama mesela kurum kazançları bakımından, aslında, yerli kurum, sermaye şirketleri bakımından bakıldığında, stopaj sıfır olmakla birlikte bir sonraki aşamada kurumlar vergisi matrahına dâhil ediliyor. Dolayısıyla farklı farklı vergileme rejimleri geçici 67'nci maddenin içerisinde saklı.

Onun için bu maddenin uzatılması, genel ekonomik çerçeve içerisinde, global, finansal piyasaların akışkanlığı içerisinde değerlendirilmesi gereken bir konu. Onu peşinen ifade edeyim. Hepimiz biliyoruz. Ülkenin ihtiyaçları şu anda bunu gösteriyor ama bugünün ihtiyaçları anormal bir duruma ilişkin bir ihtiyaçtan değil, tamamıyla normalleşmeye dayanan, normalleşen bir ekonomik yapı içindeki bir ihtiyaçtan kaynaklanıyor.

Ne şu anda gösterge tahvil faiz oranımız yüzde 96 -2001 yılında- ne de gösterge tahvil oranımız yüzde 62,7. Ne kadar bize uzak geliyor, değil mi? 62,7 bu ülkede nominal faiz oranının ödendiği dönemlerden geçmiştiz. Şimdiki ifade ettiğimiz rakamlar onun biraz üzerine çıktığı zaman ciddi anlamda kaygı ifade ediyoruz ama dilerim ki... Bu ülkede nominal faiz oranlarının yüzde 62'lerde, reel faiz oranlarının yüzde 25'lerde olduğu dönemleri bu ülke yaşadı.

Yine, sayın vekillerimiz bahsettiler, bir ülkeye gelecekseniz yatırım, güven ortamında gelir, güven ortamında. Buna yüzde yüz katılıyorum. Güven yoksa o ülkeye yatırım gelmez. O zaman sormak lazım. 1995 ile 2002 yılları arasında, bakıyorsunuz, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının tutarı ortalama 1 milyar dolar. Yani o dönemde bu ülkenin ekonomik koşulları öyle bir koşul ki bu ülkeye getirip de kimse yatırım yapmıyor. Bunları da ifade etmek lazım.

Yine, faizden bahsediyoruz, ranttan bahsediyoruz ve bunun kötü bir şey olduğunu söylüyoruz. Biz de bunun kötü bir şey olduğunu söylüyoruz ve bütçeden faize ne kadar para veriyorsanız kötü bir ekonomi politikanız vardır, ekonominizin temelleri sağlam değildir, bütçenin kaynaklarını siz millete değil, başkalarına aktarıyorsunuz. Peki bu güzelse, bu doğruysa...

Peki gerçekler neyi gösteriyor? Onu da ifade edeyim: Bu ülkede 2002 yılında toplanan her 100 liralık verginin 85 lirasını biz faize veriyorduk. O zaman iyi miydi? O zaman kötüydü, değil mi? Yani 100 lira vergi topluyorsunuz, 85 lirasını faiz olarak veriyorsunuz. Bunu konuşalım. Faiz üzerindeki vergiyi konuşalım ama ondan önce bunu da konuşmamız gerektiğini bilelim.

Yine, bütçe giderlerinden, bakın, 100 liralık bütçe harcaması yapıyorsunuz. Bunun 43 lirasını faize ödüyorsunuz, geri kalan 57 lirayla vatandaşa iş, aş, yatırım yapmaya çalışıyorsunuz. 2000'lerin başında böyle bir ekonomik görünüm vardı ve o zaman ödenen bu faizler gerçekten milletin sırtında kambur olmuştu ve bugün Türkiye, eğer hâlâ 50 milyar TL'lik bir faiz ödüyor ise bakın, nominal olarak 50 milyar lira faiz ödüyoruz ama 2002 yılında da bu, nominal olarak 50 milyar liraydı. Dolayısıyla...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İbrahim Bey, retrospektif bakış değil mi? Hep böyle geliyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır şimdi, nereden baktığımıza bağlı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - İbrahim Bey'in eleştirisiydi Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii.

Hayır, nereden baktığımızı söylüyorum. Yani bugün 50 milyar lira faiz ödüyoruz. Ben hâlâ, yıllardır söylüyorum bunu, bütçeden 50 milyar lira faiz ödenmesi bile yüksek. Bizim bunu daha da azaltmamız lazım, daha da düşürmemiz lazım. Eskiden işte 43 lirasını faize öderken şimdi bütçenin yüzde 10'unu faize ödüyoruz. Hâlâ yüksek, düşüreceğiz ama bir de geriye dönüp düşünelim. Zamanında bu kadar faiz öderken bu faizlerin ödenmesine neden olan borç stoku nasıl oluştu? Bu borçlar nereden geldi? 1990'lı yılların koşullarını tekrar hatırlatalım. Zaman zaman bize "Geriye dönmeyin." deniliyor; katılıyorum. O dönemin koşulları içerisinde, çok daha akademikçe de olabilir veya reel hayatın içinden gelerek de, siyasetçi olarak da değerlendirmelerde bulunabilirsiniz ama faizin bir ekonominin belini kiran en önemli faktör olduğunu bilelim, faizin vergisinden önce kendisini tartışalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 32

2002 yılında esnaf gidip bir iş yeri açmak istediğinde, bir yatırım yapmak istediğinde Halk Bankasından yüzde 62 ile esnaf kredisi alıyordu. Şimdi biz artık bu faizleri 3'lerde, 5'lerde konuşuyoruz. Dolayısıyla faiz konusuna sadece bir vergileme oranı veya beyan meselesi olarak bakarsak o kısmı itibarıyla sizinle katıldığım noktaları olur. Artan oranlı bir vergileme vergi adaletinin olmazsa olmazıdır buna bir şey demiyorum ama bugün gün boyunca faizin kendisini tartışmadık, faizin ekonomide meydana getirdiği hasarların 2000'li yılların başında Türkiye ekonomisini ne hâle getirdiğini tartışmadık. Onlar son derece önemli.

Yine birkaç şey söyleyeyim yani "güven" dedik. Bakın, güven çok önemli. Yani 2000'li yılların başında, 2002 yılında iç borçlanmaya çıkıyorsunuz Hazine olarak, ortalama borç stokunun vade süresi dokuz ay. İnsanlar dokuz aydan sonrasını göremiyorlar. Böyle bir şeyden bahsediyoruz. Şimdi yetmiş iki aydan bahsediyoruz arkadaşlar, yetmiş iki aydan bahsediyoruz. Hani ay olsun diye... Yıl söylersem belki farklı anlaşılır ama dokuz ay nerede yetmiş iki ay nerede?

Yine iç borç stokunun vadeye kalan süresi sadece on iki ay yani bir yıldan fazla kamu olarak borçlanamıyorsunuz. Şimdi biz bunu elli altı aya çıkarmışız. Bunları da görmek lazım. Bütün bunlar, bu meseleler, vergi konusundaki yaptığınız, faiz ve rant söylemi üzerinden yaptığınız eleştirileri yadsıdığım anlamına gelmiyor ama hep beraber ilk yapmamız gereken şey faizi oluşturan faktörleri olabildiğince ortadan kaldırmak, hem kamu ekonomisi için hem özel sektör için faiz yükünü çok daha aşağı seviyelere, katlanabilir seviyelere getirmek. İster istemez tabii ki mukayese yaparken olumlu bir trendin uzun yıllardır bu ülkede yaşandığını ve faiz yükünün artık millet için bir kambur olmaktan çıktığını ve daha da düşürülmesi gerektiğini bir defa daha ifade edeyim.

Süremi daraldığını düşünerek hızlı hızlı birkaç görüş ifade edeyim. Bu kanun tasarısı konusunda ben Maliye Bakanı olarak Bakanlar Kurulunda tüm bakanlarımıza, Sayın Başbakanımıza, Bakanlar Kurulu üyelerimize tasarının içeriği hakkında bilgilendirme yaptım. Dolayısıyla huzurlarınıza gelen tasarının bütün detayları hakkında Sayın Bakanlar Kurulu üyelerimiz bilgi sahibidirler. Kurumlarımızla Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı çalışırken bu konular görüşülmüştür, ortak sunum toplantıları yapılmıştır. Hükümet programımızda "İstisna, muafiyet ve indirimlerin gözden geçirileceği" ifadesi yer almıştır. Bizim programda yer alan bu hedefimizin temelinde sosyal ve ekonomik yani başlangıçta öngörülen sosyal ve ekonomik amacı karşılamayan istisna ve muafiyet ve indirimlerin kaldırılması öngörülmüştür. Bakanlık olarak da yaptığımız çalışma, bütün kamu kurumlarından ilgisine göre bilgileri aldık.

İstisna neden konulur? Bütün ülkelerde vergi istisnaları olur. Bütün ekonomilerde vergi istisnaları olur, indirimler olur, muafiyetler olur. Niye olur? Bir sosyal veya ekonomik amaç güdülür. Etnaf muafiyeti niye var? Ee, küçük esnaf vergi konusunda vergisel yükümlülüklerini yerine getiremeyecek kadar küçük bir iktisadi faaliyet yürüttüğü için esnaf muafiyeti de vardır ve bizim dönemimizde sosyal devlet uygulamaları bağlamında dolaylı vergilerde, özellikle temel gıda, tekstil, eğitim, sağlık gibi alanlarda düşük ve orta gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünün azalması noktasında önemli inisiyatifler alınmıştır ve vergi oranları düşürülmüştür.

"Sosyal devlet" deyince AK PARTİ hem getirdiği programlar itibarıyla hem de sağladığı vergisel teşvik, istisna ve indirimler itibarıyla bundan önceki... Biraz kendimizi de övelim yani açıkçası hiçbir örnek gösterilemeyeceğini düşünüyorum. Vatandaş evinde, sokakta, okulda, hastanede, eğitim kurumunda, devlet dairesinde sosyal devleti ilk defa bu dönemde yaşadı, ilk defa bunu hissetti. Hastaneye gitti bunu hissetti, yetim kaldı bunu hissetti. Fakirse elinden tutan bir devlet olduğunu düşündü ama devlet, insanları fakirleştirmede bu dönemde. Hani bazen de söyleniyor, gelir dağılımı şöyle oldu, fakirlik böyle oldu... Sonuçta istatistiklere bakıldığında, AK PARTİ döneminde hem gelir dağılımının göstergesi olan göstergelere baktığımız zaman gelir dağılımı göstergelerinin iyileştiğini görüyoruz ama bence daha önemli gösterge aslında yoksulluk göstergeleridir, mutlak yoksulluk göstergeleridir. Düşünebiliyor musunuz AK PARTİ iktidara geldiğinde -bakın bunu lütfen özellikle üzerine basa basa söylüyorum; bu istatistik- günlük 2,15 dolar altı geliri olan fert oranı yüzde 3' müş, sıfır şu anda, sıfır. Günlük 4,3 dolar altı geliri olan fert oranı yüzde 30. Bakın, Türkiye'den bahsediyoruz, faizden bahsediyoruz, ranttan bahsediyoruz yani bütçenin yüzde 85'inin, verginin yüzde 85'inin faize gittiği bir dönemde nüfusun yüzde 30'u mutlak yoksulluk dediğimiz 4,3 doların altındaymış.

Geliyorum 2015'e; 2015'de bütçenin sadece yüzde 10'u, yüzde 9'unun faize gittiği bir yerde bu sefer bu günlük 4,3 doların altındaki fert oranı sadece 1,62'ye düşmüş yani yüzde 1 mertebesine düşmüş. Demek ki eğer ekonomiyi iyi yönetirseniz, ekonominin temellerini sağlamlaştırırsanız o zaman faize, rantiyeye giden para azalır vatandaşa, millete dönen para artar. Onun için AK PARTİ bütçeleri her zaman için hizmet bütçesi olmuştur, millete hitap eden bütçeler olmuştur. Ee, nitekim zaten burada istediğimiz kadar tartışalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İnsani Gelişmişlik Endeksi yalan mı söylüyor Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok şöyle; İnsani Gelişmişlik Endeksi dedik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geriye doğru gidiyoruz; 72'nci sıradayız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok şöyle, hayır hayır şöyle: İnsani Gelişmişlik Endeksi...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle bir anlatıyorsunuz ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şöyle... Sayın Vekilim, bir müsaade edin.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Biz demiyoruz, UNDP söylüyor!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle... Hayır, hayır, şöyle:

BAŞKAN – İnsani Gelişmişlik Endeksinin farklı parametreleri var.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Süreyya Bey "Parametrelere göre" diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle arkadaşlar, değerli arkadaşlar, UNDP'ye niye gidiyorsunuz? Daha yakın göstergelerimiz var. Halk, millet, millet en büyük gösterge. Millet ne diyor?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Millet korkuyla oy verdi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 33

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1 Kasım'da ne diyor?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Korkuyla oy verdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika ama bakın:

MUSA ÇAM (İzmir) – 7 Haziran'da ne yaptınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, millet 1 Kasım'da...

MUSA ÇAM (İzmir) – 7 Haziran'da ne yaptınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bundan önce, bundan önce 11 seçim geçirdik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Millet terör korkusuyla oy verdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle bir toparlamama müsaade edin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, rakamlar bölümüne gelin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Toparlamama müsaade edin.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siyasi bölümüne girmeyin şimdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, doğru. Toparlamama müsaade edin.

Hakikaten fakirlikle mutlaka mücadele etmemiz gerekiyor, yoksullukla mücadele etmemiz gerekiyor, gelir dağılımını düzeltmemiz gerekiyor. Bugüne kadar yaptığımız çok iyi şeyler var ama yetmez. Daha fazla şey yapmamız lazım. İnşallah bu dönemde gerçekleştireceğimiz... Hükümet programında olan, eylem planında olan ete kemiğe bürünmüş reformları inşallah en kısa sürede hayata geçireceğiz. Sizlerin de...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Avrupa Birliği müktesebatıyla ilgili ne çalışma yaptınız Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, bugün açılan fasılla ilgili hazır mıdır herhâlde Bakanlık değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz bakın, bu konuyla ilgili özel bir Bakanlık olan bir Hükümetiz. Yani biz bu görüşmelere başladıktan sonra bu konunun kurumsal alt yapısı, kurumsal hafızası ve sürekli takibi olsun diye...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, hayır yeni açılan fasıl ekonomi ve parasal politikalar da onun için soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazırız, hazırım, merak etmeyin. Yani Avrupa Birliği “kapatalım” derse biz kapatmaya hazırız yeter ki onlar başka saiklerle kapatma konusunda farklı bir yaklaşım sergilemesinler. Orada da çok güzel bir atmosfer var yani Avrupa Birliğiyle olan süreçte önümüzdeki dönemde daha güzel gelişmeler olacağına ben inanıyorum.

Ekonomimizin kırılganlıkları bağlamında baktığım zaman, birçok gelişmekte olan ülkeye nazaran temelleri sağlam. FED kararı yarın gelecek ama o konuyla ilgili de Sayın Başbakanımız açıklamalar yaptı, her türlü hazırlıklarımız tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Birkaç şeyi daha söylememe müsaade edin, birkaç dakika bana müsaade ederseniz buradaki sorulardan cevaplamadığım...

BAŞKAN – Hayır, size süre veririm şimdi Musa Bey de süre isteyecek, o yüzden.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Bülent Bey'in yaptığı analizi aslında kendisiyle arada konuşmak isterim. Yani, 20-25 milyar liralık bir vergiden vazgeçtiğimiz şeklinde bir değerlendirmeniz oldu. Hani, ben de arkadaşlara “Ya, eğer vergi 25 milyar liraysa bunun isabet ettiği faiz nedir, faizin isabet ettiği ana para nedir, buna bakmamız lazım...” Böyle bir yolla vergiden brütleşmeye doğru gittiğim zaman yani o rakama ulaşmıyoruz bir türlü.

ERHAN USTA (Samsun) – Vergi oranında ne alıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 27 alıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Neden? Ama, bakın, bu soruyu soruyorsanız etki analizini getirmek zorundasınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır, sizin... Hayır, şöyle... Ona da teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, onu baştan getirecektiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii ki ben o yorumu yaparım ve doğru bir yorum da.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, bu etki analizi konusunda benim size cevap verecek hiçbir şeyim olamaz. Hakkınız, 5018 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi açık, Başbakanlığın bu konudaki yönetmeliği açık. Bizim eğer buraya getirdiğimiz bir yasada söylediğiniz şekilde eksikliğimiz varsa bunu herhangi bir şekilde bir gerekçe... Ama, şunu söyleyebilirim: Geçen dönemde aslında Maliye Bakanlığı olarak yapmaya başlamıştık, hatırlarsanız size her bir maddeyle ilgili bir doküman üretiyor idik, orada da bunun maliyetlerini hazırlayıp size arz ediyor idik. İnşallah, bundan sonra o konuda...

Bakanlık olarak hassasiyet gösterme konusundaki yaklaşımı da ifade edeyim. Gösterdiğiniz hassasiyet son derece doğru bir hassasiyet, madem bir kural var, ona en başta bizim uymamız gerekiyor. Belki idari kapasite noktasında gerekli hazırlıkları yapamadık. Zaten bu düşünceden hareketle eylem planımızda en baştaki eylemlerden bir tanesi, Başbakanlık bünyesinde bu konularla ilgili bir çalışma zeminin oluşturulması ve Başbakanlık üzerinden yapılacak çalışmalarla bu konudaki idari kapasitenin süratle oluşturulması konusu da ifade edildi.

Uzattıysam özür diliyorum.

Değerli Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah. Sayın Bakanım, ben teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 34

Değerli arkadaşlar, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesinin ondokuzuncu fıkrasında yer alan "31.12.2015" ibaresi ile geçici 68 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2020" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok ama...

ERHAN USTA (Samsun) – Bilgi alalım. Neleri değiştiriyor?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan, 1'inci maddede yapılan düzenlemelerle ilgili bir kısa bilgi.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Malumualiniz, geçici 67'nci madde 1/1/2006'dan itibaren yürürlüğe girdi, 31/12/2015 tarihi itibarıyla sona eriyor. Geçici 67'nci maddede esas itibarıyla 19 fıkra var. Bu 19 fıkradan şu an 3 temel fıkra stopaj hükümlerini düzenliyor, diğer fıkralarda ise maddenin usul ve esaslarıyla ilgili düzenlemeler var. Bu maddenin 31/12/2015 tarihi itibarıyla sona ermesi nedeniyle 1'inci fıkra kapsamında yapılacak stopajların yapılamama durumu var. Ayrıca, ilgili fıkroda menkul kıymet ve değer artış kazançları üzerinden hem elde tutma süresi içinde hem de bunların alım-satımları hâlinde yapılacak stopaj hükümleri düzenlenmiş durumda. 2'nci fıkrasında ise, doğrudan özel kesim ihraççıları da dâhil olmak üzere, ihraç edenler tarafından her nevi tahvil ve menkul kıymet kazançları üzerinden yapılacak stopaj hükmü düzenlenmiş durumda. 4'üncü fıkrasında ise, mevduat faizleri, döviz tevdiat hesapları, katılım bankalarının ödenen kâr payları ve repo kazançları üzerinden yapılacak stopaj hükümleri düzenlenmiş durumda. Bunlarla ilgili stopaj uygulamasının uzatılması öngörülmüyor.

Geçici 68'inci maddede ise, Jokey Kulübü tarafından jokeylere, jokey yamaklarına ve antrenörlere yapılan ücret ödemeleri üzerinden yüzde 20 oranında stopaj yapılması öngörülmekte. Bu düzenlemenin de uzatılması 1'inci maddeyle sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Maliye Bakanlığımız Muhasebat Genel Müdürlüğü kamu hesapları bülteni diye bir bülten çıkarttı. Ben bu bülteni ilk kez 1989 yılı Mart ayında gördüm, o zaman ince bir bültendi, bu sonra biraz kalınlaştı. Bu bültende harcama tarafına ilişkin bilgilerin arttığını biz gördük zaman içerisinde, 1989-2015, yirmi altı yıl olmuş fakat gelir tarafına ilişkin bilgilerde hiçbir artış olmadı. Yani, ilave hiçbir bilgi neredeyse, hemen hemen... Ufak tefek olmuş olabilir, belki işte tahakkuk, nakit bilgisi olabilir ama verginin, mesela vergi harcamaları anlamında, mesela -atıyorum- katma değer vergisinde vergi dilimlerinin her birinin gelir içerisindeki payı anlamında, işte bu stopajlar, şunlar, bunlar falan filan, bu konularda çok fazla bir gelişme olmadı. Bu, Maliye Bakanlığında ben teknisyenken de çok sık gündeme getirdiğim bir konudur. Bu vergi harcamaları meselesi, bugünkü konuştuğumuz meselelerin yani faiz özelinde değil de vergi harcamaları üzerindeki meselenin, rahmetli Adnan Kahveci -ikisi de rahmetli oldu- Maliye Bakanı, Altan Tufan Gelirler Genel Müdürüken de onlara sorulduğunu, onların da "Efendim, bu konuda çok hızlı çalışacağız, inşallah bu konularda kurumsal kapasitemizi geliştireceğiz, bu işleri yapacağız." dediğini burada ben uzman yardımcısıyken hatırlıyorum. Şimdi, bugün geldiğimiz noktada aynı noktadayız, yirmi altı yıl geçmiş bu konuda Maliye Bakanlığımız ve nihayetinde Türkiye kendisini geliştirmemiş. Bir tek bir konuda bir farklılık oldu benim o günden bugüne bildiğim. Bu bütçe kanunu tasarılarına şöyle bir tablo koyduk: Vergi türleri itibarıyla toplam vergi harcaması tahminleri yani tahmin yapılabilenler, 2018'e kadar da hatta burada tahmin var yani 2016, 2017, 2018 fakat bunların -şimdi bir şey söylemek istemiyorum sağlığına ilişkin ama- geçmişine ilişkin bir şey yok yani "Önümüzdeki döneme ilişkin şu kadar bir vergi harcaması olacak." diye, mesela, 2016 için 28 milyar liralık bir vergi harcaması bu kadük olan bütçede öngörülmüş. Ancak, hadi 2015'te de vardı bu tahmin olarak fakat 2015'te, 2014'te bunun gerçekleşmeleri ne oldu şeklinde bir çalışma yok. Bu çalışma kolay bir çalışma olmayabilir, bunu kabul ediyorum ancak literatür bu tür çalışmalarla dolu, yoksa hiçbir politikanın etkisini analiz edemezsiniz o zaman. Yani, her şeye yeni bir şey yapacaksınız, onun bir etkisini... Etki analizi diye bir kavram olmazdı eğer bu çalışmalara biz "Yapılamaz." dersek. Dolayısıyla, bu anlamda, bizim siyasetçiler olarak kurumlarımızın bu konuda kapasitelerini... Ben Maliye Bakanlığımızın bu konuya ilişkin görüşlerini takdirle karşıladığımı da ifade edeyim yani en azından "Bu bizim eksikliğimizdir, yapmamız gerekir." dedi. Yani, yirmi altı yıl önce de duymuş olsak da bir başka maliye bakanından ama bugün en azından yine dedi. En azından Sayın Başkan, sizin gibi itiraz etmedi "Bu iş olmaz." diye. Yani, o anlamda bu çalışmalar yapılabilir, literatür bu çalışmalarla doludur, Türkiye'de bu çalışmalar yapılmıştır. Kalkınma Bakanlığında bizim değişik şekillerde yaptığımız çalışmalar var bunlarla ilgili ama çok daha kalitesini bizim yapmamız lazım. Burada yapılamayacak hiçbir şey yok.

Şimdi, süre uzatım meselesi... Bakın arkadaşlar, yani tekrar bunu 2020'ye kadar uzatıyoruz. Burada bir tane sayın vekilimiz dedi ki: "Ya, on beş günde bu yapılamayacağı için getirildi." filan. "Yani, on beş günde yapılamayacağı için getirildi, işte seçim vardı..." Seçim filan değil, bunlar ta geçen yıl düşünülmeliydi. Nitekim düşünülmüş, Gelir Vergisi Yasası'na da bu kalıcı madde olarak konulmuş. Burada 2 tane itirazım var. Bir: Bunun geçici maddelerle olmaması, en azından orada kalıcılıştırma niyeti olmuş fakat o gün yapılamadı diye bugün tekrar 2020'ye kadar bunu uzatmamız gerekmiyor. Yani, hiç olmazsa "2016'ya kadar, 2016 sonuna kadar, 2017 başına kadar yapalım." denilebilir. Bir yıl içerisinde biz bunları kalıcı madde hâline getireceğiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 35

Fakat, diğer bir itirazım benim, madde üzerinde de bunu o yüzden tekrar gündeme getirmek istiyorum: Bizim artık burada beyan usulüne geçmemiz lazım. Bunları düzgün ülkelerde yani finansal piyasaları gelişen ülkelerde... Biliyorsunuz, İstanbul Finans Merkezi Projesi'ni de yürüten bir Hükümetimiz var, bir Türkiye'miz var, ben de bu işlerde bir hayli çalıştım. Yani, eğer biz Türkiye'yi veya İstanbul'u bir finans merkezi hâline filan da getirmek istiyorsak bunun yolu böyle stopajlardan filan geçmiyor. Dünyaya bakın, finans merkezinde sıralamaya girmiş ilk 5, 10'daki ülkelerin hiçbirinde bu stopajlar yoktur. Yani böyle stopajla filan finans merkezi, sermaye piyasası genişlemesi, gelişmesi filan olmuyor dolayısıyla... Fakat tabii, üzüntüm şu: 2006'da... Sayın Bakan 2002'ye filan gidiyor da 2002'ye filan gitmenin gereği yok yani oradaki bütçe yapısının bugünden daha iyi olduğu filan gibi bir şey yok yani temel makro... Kırılganlık anlamında 2002'nin ben bugünden daha güçlü olduğunu iddia ediyorum ama bütçe anlamında, bütçenin sıkıntıları anlamında... O yüzden zaten sıkı maliye politikası programları uygulandı 2000'in başından itibaren, yani Türkiye'nin o sıkıntılarını aşmak için ama 2006'da konuşabildiğimiz konuyu... Burasının önemli olduğunu düşünüyorum ben, 2006 yılında, yine bu Hükümet döneminde Türkiye "Biz beyana geçmeliyiz artık."ı tartışırken hatta genel ağırlık o şekildeyken bugün hiç tartışmadan yani böyle tamamen kabullenmiş bir şekilde "Biz stopajı bir beş yıl daha uzatalım." diyoruz. Ne oldu? Hani, Türkiye'nin makroekonomik temellerini nasıl güçlendirdik biz? Bu güçlü bir makroekonomik temel anlamına mı geliyor? Yani FED kararları var diye bir başka ülkede beyan usulüyle... Ha, bunun yapılamayacağını ben de biliyorum, o konuda Maliye Bakanı haklı yani şu anda yapılması... Zaten eleştirim de o, Türkiye'yi niye biz bu kadar kötü yönettik de -Türkiye'nin ekonomisini- bugün bunlar yapılamaz hâlde oluyor, 2006'da yapılabileceğini konuştuğumuz hâlde? O yüzden, 2002'nin bütçe göstergelerine giderek hiçbir şekilde bu eleştiri karşılanmaz.

Şimdi, "Efendim, işte, biz bunu yaparsak, beyana geçsek, müterakki oran olursa, oranlar artarsa bunların bir kısmı... Efendim, işte, kendi borçlanmanın maliyetini artırırınız, nihayetinde bütçeden çıkar." Bu güçlü bir savunma değil. Burada verginin bir defa yansıtılması meselesi vardı, bunun birebir yansıtacağını düşünmememiz lazım. İkinci konu, burada enstrümanlar arasında bir eşitliğe genelde bakılır. Yani kimisi bizim yükümüzdür ama kimisi bizim yükümüz değildir yani oradan bir vergi aldığınızda size bir yük olarak o gelmez. Dolayısıyla, genelde finansal piyasalardaki enstrümanların oranlarında bir eşitleme ihtiyacı veya işte, dengesizlik olmasın; bu bir ilkedir, İstanbul Finans Merkezi Projesi'nde de bu ilkeyi biz koyduk o zaman. Dolayısıyla, bu çerçevede baktığımızda, bir kısmı bize yansıtılabildiği miktarda gelecektir belki yük olarak ama önemli bir kısmı bize gelmeyecektir. Bunu sırf böyle, hani bu şekilde söylemenin de çok fazla doğru bir şey olduğunu düşünmüyorum.

Şimdi, yurt içi tasarrufların artırılması hayati bir konudur. "Yurt içi tasarruflar artırılınca kadar sermaye kazançlarını biz bu şekilde götürelim." dersek bu da hayati bir hata olur, bu hataya düşmemek lazım. Yurt içi tasarrufların artırılması ekonominin gelişmesi açısından da bu işlerin yapılması bir zarurettir. O yüzden, ben bu şekilde bu madde kapsamında 2020'ye kadar bunların uzatılmasının doğru olmayacağını, hatta bu anlamda hem bu sürenin -eğer bir zaruret varsa, FED kararlarından Türkiye'nin çok etkileneceğinden filan endişe ediyorsak- daha sınırlı olmasının doğru olacağını düşünüyorum. Tabii, burada şimdi...

Yani bu konulara girmek çok yerinde değil ama özelleştirme konusu filan da tartışıldı. Bunlar böyle hakikaten gelişigüzel konuşulacak meseleler filan değil ama ben mesela TELEKOM özelleştirmesiyle ilgili yaptıracağım bir çalışmayı burada çok yüzeysel olarak bilgilerinize aktarayım: Biz TELEKOM özelleştirmesini yaparken, o günkü yönetim, yönetim kurulu "Ya, bu TELEKOM elimizden gitti, gidiyor; yani TELEKOM sıfıra inecek, sıfıra inmeden bu malı elimizden çıkartalım." şeklinde bir anlayış içerisinde TELEKOM'u özelleştirdik. Yani siz düşünebiliyor musunuz, elinizde bir mal var "Bu malın üç gün sonra değeri gidecek yani yok parasına satayım." gibi bir anlayış içerisinde... Çünkü bunun böyle olacağına değişik çalışmalarla o arkadaşlar ikna edilmişti fakat öyle olmadığını gördük...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Vekilim, ben bir şey sorabilir miyim? Bu, özelleştirme mi yoksa imtiyaz sözleşmesi devri midir TELEKOM?

ERHAN USTA (Samsun) – Onun da ne olduğu belli değil çünkü şu anda o mahkemelik, uluslararası tahkime gidecek o konu, yani çünkü alan adamlar çıktılar, dediler ki: "Biz bunu her şeyiyle birlikte aldık." Ondan sonra devlet tarafı, satanlar da, yani yönetim de öyle dedi fakat Danıştayın birtakım görüşlerinden sonra şimdi bir kamu idaresi orada çark etti...

BAŞKAN – Yirmi sene, değil mi efendim?

ERHAN USTA (Samsun) – Evet.

...dedi ki: "Burada tamamı verilmedi, kiralamalı, alt yapının..." gibi bir nokta var. Orada zaten başımıza epeyce bir sıkıntı gelecek ama işin o kısmında değilim.

BAŞKAN – Bunun için devlet ödeme yapıyor zaten, değil mi o sistem içerisinde? TÜRK TELEKOM'un devlete yapmış olduğu ödemeler var herhâlde gelirleri üzerinden.

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, Türk TELEKOM'un bir...

BAŞKAN – Yok mu?

ERHAN USTA (Samsun) – Yok, yok, hayır.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yok, gayrimenkulleri satıyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Şey için temettü yani bizim hissemize düşen kısımdan temettü alıyoruz sadece o, kârlarından.

Fakat bunun böyle olmadığını gördük yani bize "Sizin elinizdeki malın değeri sıfıra inecek, bunu bir an evvel satın." raporları geldi -o günkü yönetime- ve bu şekilde, bu anlayış içerisinde... Varsa bunun tersini iddia eden oturup tartışalım, ben o çalışmaları da tekrar bulabilirsem veya çalışmaları da şey yaparız. Türkiye Cumhuriyeti devleti üç buçuk yıl içerisinde elde edeceği gelire TELEKOM'un yüzde 55 hissesini özelleştirmiştir. Yani, daha doğrusu, tamamı anlamında, yüzde 100'ü özelleştirilse üç buçuk yılda,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 36

sadece üç buçuk yıl parayı erken alma bedeli karşılığında TELEKOM özelleştirilmiştir. Bunun da tutanaklara geçmesi açısından önemli olduğunu düşünüyorum ve vurgulamak istedim.

Şimdi, dolayısıyla, yoksulluk meselesi filan... Tabii, Sayın Bakan, burada o göstergelerin nominal olduğunu, o dolar cinsindeki şeylerin nominal olduğunu göz ardı etmemek lazım, bunlar dolardan, böyle ta on yıl öncenin doları ile bugünkü 4 dolarları mukayese etmemek lazım. Oraya gitmeye gerek yok, 2012 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bir çalışma yaptırdı gayet de bilim adamlarına, akademisyenlerine. Bu çalışma Bakanlığın web sayfasına da konuldu. Orada 2012 yılı itibarıyla Türkiye’de 22,3 milyon yoksul olduğu söylendi. Daha sonrasında bu çalışma biraz kullanılmaya başlanınca çalışmayı oradan kaldırdılar ve şu anda çalışma ortada yok. O gün indirmiş olanlar... Bizim elimizde var, isteyen olursa onlara biz bu çalışmayı takdim edebiliriz ama Türkiye’de var olanı böyle karartarak, ederek yoksulluğu önlemiş gibi bir anlayış yanlış bir anlayıştır. Yani, doğruyu da yapılan iyi işleri de söyleyelim ama sıkıntılarımızı da söylememiz lazım ki biraz ileriye gidelim. Yani, her şey böyle güllük gülistanlıkmiş gibi bir tablo çizmenin de ben doğru olmadığını düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, konuşmanızda gelir ve kurumlar vergisini birleştiren bir vergi reformunu tekrar gündeme getireceğinizi söylediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şu an Mecliste, komisyonda şu anda.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Komisyonda, onu tekrar gündeme getireceğinizi söylediniz.

BAŞKAN – Yenilenecek yani efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, burada “31/12/2015” ibaresi “31/12/2020” şeklinde değiştiriliyor. Şimdi, bu, tezat olmuş olmuyor mu? Yani, madem böyle bir düşünceniz var o zaman neden 2020’yi getiriyoruz? Yani, hem de iktidarın süresini de aşan bir süre vermiş oluyorsunuz.

Ayrıca, “Etki analizi konusunda yanlış yaptık.” dediniz, kabul ettiniz, onu tekrar sormuyorum ama bazı yerlerde beş yıllık, bazı yerlerde de 31/12/2017’ye kadar iki yıllık süreler getirmişsiniz; bunların gerekçesi nedir, neden bu sürelerde, süre uzatımlarında farklılıklar var?

Bir de bu vergi reformu ile tabii, bu 2020 tarihi geliyor, onunla ilgili bir açıklama yaparsanız memnun oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, çok kısa...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, teşekkür ediyorum.

Tasarıda 2017 olarak ertelediğimiz düzenleme bireysel emeklilik sistemiyle ilgili olan düzenleme. Özellikle iki yıllık olmasının temel sebebi şu: 2012 yılında bu vakıf ve sandıklara bireysel emeklilik sistemine katılım için üç yıllık bir süre öngörülmüş ve bu süre içerisinde sandığın bütün gelirlerinin iştirakçileri adına BES sistemine aktarılmaları hâlinde BES sisteminin bütün vergisel avantajlarından yararlanabilecek bu kişiler. Bu arada, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda da bir istisna getirilmiş. İstisna şunu düzenliyor: Vakıf veya sandığın aktifinde kayıtlı, envanterindeki gayrimenkuller satılır da satıştan elde edilen gelir de BES sisteminin iştirakçileri arasına aktarırsa bu defa katma değer vergisi istisna edilecek. Yani, bir noktada aslında bu vakıf ve sandıklar iştirakçilerinden aldıkları prim gelirlerini uzun vadeli yatırım aracı olarak gayrimenkule yatırmışlar, orada bir stok var. Biz bir an önce bu vakıf ve sandıkların da sisteme katılmasını istiyoruz ve üç yıllık bir geçiş dönemi öngörmüşüz. Hazine Müsteşarlığından arkadaşların bana söylediği bu süreçte -detaylı açıklamaları arkadaşlar da yapabilir- bir kısım sandık bu şekilde geçiş yapmış. Şu anda da başvurusu olan ve işlemleri devam edenler var veya hiç başvurmamış olanlar var. Hani diğerlerini 2020 yaparken burada ben özellikle “Madem devlet üç yıllık bir imkân getirdi, tekrar bunu beş yıl uzatmak başlangıçtaki amaca ters olur, eğer zorunlu nedenlerle yapılan birtakım müracaatlar varsa artık burada en fazla olsa olsa iki yıl uzatalım, daha fazla bir uzatma buradaki maddenin konuluş amacına uygun olmaz.” düşüncesiyle özellikle de Bakan olarak bu meselenin doğrusunun bu olacağını düşündüğüm için orada 31/12/2017 tarihini koyduk.

Gelir Vergisi Kanunu geçici 67’yle ilgili olarak da haklısınız, bir gelir vergisi kanunu tasarısı var, bizim eylem planımızda ilk bir yıl içerisinde çıkarılacak tasarılar arasında ama bir noktada böyle bir düzenlemeyi kısa tutmak da söylem olarak yani verdiği mesaj olarak sanki burada çok farklı bir yaklaşım benimsenecekmiş gibi bir anlama neden olabilir. Biz bu menkul sermaye iratlarının vergilemesi konusundaki duruşumuzu zaten Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nda açık bir şekilde ortaya koyduk. Kalıcı bir şekilde mevcut sistemin ülke ihtiyaçları için bu çerçevede doğru olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla süratle Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nın alt komisyonda görüşmelerine başlanacak, orada da görüşürüz ama tamamen “bir yıl” dersek bu sefer de farklı bir anlam olmasın diye - özellikle ben- 2020 tarihini öngördük ama bizim hep beraber bir an önce Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nı alt komisyonda, üst komisyonda konuşmamız lazım. Gerçekten gelir vergisi kanunları sıklıkla yapılmaz, çok uzun yıllarda bir yapılır. En son Gelir Vergisi Kanunu 1950’li yıllarda gelmiş bir Kanun. O dönemden sonra ekonomik koşullar çok değişti, vergiye ilişkin kavramsal çerçeve değişti. Hep beraber, inşallah, o tasarıya sizin de katkılarınız olacak, çok önemli bir kanun, inşallah bu dönemde onu yasalaştırırız. Vergi Usul Kanunu’nu da çok yakın zamanda inşallah komisyona getireceğiz; o da, önemli bir reform alanı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 37

Bir de vergiye ilişkin çok fazla bir şey söylemedik diye haklı eleştiride bulundunuz. Eylem planında biz özellikle damga vergisinin gözden geçirileceğini eylem planımıza da yazdık. Orada da gerçekten girişimciliği engelleyen, kayıtlılığı engelleyen veya kayıt dışılığı teşvik eden birtakım düzenlemeler var; yatırımı, üretimi engelleyebilecek, bir noktada vergi yükü aşırıya kaçmış olan birtakım düzenlemeler var. Damga Vergisi Kanunu'yla ilgili de çalışmamız devam ediyor.

Bizim önümüzdeki dönemde vergi kanunlarıyla ilgili temel perspektifimiz: Bir kere asla vergi kanunlarını bir mali gevşeme düzenlemesi olarak sizlere getirmeyeceğiz. Biz önümüzdeki dönemde kararlı bir şekilde mali disiplin yaklaşımımızı devam ettireceğiz. İstiyoruz ki, vergi kanunlarında ekonomik ve sosyal istisna olarak düzenlenen bir kısım istisnalar var, şimdi onların her birisini analiz ediyoruz. Orada amacı gerçekleştirmediğini gördüğümüz istisna indirim ve muafiyetleri kaldırma yönünde sizlere öneriler getireceğiz ve özellikle damga vergisi, harç kanunları, BSMV gibi gerçekten iktisadi hayatın içinde olup, KKDF gibi iktisadi hayatı önemli ölçüde etkileyen vergi kanunları var. Bu konuda aynı düşünüyoruz, mutlaka ve mutlaka yapısal dönüşüm içeren vergi kanunlarıyla karşınıza geleceğiz.

Bir de, özellikle yatırım, üretim, ihracat... Bu alanlarda ekonomiyi canlandıracak birtakım vergisel teşvik düzenlemelerimiz olacak, onlara da çalışıyoruz, inşallah onları da en yakın zamanda Komisyonumuza getiririz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, vergiyle ilgili her düzenleme bir tercih sapırtması esasına dayanır yani birilerinin tercihlerini başka bir yöne sapırtmaya çalışırsınız, değiştirmeye çalışırsınız bunların hepsini. Ağır vergilendirdiğiniz alanlardan yatırımcıların çekilmesini sağlıyorsunuz, teşvik ettiğiniz alanlara gelmesini sağlıyorsunuz.

Şimdi, olay böyle olduğuna göre burada yaptığınız düzenlemeden çıkan sonucu da iyi değerlendirmek gerekir; bizim burada özellikle uyarıya çalıştığımız, anlatmaya çalıştığımız konu bundan ibaret. Her dönemin kendi koşulları içerisinde ekonomide alınan önlemleri ayrı ayrı ve kendi içerisinde değerlendirmenin ötesinde -şimdi birkaç tane veri hazırlayıp geldim buraya, biraz önce ayrıntısına girmedim için o verilerin nereden çıktığı konusu pek fazla anlaşılmadı- burada değerlendirmeye çalıştığım kısım yani devletin özellikle almaktan vazgeçtiği faizin ana parasını oluşturan devlet iç borçlanma senetleriydi; bununla ilgili olarak 2003 yılından 2015 yılına kadar borsa dışı ve borsada yapılan işlemleri belirledik -belirleyebildiğimiz kadar belirledik tabii, sapmalar olabilir- örneğin, 2003 yılında 149 milyar lira borsa dışı işlem, 213 milyar lira borsa içi olmak üzere toplam 362 milyar lira işlem yapılmış. O sırada da ortalama hazine faizi -ortalamasını aldık onların hepsinin- yüzde 44 olmuş. Dolayısıyla buradan ortaya çıkan faiz geliri de 159 milyar olarak hesaplanmış. 2008 yılına gelmişiz, 2008 yılında borsa dışı işlemler 208 milyar, borsa işlemleri 300 milyar veya 301 milyar lira, toplam 620 milyar lira olmuş ve bu dönemdeki ortalama hazine faizi de yüzde 16'ya kadar düştükten sonra yeniden yükselmiş yüzde 19 olmuş; buna göre de 96 milyar liralık bir faiz ödenmiş. En son olarak da 2015 yılının Kasım ayına kadarkiler hesaplanmış 263 borsa dışı, 238 borsa içi, toplam 501 milyar, ortalama faizi de yüzde 10 almışız. Dolayısıyla burada da 50 milyar liralık faiz geliri ortaya çıkmış. Bütün bunların hepsini kümülatif olarak topladığınız zaman da ortaya 1,2 trilyon liralık faiz geliri ortaya çıkmış. Bunun dışında ciddi anlamda hepsi olduğu gibi devlet iç borçlanma senetlerinin avantajlarından yararlananlar değil ama değişik şekilde vergiden istisna tutulanlar var, onlara hiç girmemişiz. Bu, tek başına yeterli olmuyor, bir de devletin birinci el ihracı var biliyorsunuz yani hazinenin doğrudan doğruya çıkarttığı. Bunları da 2005 yılından itibaren aldık, zaman kıstıllığı nedeniyle, oralardan toplamda geldik ve -her birisi için de ödediğimiz faizi çıkartmak en kolayı da bu biliyorsunuz- 535 milyar lira faiz ödemişiz. İkisini beraber topladığımızda 2,7 trilyon lira gibi bir rakam çıktı.

Şimdi, bu kaynak vergilendirilir veya vergilendirilmez. Dışarıdan eğer kaynak sağlamaya çalışıyor iseniz bununla ilgili olarak yapacağınız işlem değişiktir. Burada bir konuya özellikle yeniden dikkatinizi çekmek istiyorum, bizim büyük bir hızla yabancıların iç borç stokları içerisindeki paylarının büyük bir hızla arttığını görüyoruz 2012 yılına kadar. 2012 yılında 57 milyar dolara kadar çıkmış bu dolar, 2015 Ağustosuna itibarıyla da bu 34 milyar dolara düşmüş ama 34 milyar dolar az bir olay değildir, dolayısıyla borçlarımızın yüzde 20' sine yakın bir kısmı yabancılara; bunu da unutmamak gerekiyor.

Peki, normal olarak bu yabancılar kendi ülkelerinde tam mükelleflerse Türkiye'de elde etmiş oldukları bu menkul sermaye iratlarını kendi ülkelerinde beyan etmiyorlar mı? Ediyorlar. Şimdi hangi ülkelerde ediyorlar, hangi ülkelerde etmiyorlar değişiklikleri şu geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde izlemedim ama bunu doğal olarak ediyorlar, tam mükellef kurum olarak bu gelirleri götürüp oraya koyuyorlar. Eğer bir ülkede onlar üzerinden yani o kazanç üzerinden vergi ödemişlerse bunu da mahsup ediyorlar; öyle bir hakları var.

Vergi anlaşması olduğumuz ülkelere bunlarla ilgili ayrıntılı düzenlemeler yapıyor, o da ayrı bir olay. Dolayısıyla biz böyle bir faiz politikası ve vergilendirme politikası izlediğimiz zaman bütün bu konuların hepsini dikkate almamız ve özellikle de değerli arkadaşlar, buradan elde edilen kaynakların nerede kullanıldığına çok iyi bakmamız gerekiyor. Ciddi anlamda borçlanmışız. Şunu kabul ediyorum, devletin borçlanmasıyla ilgili olarak çok ciddi anlamda bir olumlu değişiklik oldu 2012 yılından beri ama buna karşılık özel sektörün borçlarında da inanılmaz bir artış oldu. Daha önceden devlete borç vermek için kuyruğa girenlerin hepsi bu defa kendileri dışarıdan kredi aramaya başladılar. Bu, ülke açısından çok iyi bir olaydır ama şu koşul: Nerede yatırım yapıyorsunuz? Teknolojisi yüksek üretimler için mi yapıyorsunuz, yoksa bulduğunuz bu kaynaklarla beton mu biriktiriyorsunuz, betona mı gömüyorsunuz, ne yapıyorsunuz? Eğer bunları gerçekleştiriyorsanız, bunları izleyemiyorsanız, vergilendirme politikalarınızla bunları gerçekleştiriyorsanız işte orada bir sorun olmaya başlıyor. Bugün tablolara boğdum sizi ama bunları vermek zorundayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 38

Türkiye özellikle döviz kazandırıcı işlem yapan yatırımlara ihtiyacı olan bir ülkedir. Sizin özelleştirdiğiniz kuruluşlar da belirli bir süre sonra kâr transfer etmek için döviz talep etmeye başlıyorsa işte bu, gelecekte çok ciddi anlamda bir tehlike yaratılacak anlamına geliyor. Türkiye'nin Türk parasıyla borçlanması herhangi bir sorun yoktur ama eğer döviz kazandırıcı işlemlere yatırım yapamıyor ve bunların vadesi geldiği zaman da döviz olarak ödeme yükümlülüğünün altına giriyorsanız işte buna dikkat etmeniz gerekiyor. Söylenmeye çalışılan olay bu.

Türkiye, 2002 yılından 2014 yılına kadar inanılmaz bir dış ticaret açığı verdi. Kümülatif olarak hepsini üst üste topladığımız zaman bu 588,5 milyar dolar yapıyor. Turizm gelirleri, yurt dışı müteahhitlik hizmetleri vesaire gibi gelirleri düştüğünüzde de toplam olarak 444 milyar 909 milyon dolarlık bir cari açık biriktirdik biz, cari açık biriktirdik. Dolayısıyla, biz, döviz kazandırıcı işlemlerle şu cari açığımızı kapatamıyoruz. Bir taraftan cari açığımızı kapatmak için borçlanıyoruz, dış para bulmak zorundayız, bir taraftan da özellikle yatırımlarımızı yapmak için, vesaire yapmak için dış para bulmak zorundayız. Bu koşullar altında işte menkul sermaye iratlarıyla ilgili vergilendirme stratejisi bütün bu koşullara göre yapılır. Bizim derdimiz ne? Faizin bir sonuç olduğunu asla unutmamak gerekiyor, faiz bir sonuç ama buna karşılık da bizim ulusal tasarruf oranını artırma gibi bir zorunluluğumuz var.

2000'li yılların başında –onu da bir tablo yaparak getirmiştik buraya- Türkiye'nin tasarruf oranı ile Avrupa ülkelerinin, gelişmekte olan ülkeler, artı gelişmiş ülkeler tasarruf oranları neredeyse birbirine yakın, 24-22 bandında, Türkiye'nin iç tasarruf oranı 24-22 bandında. Daha sonra birdenbire bu makas açılmaya başlıyor, inanılmaz şekilde aşağı doğru düşüyoruz, hatta 2009 yılına geldiğinde yüzde 10'lar, yüzde 11'ler düzeyine iniyoruz. Ondan sonra da bir artışımız yok, şu anda da yine 12, 12 küsur civarında dolaşıyoruz.

Şimdi, bütün derdimiz bizim budur değerli arkadaşlar. Biz, bu iç tasarruf oranımızı gelirlerimizle, hatta zorunlu tasarruflarımızla yani vergilerimizle artırmadığımız sürece, kaynaklarımızı buradan yaratamadığımız sürece dışarıya sürekli olarak mahkûm olmak zorundayız. Ha, mahkûm olduğunuz zaman mahkûm olan taviz verir. Bu durum karşısında da ne yapacağımız ayrı bir olaydır. Hele bir de dünya konjonktürü birdenbire geçmişteki gibi Lale Devri Dönemi'ni bitirip de birdenbire buz tutmaya başlarsa işte o zaman bunların hepsini daha farklı olarak düşünmek zorundayız. O nedenle, biz, geçici 67'nci maddenin birdenbire beş yıllık bir süreyle daha uzatılması konusuna birazcık kuşkuyla yaklaştık, birazcık titredik açık söylemek gerekirse ama bütün bunların hepsi çok ayrıntılı olarak değerlendirildiği takdirde belki önümüzdeki günlerde bunları burada göreceğiz, değerlendireceğiz, farklı birtakım stratejilerle karşı karşıya kalacağız, belki de bizim yüreğimiz ferahlayacak. İnşallah, bu dediğimiz ikinci seçenek gerçekleşir.

Teşekkür ederiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Turhan, buyurun.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuştuğumuz ve sermaye kazançlarının vergilendirilmesiyle ilgili konu ülkemizin geleceği açısından kuşkusuz çok önemli bir konu. Bunun ayrıntılarına, ben eminim, Sayın Bakanımız, Gelir Vergisi Kanunu'yla ilgili ve... Gerçekten kendisini dinlerken demin çok büyük bir memnuniyet duydum, Türkiye'nin önemli bir ihtiyacı ve Türkiye'nin kalkınması açısından çok ciddi bir konu. Bunun süratle Meclise gelmesinde tabii ki büyük fayda var. Yani ben hemen mesela kanuna baktığım zaman dikkatimi çeken bir şey oluyor, burada kullanılan terminoloji bile eskimiş. Mesela “menkul kıymet” diye geçiyor sürekli. Hâlbuki 2012'nin sonunda yine burada Komisyonunda ben farklı bir pozisyonda oturdum, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu tartışılırken menkul kıymetin tanımı değişti, “sermaye piyasası aracı” diye daha geniş bir kavram geldi. Bunlarla ilgili belki bunları da yeri geldiği zaman mutlaka değerlendirmemiz gerekir ama bu da bugünün konusu değil kuşkusuz. Az evvel tasarının geneliyle ilgili görüşlerimi arz ederken ifade ettiğim gibi, şu anda önümüzde az bir süre var ve bu az bir süre içerisinde teknik olarak yapılması gereken bir durumdan bahsediyoruz. Yine de yani bu kadar kısa bir süre için de olsa ve geçici de olsa özellikle İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi'ni ve bu projenin ülkemiz ve hatta bölgemiz, yakın coğrafyamızı da birlikte düşünerek bölgemiz açısından, taşıdığı önem açısından kuşkusuz bu sürelerin uzatılmasında hayati bir önem olduğunu ifade etmek gerekir.

Burada da, Sayın Bakanın da ifade ettikleri gibi, bu ortaya koyacağımız süre perspektifinin yatırımcıların zihninde herhangi bir kuşkuya ya da tereddüde mahal bırakmayacak bir esnekliğe sahip olması gerekir. Biz biliyoruz yani kısa bir süre sonra Gelir Vergisi Kanunu'nu getireceğimizi ama yani biliyorsunuz hayatın olağan akışı içerisinde bazen kontrol edemediğiniz gelişmeler olabiliyor. O bakımdan yani bu sağlanan yani mevcut statüyü devam ettirecek durumun makul bir süreyi, en azından bir yatırım ufku açısından ki işte Sayın Bakan yine ifade ettiler, büyük bir memnuniyetle bunu da müşahade ediyoruz ki devlet iç borçlanma senetlerinde bile ortalama vadenin yetmiş iki ay vadeye çıktığı, yetmiş iki aya çıktığı bir ortamda bu uzatmalar açıkçası beş yıl çok da bence gerekli bir süredir.

Tabii, İstanbul Finans Merkezi ve bunun oluşturacağı etkiden bahsederken burada sermayenin ve sermaye kazançlarının vergilendirilmesinin ne kadar önemli bir konu olarak yeniden gündemimize geleceğini de ifade etmek lazım ama bu tasarı da bu vesile de bir temrin imkânı tanıdı.

Komisyonumuzun üyelerinin çoğu, Sayın Başkanım, biliyorsunuz yeni üyeler yani Plan ve Bütçe Komisyonunda ilk defa görev yapan üyeler. Her ne kadar Parlamento geçmişleri dolayısıyla ya da geçmişte farklı görevleri dolayısıyla buraya aşinalık olsa da Komisyon üyelerinin birbirlerine de aşinalık kazanmasında ben büyük fayda mülâhaza ediyorum çünkü burası gerçekten de siyasetten ziyade konunun teknik ayrıntılarıyla ve derinliğiyle mütalaa edildiği, tartışıldığı, ele alındığı bir yer olması gerekiyor diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 39

BAŞKAN – Buna aykırı bir şey olmadı ama...

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yok, hayır, hayır, çok fayda olduğunu söylüyorum, işte bu temrin bize bu anlamda fayda oldu. En azından, ben, kendi adıma konuşayım, ben istifade ediyorum.

Bu çerçevede, müsaade ederlerse Sayın Bakanımızın, demin Zekeriya Temizel Bakanımızın –bakanlar çok olunca karışıyor bazen- yaptığı değerlendirmeye ilgili bir küçük belki dipnot düşersem, bilmiyorum belki ben de yanlış düşünüyorum olabilirim, kendisi de bu konuda aydınlatırsa ben müteşekkireceğim.

Şimdi, yaptıkları değerlendirmede ikinci el piyasadaki alım satım işlem hacmini esas alarak orada da faiz oranıyla bunu ilişkilendirerek bir vergi matrahı oluşturdu ve onun üzerinden bir vergi hesabı yaptığını... Ben en azından öyle anladım. Şimdi, oysa, yüksek malumları olduğu gibi, burada söz konusu olan alım ve satımdan doğan farkın üzerinden yani bu farktan doğan kazancın vergilendirilmesi yani orada da o anki cari faiz oranının ne olduğu çok önemli değil çünkü yine yüksek malumları olduğu üzere iskontolu olarak satılan devlet iç borçlanma senedini aldığınız bir fiyat var. Diyelim ki o anda faiz yüzde 16, ondan sonra faiz yüzde 10'a düştü, tahvilin değeri arttı dolayısıyla ve siz sattınız. O aradaki fark üzerinden doğuyor vergiye konu olan kazanç. Benim bildiğim en azından böyle. Dolayısıyla yani oradaki işlem hacimleri ile cari faiz oranını ilişkilendirmek suretiyle bir matrah hesap edersek gerçekte olduğundan çok çok daha yüksek bir rakam sanki çıkar gibi bir intiba edindim ben. Bilmiyorum, ben yanlış düşünüyorum olabilirim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Çok daha yüksek olabilir o rakam, onlara giremedim...

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Yani dolayısıyla borsada ve borsa dışında gerçekleştirilen işlem hacmi ve o anki cari faiz oranı üzerinden bir vergi hesabı yapmak çok sağlıklı olmaz diye düşünüyorum. Sayın Bakan belki bu konuda ayrıntılı bilgi sunarlar.

Şimdi, yine ifade edilen hususlardan bir tanesi çok önemli. Gerçekten de yatırımcılar, şayet yabancı yatırımcılarsa ya da şu anda içinde yaşadığımız küreselleşmiş dünyada artık milliyetin de çok fazla bir ehemmiyeti kalmadığı için yerli yatırımcı da olsa yatırımın menşeyini yurt dışına çok rahatlıkla kaydırabiliyor. Dolayısıyla bizim bu anda, hani onu da bu vesileyle ifade etmiş olayım. Ben, hani piyasanın çalışmasına, işleyişine biraz aşinalık kesbetmiş bir arkadaşınız olarak, şu, hani yabancı yatırımcı, yabancı yatırımcı değimiz yatırımcıların ne kadar gerçekten yabancı olduğu da kuşkuludur çünkü Londra'dan gelen ya da Lüksemburg'dan gelen her para mutlaka menşesinde yurt dışında yerleşik birisinin olacağını düşünmemek gerekir. Gerçekten de ama bu yatırımcılar merkezlerinin olduğu ülkelerde vergilerini ödüyorlar. Dolayısıyla, bizim burada yapmaya çalıştığımız şey aslında İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi kapsamında Sayın Başkanım, bu küresel ölçekte yatırım yapan şirketleri, yatırım kuruluşlarını İstanbul'u bir merkez olarak kabul etme noktasında ikna etmek. Bunda az evvel Sayın Bök'e'nin ifade ettiği gibi yatırım ortamının iyileştirilmesinde güvenin sağlanması, istikrarın sağlanması, hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi gibi pek çok konu var. Zaten bunlar da Hükümetimizin reform ajandasında yer alıyor. Ama bunlarla birlikte bu vergi mevzuatlarının da burada çok önemli bir rol oynadığını dikkate almamız gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) - Müsaade ederseniz iki şeyim daha var Sayın Başkanım, bitireceğim.

Bu dövizle borçlanma tabii ki son derece riskli bir konu. O bakımdan da Türkiye'nin ben Allah'a çok şükür en iyi durumda olan ülkelerden birisi olduğunu söyleyebilirim. Bizim döviz kazandırıcı bir faaliyeti olmayan, özellikle de hane halklarının dövizle borçlanmasına izin vermemiş olmamız, bununla ilgili düzenleme yapmış olmamız son yaşanan küresel krizde Türkiye'nin dayanıklılığını ciddi ölçüde artırdı. Hatta ben bu konuyla ilgili BIS'te yaptığım bir sunumda şaşkınlıkla fark ettim ki bu konu diğer ülkelerin hiçbirisinde düzenlenmemiş olduğu için son krizde ciddi manada doğu Avrupa ülkeleri burada darbe gördüler ama Türkiye'de biliyorsunuz dövizle borçlanma ya belli bir meblağın üzerinde olan yani kurumsal işletmeler için, kurumsal taraflar için söz konusudur, orada da vade ve miktar şartı vardı ya da döviz kazandırıcı bir işlem yapanlar dövizle borçlanabilmektedir. Tabii, burada yine, bu cari açığın gündeme getirilmesi de bence son derece isabetli oldu çünkü cari açık hepimizin bildikleri gibi yatırım tasarruf farkıdır ve yatırım tasarruf farkını daraltmanın yollarından birisi yatırımlardan fedakârlık edemeyeceğimize göre tasarrufları artırmaktır. Orada da, yine, Sayın Bakanımız çok isabetle kaydettiler, devletin teşvik ettiği yani vergi mevzuatıyla teşvik ettiği faaliyetlerin miktarının arttığı bir vakıadır. Dolayısıyla, bu düzenleme tam da bu anlamda tasarrufları destekleyecek yani tasarruf yapmayı teşvik edecek bir düzenleme olduğu için hem yurt içi tasarruf tabanının genişlemesine hem de cari açığın iyileşmesine faydalı olacaktır diye düşünüyorum ve tasarının lehinde görüş bildireceğimizi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Karabıyık buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Şimdi, 68'inci maddeyle ilgili bir şey söyleyeceğim ama daha önce Sayın Bakan şöyle bir ifadede bulunmuştu: "Küresel sermaye 2002'den sonra hızla akın etti." demiştiniz. Evet doğru, ama şunu da göz önünde bulundurmakta fayda var: Zaten küresel sermaye 2002'den sonra hızla salınmaya başladı dünya ülkeleri arasında ve gelişmekte olan ülkelere de akın etti. Zaten 2002 ve 2007 yılları arasında dünyada büyüme ivmesinin arttığı ve küresel sermayenin biriktiği bir dönemdir. Diğer taraftan, şunu da ifade etmek isterim ki: Vatandaşın durumunun verdiği oyla ilgisi yok bana göre. Yoksullaşma, gelir yetersizliği, borçlanma artışları gibi gerçeklerimiz var ve bunlar diğer ülkelere değil TÜİK verilerinde de görülmekte ama tabii TÜİK verilerinde soruları değiştiği için iyileşen veriler var, bunları saymıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 40

Şimdi, konuya dönersem, az önce söz aldığımda genel değerlendirmeler içerisinde 67'nci maddeyle ilgili görüşümü o genel değerlendirmeler kapsamında ifade etmiştim. Geçici 68'inci maddeyle ilgili, jokey yamalarını bu konuda ifade edeyim bu arada. Şimdi, bu konudaki düzenleme bana göre vergi adaletini bozmakta ve aynı gelir elde eden kişilerin farklı miktarda vergi ödemesine sebebiyet vermektedir. Bu durumda da aynı geliri elde eden fakat farklı miktarda vergi ödeyen mükellefler arasında eşitliği bozmaktadır görüşüme göre.

Başka bir konu daha var, ona da değinmeden geçemeyeceğim. Şimdi, "31/12/2017 tarihine kadar sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerden aşağıdaki oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır." deniyor. Lig usulüne tabi spor dallarında en üst ligdekiler için yüzde 15, en üst altı ligdekiler için yüzde 10, diğer ligdekiler için yüzde 5. Şimdi, lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemelerle millî sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden de yüzde 5 bir vergi var, bu Gelir Vergisi Kanunu geçici madde 72'ye göre. Şimdi bunu değerlendirdiğimizde asgari ücretin bile artan orana tabi olduğu bu ortamda çok yüksek miktarda gelir elde eden sporcuların bu oranda vergilendirilmiş olmasını vergi adaleti açısından aslında bir kez daha gözden geçirmek, değerlendirmek gerekir diye düşünüyorum.

Söyleyeceklerim bundan ibaret.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayın Başkanım, bu tartışmalardan sonra konu şu noktaya da geldi: Biraz önce, siz, benim verdiğim "20-25 milyar liralık bir vergiden vazgeçiyoruz." dediniz ama alternatifini de koyamadınız, kaba bir hespla bunu yaptık. Biraz önce Sayın Bakan da açıkladı o DİPS toplamları, işte mevduat faizleri elde edilen, ilave olarak borsa hisse senedi gibi bütün menkul kıymetleri topladığımızda onunla ilgili elde edilen kazançlara göre belli bir oranı uygularsanız kaba bir hespla 20-25 milyar liralık bir rakama ulaşıyorsunuz. Bunu tekrar belirtiriyim, vurgulayayım yani bunu en azından Genel Kurula kadar da madem bir kanun çıkarıyoruz bilmemiz lazım, beş yıllık bir istisna getiriyoruz. Gerçekten bilinmesi gerekir, en azından fikir olarak kafamızda bulunması gereken bir rakam var, burada kimse bunu istismar edecek değil.

Diğer taraftan, Sayın Turhan, "Dövizle borçlanmakta büyük bir risk yok." dedi ama 2009'da çıkan bir kararname var. Artık herkes sadece döviz kazandırıcı işlem yapan, ihracatçı değil herkes borçlanabiliyor maalesef ve ondan sonra Türkiye'nin zaten döviz riski, özel sektörün döviz riski çok arttı. Bugün, içinde şirketlerin döviz borçları maalesef döviz varlıklarının çok üstünde, dövizle hesapladığınız varlıkların çok üstünde, çok büyük bir risk var. Yani bu kamu için olan... Sonuçta, kamu, devlet toplum için vardır. Toplumun, bireylerin ortak olduğu bu şirketler yani bu ülkenin varlığı döviz borçlarının çok altında kalıyor maalesef bugün için, çok büyük bir risk var burada, onu da özellikle belirtmemiz gerekiyor. Bu yanlış bir politikaydı, gerçekten de yanlış, yanlış sonuçlar doğurdu, inşallah daha fazla Türkiye için bir risk getirmez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2.- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 17 nci maddesinin birinci fıkrası ile geçici 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibareleri "31/12/2020" şeklinde; geçici 31 inci maddesinin birinci fıkrasında yer "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan bir açıklama alalım arkadaşlardan.

Evet, kendinizi tanıtır mısınız.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – KDV Kanunu geçici 17'nci maddeyle dâhilde işleme rejimi ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinde üretilen ürünlerin ihraç kayıtlı teslimine imkân veren bir madde. Bu, aynı zamanda yurt içi imalatçıların dâhilde işleme izin belgesi kapsamında bu faaliyetleri yapabilmesini söylüyor. Malumunuz dâhilde işleme izin belgesi kapsamında bir mükellef ithalat yaptığında sadece teminat yatırmak suretiyle şartlı muafiyet kapsamında bunu ithal edebilmekte ve yurt dışına bunu ihraç edebilmekteydi. Ancak bu maddeyle bu aynı zamanda yurt içi firmaların da üreticilerin de dâhilde işleme izin belgesi kapsamında bu malları, girdileri alabilmelerini ve ihraç kayıtlı teslimden yararlanabilmelerine imkân sağlamıştır. Burada da getirilmeye çalışılan düzenleme bunun süresinin beş yıl daha uzatılmasıdır.

Arz ederim efendim.

Geçici 23'üncü maddede KDV Kanunu'nun Millî Eğitim Bakanlığına bilgisayar ve donanımlarının bedelsiz teslimleriyle bunlara ilişkin teslim ve hizmetler ve bunlara teslim hizmetleri yapanlara da teslimini sağlamaktadır. Bu ne anlama geliyor? Zaten bizim KDV Kanunu'nun 17'nci maddesinin 2/b maddesine göre hâlihazırda Millî Eğitim Bakanlığına yapılan bedelsiz teslimler her hâl ve takdirde istisnadır ancak bu istisna kısmi istisna kapsamında olduğundan firmalar bu alımlarını KDV'li almaktadır. Bu geçici 23'üncü maddeyle bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığına yapılan bilgisayar, donanımlar, bunların hizmetlerine ilişkin sistemsel hizmetler, veri tabanına ilişkin hizmetlere ilişkin hizmetleri de aynı şekilde bedelsiz olarak sunabilmeleri ya da bunların alımlarını da şirketlere istisna tanınması öngörülmektedir. Bunun da süresinin beş yıl uzatılması amaçlanmaktadır.

Geçici 31'inci maddede, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Kanunu'nun geçici 1'inci maddesinin (5)'inci fıkrasında üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütlerini dernek, vakıf, sandık gibi tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya ticari şirket şeklindeki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 41

birimlerde 16/4/2012 tarihi itibarıyla aktifinde yer alan ve bu kapsamda yurt içi ve yurt dışından getirilen gayrimenkullerle iştirak hisselerine, buraya aktarılmasında, bireysel emeklilik sistemine aktarılmasında KDV' den bir istisna getirilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, öncesinde kısa bir şey sorabilir miyim teknik olarak?

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan, bütün maddelerimiz beş yıllığına bir uzatımı öngörüyoruzken bu maddede iki yıllığına olmasının nedeni nedir? İki yıllık, 2017'ye kadar uzatılıyor ve yani son kez mi bu acaba?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, siz burada yokken bu soru soruldu, ben cevapladım, yine cevaplayayım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Affedersiniz, affedersiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Diğer vergi kanunlarındaki istisnayı beş yıl uzatıyoruz ama burada şöyle bir özellik var. Biz 2012'de üç yıl süreyle bu vakıf ve sandıklara demişiz ki bireysel emeklilik sistemine katılın, bu süre zarfında da elinizdeki gayrimenkulleri satarsanız katma değer vergisi ödemeyin. Şimdi, burada, bir kısım şirket başvurmuş, vakıf başvurmuş, bu imkândan yararlanmış, bir kısım vakıf ve sandık da müracaat etmiş, işlemleri devam ediyor. Böyle bir istisna teşvik edici bir istisna. Bu kadar uzun süre bir hak vermek, o zaman o teşvik ediciliği engeller. 2020 dersek o zaman o vakıf ve sandıklar bireysel emeklilik sistemine girmek için hiç de acele etmezler.

BAŞKAN – Yatarlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani beş yıl beklerler. Onun için özellikle Hazineyle de görüşerek 2017'ye aldık.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ERHAN USTA (Samsun) – Dâhilde işleme açısından on yıl değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, 2020 o.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu dâhilde işleme rejimiyle ilgili önemli istismalar da var, yani rekabet eşitliğini de bozan bazı durumlar ortaya çıkıyor. Bunlarla ilgili de bir düzenlememiz olacak mı? Geçen yıl bununla ilgili gümrüklerde özellikle epey bir sıkıntı söz konusu oldu. Mersin Gümrüğü pilot bölge seçilerek bazı işlemler yapılacaktı. Sonuçları ne oldu acaba? Hiç bilgi vermiyoruz. O bağlamda da bu istisnanın ele alınması lazım aslında.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu dâhilde işleme konusunda fikrimi beyan etmek istiyorum. Şimdi, tabii burada bilgi verilirken keşke bize bu dâhilde işleme rejiminin boyutuna ilişkin de bilgi verilse. Yani bunun ithalat, ihracat oranları filan var ama biz rakamları biliyoruz, çok yüksek. Yani Türkiye'de dâhilde işleme rejimi tamamen amacından saptırılmış ve çok yüksek boyutlarda giden bir sistemdir. Bu sistem, Sayın Kuşoğlu'nun da ifade ettiği gibi çok istismara açıktır. Çeşitli şekillerde, işte ihraç kaydıyla getirilen mallar yurt içerisinde satılıyor, şu oluyor, bu oluyor. Bunlar çok bilinen hususlar. Tabii bunun gümrük vergisi boyutu var, KDV boyutu var, başka vergi yasalarında da bununla ilgili hususlar var. Bu nedenle de zaten bu geçmiş politika dokümanlarında da yer aldı, dâhilde işleme rejiminin gözden geçirilmesi, sınırlandırılması hususu. Bakın, Sayın Başbakanın birkaç gün önce açıkladığı 64'üncü Hükûmet Eylem Planı'nın 148'inci maddesi de bununla ilgili. Şimdi burada "Gözden geçireceğim." diyorsunuz fakat burada geliyorsunuz 2020'ye kadar uzatıyorsunuz. Bu bir çelişki. Yani bunun hangisi yapılacak, ne yapılacak? Yani bunların bir 2020'ye hele bir uzatalım, Allah kerimdir, bir de orada düzeltiriz filan şeklinde bir şey olmaz. Kamu yönetimi açısından bunlar bir çelişki. Bunlar hakikaten bana göre iyi çalışılmadan, çok dikkat edilmeden getirilen hususlar gibi insanın aklına geliyor. Diğer türüsünü çok fazla anlama imkânı yok.

BAŞKAN – Türkiye'de ihracat açısından çok önemli bir şey tabii. Yani sistemin denetlenmesi ayrı bir konu ama ihtiyaç olup olmaması ayrı bir şey tabii.

ERHAN USTA (Samsun) – Yüzde 40'lar boyutunda. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey yok. Yüzde 3-4' tür bunun oranları. Yani şu anda onunla ilgili bütün dokümanları yanımda getirmediğim ama bunlar bilmediğimiz hususlar değil. Ben iki üç tane de tez yaptırıp bunlarla ilgili, Kalkınma Bakanlığı'nda çok kıymetli çalışmalar var. Dâhilde işleme rejimi bizde yanlış götürülüyor. İhracatı da buna... Biz zaten her şeyi, ekonomide bir şeyi bir şeye bağımlı hâle getiriyoruz, ondan sonra oradan kurtulamıyoruz, yani her yere bir afyon, eroin gibi. Yani nasıl az önce sermaye kazançlarının vergilendirilmesine ilişkin hususları 2020'ye kadar uzattık, ekonominin buna bağımlı olduğunu hepimiz burada kabul ettik, iktidar tarafı da hep birlikte, aynı şekildedir, şimdi ihracat. Yani bunun yurt içerisindeki tüketilen kısmı, o malların yurt içerisinde kullanılması çok daha yüksek boyutlardadır. İhracatımızı da bu bağımlılıktan kurtarmamız lazım. Yani dolayısıyla bu sistemin -o yüzden Hükûmet dokümanlarında "Dâhilde işleme rejimi, sistemi gözden geçirecektir." diye yer alıyor fakat- burada bundan sanki hiç yokmuş gibi 2020'ye kadar uzatılması bir çelişkidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 42

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tabii dâhilde işleme rejimiyle ilgili olarak gümrük birliği sürecinden sonra ortaya çıkmış olan bu uygulamada tamamen ihracatı geliştirmek ve ihracatçıya maliyet açısından bir imkân sağlamak açısından önemli bir başlangıç, önemli bir yöntem. Ancak ne yazık ki ve ne yazık ki istismara çok açık olmuş ve istismlarla beraber ortaya çıkan kötü örneklerde kazancının yanında önemli ölçüde de kayba neden olmuş bir süreç.

Burada Maliye Bakanlığından sormak istediğim, bir, öncelikli olarak ihracat rakamları, yani açıklanmış olan ihracat rakamlarımız var. Sonuçta dış ticaret rakamları olarak, birliklerin açıkladığı var veya Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından. Burada verilen vergi avantajları ve vergiyle ilgili rakamlarla ihracat rakamlarını karşılaştırıyor musunuz? Bunun içinde yine ihracatla ilgili KDV iadesi dâhil olmak üzere öyle farklı rakamlar çıkıyordu ki bu konuyla ilgili Sayın Unakıtan zamanında kendisinin beyanatları da vardı. Yani o rakamlara baktığınızda devlet olarak bizim verdiğimiz vergi avantajıyla ihracatı karşılaştırdığınızda bu birbirini tutmuyor ve çok daha fazla bir ihracat gerekiyor noktasında ama hâlâ o sağlıklı yapının geçerliliğini koruduğunu açıkçası belli başlıklarda görüyoruz. Yani bu iki taraflı karşılaştırmayı yapıyor musunuz ve vergiyle ilgili süreçle karşılaştırdığınızda bir kere hangi artışı sağladı? İki, rakamlar birbirini kontur olarak tamamlıyor mu veya karşılaştırma imkânı yaratıyor mu?

Bir sorum daha var. Bu, sanırım içerikte var olan okullardaki Fatih Projesi'yle ilgili değil mi? Dağıtılan tabletler, yazılımlar falan onunla ilgili değil mi tam olarak?

BAŞKAN – Yok, hayır, bu normal donanımlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bağış yoluyla gelen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani o Fatih Projesi dâhilindeki yazılım, tablet, onların maliyeti bu uzatılan şeyler içinde onlardan yapılan alımlar ve onun istisnası da var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu düzenleme 2004 yılında geldi. Biliyorsunuz Fatih Projesi 2011.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Anladım da onlar da dâhil bunun içinde, onu soruyorum. Yani Fatih Projesi dâhilinde de tablet alınıyor ya, dağıtılacak edilecek. Onlar da bunun içinde var mı yok mu, onu soruyorum.

BAŞKAN – Onunla bunun alakası yok, o devletin...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Satın alınmıyor, burada bağış var.

BAŞKAN – Burada bağış bunlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Anladım, tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, öncelikle ifade etmem gerekir ki burada yaptığımız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan basmıştı.

BAŞKAN – Görmedim, siz bitirdiniz diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan konuşacaktı.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Özür dilerim, tek bir cümle söyleyeceğim zaten Sayın Başkan.

Daha önceden yaptırmış olduğumuz bir araştırmada çok somut olarak ortaya çıkan bir veri. Özellikle Türkiye'nin bu şekilde geçici ihraç yöntemiyle yurt dışından getirdiği ürünlere sağlanan bu avantajların hepsi Türkiye'nin ihraç ürünlerindeki yerli üretim oranını şiddetli bir şekilde düşürüyor çünkü dünyanın neresinden geldiği belli olmayan, genellikle Çin'den gelen upucuz parçalar Türkiye'deki bu tür yedek parça üretimini olduğu gibi ortadan kaldırıyor. Dolayısıyla böyle bir düzenlemeyi yaparken bu hususu verileriyle beraber dikkate almanızı öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Dâhilde işleme rejimi, aslında, temelde esas olarak işletmelerimizin maliyetlerinin aşağı çekilmesi ve daha rekabetçi olabilmeleri için gerekli bir sistem. Her konuda her ülkenin uzmanlaşması söz konusu olamayacağına göre, birtakım girdileri daha maliyet efektif bir şekilde yurt dışından alıp o girdileri kullanarak daha katma değeri yüksek ürünler veya o girdilerin içinde olan yeni ürünler üretebiliyorsanız bu da bir beceri. Her ülke de bu beceriyi bir şekilde kazanmak istiyor.

Dâhilde işleme rejimi, iki cephesiyle işleyen bir mekanizma. Dâhilde işleme belgeniz varsa ara mamulü, ham maddeyi ithal de edebilirsiniz, ithalat sırasında katma değer vergisi ödemezsiniz ya da yarı mamulü, ham maddeyi yurt içinde bulmuşsanız yurt içinden de alabilirsiniz katma değer vergisi ödemezsiniz.

Geçici 17'nci madde düzenlemesi, yani süresini uzatmak istediğimiz düzenleme, tam da bu noktada yerli üreticilerden alınan ara mamul ve ham maddelerde KDV ödenmeden alınmasına imkân veren bir düzenleme. Dolayısıyla, dâhilde işleme rejiminin ithalat cephesinde uygulamaya devam ederken yerli üreticilerden ara mamul ve ham maddelerin alımında, biz, bu istisnayı kaldırırsak, o zaman esas daha fazla ithalatı cezbeden, teşvik eden bir noktaya getiririz. Dolayısıyla, bu maddenin duyarlılığı, hepimizin duyarlılığı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 43

olan yerli firmalarımızın, yerli üreticilerimizin ihracata konu mallara daha fazla katma değer üretmeleri ve bu üretim zinciri içerisinde kendilerine yer bulmaları.

Bunu uzatmış olmamız, hepimizin arzu ettiği daha fazla yerli üretim, daha fazla yatırım arzusuna da uyuyor. Ama dâhilde işleme rejimi sisteminin sorunları yok mu? Sorunları var. Gelir İdaresi Başkanlığı olarak... Özellikle bu süreçte, hem yerli firmalardan alışlar olsun hem ithalat olsun bu konunun farklı kurumları var. İşte Ekonomi Bakanlığı paydaş kurumlardan bir tanesi. Bir tanesi Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı. Bir tanesi Gümrük Ticaret Bakanlığı. Kurumlar arasında veri paylaşımı yapılıyor. Beyannameler karşılıklı "cross check" ediliyor.

Gelir İdaresi Başkanlığının son yıllarda çok kullanmaya başladığı bir KDV-risk analiz sistemi var. Bütün fatura zincirini risk analizine tabi tutabiliyor. Gerçekten duyarlı olmamız lazım. Bu süreçte, bu üretim zincirinde hakikaten kötüye kullanılmaların önüne geçmemiz lazım.

Ama, biz, sadece belge sirkülasyonu anlamında değil de, bu işin -sizin ifade ettiğiniz- makroekonomik etkileri, yerli üretimde meydana getirdiği etkileri çalışmak üzere eylem planımıza bir madde koyduk. Yani bu süreçte, hakikaten bunu beraber masaya yatıralım. Bu konuda da, inşallah, o çalışmaların sonuçlarına bağlı olarak Medisimize, bununla ilgili yasal değişiklik yapılması gerekiyorsa onu da getiririz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Sayın Bakan, bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Bu madde, demin ifade etmiştim, vakıf ve sandık şeklindeki tasarruf araçlarını kullanan yatırımcıların bireysel emeklilik sistemine geçişini teşvik etmek üzere ilgili kanunda 2015 süresi öngörülmüş. Biz, şimdi, bunu iki yıl süreyle uzatıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2020" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Adalet Bakanlığından gelen arkadaşımız kendinizi tanıtip, açıklama yapın lütfen.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜR YARDIMCISI NİYAZİ ACAR – Çok kısa teknik bilgi arz edeyim Sayın Başkanım.

Geçici 4'üncü maddeyle, 31/12/2015 olarak öngörülen tarih beş yıl uzatılmakta. Bu ne anlama geliyor? 5275 sayılı İnfaz Kanunu'nun 105/A maddesi var 2012 yılında kabul edildi. Bu maddede getirilen şey şuydu: Açık ceza infaz kurumlarında cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçiren ve koşullu salıverilmesine bir yıl ve daha az süre kalan iyi hâlli hükümlüler için bir hak getirilmişti. Bunlar, cezalarının koşullu salıverme tarihine kadar olan kısmını denetimli serbestlik tedbiri altında, yani dışarıda geçirmek için talepte bulunma haklarına sahipti. Karar, infaz hâkimi tarafından veriliyordu. 2013 yılında geçici 4'üncü madde getirildi ve geçici 4'üncü maddeyle 105/A maddesinin uygulanması şartlarından biri olan açık ceza infaz kurumlarında cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçirme şartı, 2015 sonuna kadar uygulanmayacak idi. Şimdi, huzurunuzdaki değişiklikle bu süre, hükümlüler lehine olarak, 2020'ye kadar uzatılmaktadır Sayın Başkanım.

Burada, cezanın denetimli serbestlik yoluyla infazına ilişkin rejimin, açık cezaevinde infaza ilişkin rejimden daha faydalı olması noktasından hareket edilmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben bu konuyla ilgili...

BAŞKAN – Ben, burada söz talebi olmadığını gördüğüm zaman, bir şey yapamam.

Buyurun, size söz vereyim Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Özellikle CHP'li arkadaşların dile getirdiği ve girişte benim de genel değerlendirme içerisinde destek verdiğim bu maddenin, Adalet Komisyonuna gönderilmesi hususuyla ilgili kapsama dair bazı itirazlarım vardı.

BAŞKAN – O usul tartışmasını yaptık zaten.

Buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ama sayın bürokrat arkadaşımızın da ibarede belirttiği üzere iyi hâlli hükümlüler... Nedir bu iyi hâlli hükümlüler? Bunu biliyoruz. Özellikle adli suçlardan ceza yemiş olanlar. Ama bunun içerisinde gazetecilerin yaptığı ve basın özgürlüğüne tekabül eden, ifade özgürlüğüne tekabül eden suçların bile -tırmak içinde- terör suçu olarak kabul edildiği bir ortamda bunlar, bu haktan istifade edemiyorlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 44

Düşünün sekiz dokuz yıl yatmış olanlar son bir yılını bu haktan istifade ederek geçiremiyorlar ama ne bileyim -affınıza sığınarak söylüyorum- hırsızlıktan, gayriahlaki suçlardan üç dört yıl hapis almış olanlar son bir yılında bu yasanın öngördüğü haktan istifade ediyorlar. Bu nedenledir ki -siz, hani 5 AKP'li arkadaşın hukukçu olduğunu söylediniz- bir ihtisas komisyonu olarak Adalet Komisyonunda bunun enine boyuna tartışılması, kapsamının yeniden belirlenmesi gerekirdi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5.- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2020" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, madde üzerinde bir açıklama alalım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşımız açıklayacak.

GELİR İDARESİ DAİRE BAŞKANI İMRAL DURAN – Mevcut Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 2'nci maddesinde iki önemli husus düzenleniyor: Birincisi, dernek ve vakıfların stopaj suretiyle vergilendirilen gelirleri nedeniyle iktisadi işletme oluşmaması hükmü düzenleniyor. Bu çerçevede, dernek ve vakıfların özellikle gayrimenkul kira gelirleri üzerinden zaten şu an yüzde 20 oranında stopaj yapılmakta. Bu nedenle, bu kira gelirleri nedeniyle bir iktisadi işletme oluşmaması öngörülmüş mevcut geçici 2'nci maddede.

Yine, aynı şekilde, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim yapan mesleki ve teknik eğitim okullarındaki atölye ve döner sermaye işletmelerinin herhangi bir şekilde kurumlar vergisi mükellefi olmamalarını sağlayacak bir düzenleme yapılmış. Bu düzenlemelerin uzatılması görüşülmekte olan maddeyle öngörülmüyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeler var, okutuyorum, sırasıyla işleme alıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/318 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Emine Nur Günay

Eskişehir

MADDE ...- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin sonuna aşağıdaki "z" bendi eklenmiştir.

"z) 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere alınan makine ve teçhizatın finansmanı için bu işletmeler tarafından kullanılan krediler dolayısıyla lehe alınan paralar (Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.)."

BAŞKAN – Bir açıklama alalım önce önerge üzerinde ya da gerekçeyi mi okutayım Emine Hanım?

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Gerekçeyi okutalım, peşine isterseniz iki cümle söylerim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların çeşitli finansal kuruluşlardan kredi kullanmak suretiyle yaptıkları makine ve teçhizat yatırımları üzerindeki finansman maliyeti kaldırılarak, kapasitelerini ve verimliliklerini artırmalarına yönelik yeni makine ve teçhizat yatırımlarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle, reel ekonominin lokomotifi olan imalat sanayisinin desteklenmesi sağlanacaktır.

Bu kapsamda, düzenlemeyle, 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanunu'na göre verilen sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerinin, münhasıran imalat sanayisinde kullanılmak üzere aldıkları makine ve teçhizatın finansmanı için kullandıkları krediler dolayısıyla lehe alınan paralardaki yüzde 5 banka muameleleri vergisinin istisna tutulması öngörülmektedir.

Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca usul ve esasları belirleme hususunda yetki verilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, katılıyoruz. Hükûmet Programı'mızda da, Eylem Planı'mızda da olan bir husus.

Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Peki.

Normal şartlarda önerge sahibinin dışında kimseye söz verilmez ama iki tane söz talebi var, sırasıyla karşılayacağım ben yani bu görüşmede.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, benzer önergeyi bizim grubumuz da hazırlamıştı. Siz telefon edip de böyle bir önerge geleceğini söylediğiniz zaman biz vermekten vazgeçtik. Dolayısıyla önergeye katıldığımızı ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Sağ olun. İmza da alabiliriz Sayın Bakanım yani bunu yapıyoruz. Ortak çok önerge imzaladık çünkü biz burada.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 45

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Olur.

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de benzer bir konu için söz istedim.

Böyle bir şey söyledik, doğru mu bilmiyorum ama biz bunu Planlamada çalışırken de kişisel olarak Eylem Planı'na benim koyduğum bir tedbirdir bu. Çok memnuniyet duydum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim seçim beyannamemizde aynı husus vardı. Makine teçhizat yatırımlarını bizim teşvik etmemiz lazım ülkede çünkü teknolojiyi artırmak da, üretimi artırmak da buradan geçer.

Memnuniyet duyduğumuzu ve önergeyi desteklediğimizi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/318 esas numaralı Kanun Tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Emine Nur Günay

Eskişehir

MADDE..... - 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE ...- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

a) 2016 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar;

1) 2016/Ocak ödeme döneminde Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre artırılır ve bu şekilde belirlenen gelir ve aylıklar dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2016 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 100 TL tutarında ayrıca artırılır.

2) 2016 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, 55 inci maddeye göre 2016 yılı Temmuz ayı ödeme dönemine ait artış oranında artırılarak ödenir.

b) 2016 yılında bağlanacak malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2016 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları, (a) bendinde belirtilen şekilde artırılarak ödenir.

c) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren;

1) Son takvim ayı 2016 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre,

2) Son takvim ayı 2016 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler sadece birinci fıkranın (a) bendinin (2) numaralı alt bendine göre,

artırılarak ödenir.

d) Birinci fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendine göre yapılacak artış tutarı;

1) iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında,

2) Ölüm dosyalarında hak sahiplerinin hisseleri oranında,

3) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü % 50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden tespit edilen artış tutarı hak sahiplerinin hisseleri oranında,

4) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranına göre,

uygulanır.

e) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şekilde artırılan gelir ve aylıklar, 2016 yılında bu maddede belirtilen artışlar dışında 55 inci maddeye göre ayrıca artırılmaz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Önergeye katılıyoruz. Biliyorsunuz, bu husus, hem seçim beyannamemizde hem Hükümet Programı'mızda hem de Eylem Planı'mızda yer alan bir husustur. Emeklilerimizin aylıklarında yıllık 1.200 lira artış yapılmasını öngören bir düzenleme.

Verilecek her türlü desteğe şimdiden teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat :

Kayıt: Bütçe

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 46

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul
Lale Karabıyık
Bursa
Musa Çam
İzmir

Selin Sayek Böke
İzmir
Seyit Torun
Ordu
Bülent Kuşoğlu
Ankara

Zekeriya Temizel
İzmir
Kadim Durmaz
Tokat
Aykut Erdoğan
İstanbul

MADDE- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89. maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (15) numaralı bent eklenmiştir.

“15. İşverenlerin kursiyerler için yaptığı masraflar.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

Bu ve müteakip önerge konusunda esasen Hükümet olarak yaptığımız çalışmalar var. Bu konuyla ilgili bir kanun tasarısı çalışmamız da var. Eğer müsaade ederlerse o çalışma içerisinde bu konularla ilgili düzenleme yapacağız. Bu nedenle katılamıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel, gerekçeyi okutayım mı, söz mü vereyim?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Gerekçeyi okutun lütfen.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Türkiye’de yatırımcıların temel sorunu yetişmiş eleman bulunamamasıdır.

Bu amaçla sanayi bölgelerinde meslek okullarının açılmasının önemi kadar, mevcut iş yerlerinde stajyer olarak eleman yetiştirilmesine katkıda bulunulması da önemli olmaktadır.

Ancak işletmeler yetiştirdikleri kursiyerler için yaptıkları harcamaları vergi matrahının belirlenmesinde gider olarak kaydedememekte, bu da işverenin eleman yetiştirme konusundaki katkısını sınırlandırmaktadır.

Siyasi partilerin seçim beyannamelerinde yer alan bu düzenlemenin gerçekleştirilmesi halinde, kursiyerler için yapılan harcamaları vergi matrahından düşülebilecek, stajyer için yapılan masraflar eleman yetiştirmede bir engel yaratmayacaktır.

İşverenlerin işyerinde staj suretiyle eleman yetiştirme çabalarını desteklemek için bu önerge hazırlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Aykut Erdoğan
İstanbul
Zekeriya Temizel
İzmir
Kadim Durmaz
Tokat

Selin Sayek Böke
İzmir
Lale Karabıyık
Bursa
Musa Çam
İzmir

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul
Seyit Torun
Ordu
Bülent Kuşoğlu
Ankara

MADDE ...- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa aşağıdaki 30/A maddesi eklenmiştir.

“Genç girişimci muafiyeti

Geçici Madde 30/A- 18-30 yaş (30 yaş dâhil) arasındaki gençlerin kendi kurdukları işletmelerde elde ettikleri, bu Kanunun 2. maddesinde yazılı kazanç ve iratlar, işletmenin faaliyete başladığı tarihten itibaren 3 yıl süreyle Gelir Vergisinden muafittir.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, önerge dolayısıyla teşekkür ediyorum.

Bizim 2013 Haziranında Gelir Vergisi Kanunu Tasarısı’nın içerisindeki önemli konulardan bir tanesiydi. Gençlerin daha fazla girişimci olabilmesi için vergi teşviki getirdik ve o taslağın içerisine koyduk. Daha sonra seçim beyannamemize, Hükümet Programı’ mıza ve eylem programımıza koyduk. Uygun görülürse eğer biz Hükümet tasarısı olarak çalışmalarına devam ettiğimiz bir çalışma var. Onun içerisinde hep beraber o zaman görüşmek ve birlikte katkılarınızla son şeklini vermek üzere katılamıyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Evet, CHP teklifi olursa olmuyor...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ülkemizdeki resmi işsizlerin sayısının hızla yükselerek 3 milyon kişiyi aşması, özellikle gençler arasındaki işsizliğin yüzde 20’lere ulaşması, istihdam yaratamayan ekonomide gençlerin kendi işlerini kurmalarını ve kazanç sağlamalarını daha da önemli kılmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe

Tarih : 15/12/2015 Saat : Kayıt: Bütçe Stenograf : Uzman : Sayfa: 47

Türkiye'de ne işte ne stajda ne de eğitimde olan gençlerin oranı yüzde 28,4 ile OECD ülkeleri arasındaki en yüksek orandır. Yapılan çalışmalar göstermektedir ki, üniversiteden yeni mezun olan gençler ortalama on üç ay işsiz kalmaktadırlar. Bu gençleri umutsuzluğa değil, verimli olabilecekleri iş hayatına ve geleceklerini kurabilecekleri bir yaşam seviyesine eriştirmeliyiz.

Diğer taraftan Türkiye'de yaş ortalaması 29'dur. Demografik çalışabilir nüfus anlamına gelen bu avantajı çoğu ülke ekonomi tarihinde iktisadi kalkınma hamlesinde kullanmış ve fırsata çevirmiştir.

Bu ekonomik kalkınma için girişimcilik gereklidir. Küresel girişimcilik raporuna göre olgunlaşmış girişimcilerin oranı Türkiye'de yüzde 3,7'ye, aynı rapordaki 24 ülkenin ortalaması yüzde 6,7'dir. Toplam girişimcilik aktivitesi Türkiye'de yüzde 8,6'ye, aynı rapordaki 24 ülkenin ortalaması ise yüzde 11,7'dir.

Türkiye'de girişimcilik oranlarının düşük olmasının en önemli sebeplerinden biri vergi düzenlemeleridir.

Gençlerin kendi işlerini kurması devletin iş yaratma maliyetini hafifleteceğinden, bu girişimlerin desteklenmesi devlete ek bir yük getirmeyecektir. Siyasi partilerin, iktidar partisi dâhil, hemen hemen tamamı gençlerin kendi işlerini kurmalarının teşvik edileceğini seçim beyannamelerine almıştır.

İşsizlikle mücadelenin zamana tahammülü yoktur. Gençlerin kendi işlerini kurmalarının teşviki ile devletin iş yaratma yükümlülüklerinin azaltılması için bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Evet, 6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- Bu Kanun hükümleri 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının bütün maddeleri okutulmuş ve oylanmıştır.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan tasarı metninde, kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde, kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesine, ayrıca muhalefet şerhlerinin 18 Aralık 2015 Cuma günü saat 11.00'e kadar Komisyonumuza verilmesini, özel sözcüler olarak Mehmet Şükrü Erdoğdu, Emine Nur Günay, Erkan Kandemir, İbrahim Aydın, Sami Çakır ve Hikmet Ayar'ın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun, teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatmadan önce Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; bugün gün boyunca tasarinin şekillenmesi, son şeklinin verilmesi noktasında göstermiş olduğunuz ilgi alakaya, desteğe, yaptığınız eleştirilere, değer katan açıklamalara, bize yön gösteren, tavsiye olarak aldığımız bütün açıklamalarınıza ve katkılarınıza yürekten teşekkür ediyorum.

İnşallah, bu tasarı ülkemiz için, milletimiz için, hepimiz için hayırlı olur.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hayırlı uğurlu olsun.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.52

